

bukla

Brezplačna revija
o dobrih knjigah.

leto 13/št. 137

oktober 2017

www.bukla.si

Ker zgodbe navdihujejo ...

Intervjuji: Milena Miklavčič, Jože Snoj, Marija Stanonik; Poročila iz kongresa ZBDS; Poletavci – poletni bralci

buklaplus

Nominiranci za Jermanovo nagrado 2017, prevajalci:

**BRANKO GRADIŠNIK, BOGDAN GRADIŠNIK
in BORUT KRAŠEVEC**

Slovenski knjižni sejem, Cankarjev dom, 22.–26. 11. 2017

Slovenski knjižni sejem

Države v fokusu

Oblikovanje: Design Maja Cspan, Cankarjev dom; www.ccd.si

IZDAJATELJ

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39,
Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO in PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Tine Logar**Pisci:** Sabina Burkeljca, Jedrt Jež Furlan,
Iztok Ilich, Klara Jarc, Vanja Jazbec,
Aljaž Krivec, Renate Rugelj, Samo Rugelj,
Vesna Sivec Poljanšek, Kristina Sluga,
Žiga Valetič**Gostujoči pisci:**Nada Grošelj, Majda Kne, Manca Košir,
Katja Perat, Veronika Rijavec Pobežin,
Veronika Rot Gabrovec, Tjaša Urankar,
Nives Vidrih**Strip:** Živa Šorn

OBLIKA in PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Organizacija tiska: Merima Jular s. p.
Natisnjeno v Evropski uniji.
Fotografije na naslovnici: Borut Krajnc

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31,
GSM: 031/688 590Brez pisnega dovoljenja izdajatelja je vsaka
javna priobčitev, predelava ali uporaba
vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane!
Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne
nujno mnenja uredništva.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezava

bukla

Brezplačna revija o dobrih knjigah.

Izdajo te publikacije je sofinancirala Javna
agencija za knjigo Republike Slovenije.

buklaplus

Sofinancer projekta »Berimo Slovence v
BukliPlus« je Ministrstvo za kulturo RS.

www.bukla.si

Ste že prebrali knjigo
Založniški standardi?

Nekajkrat mesečno se neznanci (pa tudi znanci ali pa njihovi prijatelji) obrnejo name (ali na *Buklo*) s takim ali drugačnim založniškim vprašanjem. Običajno gre za avtorje, ki sprašujejo, kaj bi se dalo narediti z njihovim besedilom in katera založba bi bila primerna za njegovo morebitno izdajo (ravno v teh dneh bo recimo izšla še ena knjiga, kjer sem avtorja usmeril na ustrezno založbo), kar nekaj pa je tudi avtorjev, ki se zanimajo za to, da bi v takšni ali drugačni režiji sami izdali knjigo. Sem pa tja se prijavi celo kdo, ki že ima natisnjeno knjigo, sedaj pa ga muči vprašanje, kako to knjigo v čim širšem obsegu spraviti med ljudi.

Kar nekaj kav sem že spil ob tem, ko sem skušal ljudem na podlagi svojih izkušenj čim bolj učinkovito odgovoriti na takšna vprašanja, in pojasniti, kaj se da konkretno narediti v posamičnem primeru. Od sedaj naprej bodo ti pogovori vsekakor potekali drugače. Ko bom naslednjič dobil vprašanje oz. prošnjo na to temo, bom odgovoril z vprašanjem: »Ste že prebrali knjigo *Založniški standardi*?«

Dolgo se je govorilo o tem, da bi bilo treba to, kaj velja za dobro izdelano knjigo, postaviti in predstaviti tudi v obliki nekakšnih standardov. Ko je svoj mandat na Javni agenciji za knjigo, kot njen prvi direktor, nastopil Slavko Pregl, je kmalu sklical tudi komisijo, ki naj bi na tem področju zaorala ledino tudi formalno. Vendar kaj dlje od nekaj delovnih srečanj komisija takrat ni prišla. To je bilo nekako logično, saj se je (najbrž) hitro postavilo tudi vprašanje, na kakšen način naj bi se ti standardi vzpostavili in kako bi bili na voljo javnosti.

Urednik, predavatelj, pisatelj in prevajalec Andrej Blatnik se je realizacije tega projekta, ki je v končni podobi še precej širši od svojega naslova, lotil na bolj zvit način. K uredniškem sodelovanju je pritegnil profesorja Miho Kovača pa tudi mene in v nekaj pogovorih (ob nekaj kavah) smo hitro prišli do delovnega kazala načrtovane knjige, ki so jo potem uvrstili v knjižni program pri Cankarjevi založbi (ki ga podpira Javna agencija za knjigo). Naše izhodišče je bilo preprosto: v knjigi z delovnim naslovom *Založniški standardi*, ki se je obdržal vse do nedavnega izida, bomo skušali na enem mestu zbrati nekakšen vademekum slovenskega založništva, pri tem pa k sodelovanju pritegniti čim bolj relevantne akterje, ki aktivno delajo v založništvu ter jih povabiti, da o specializiranem področju svojega dela kondenzirano in sistematično popišejo svoje izkušnje. Nazadnje se je nabralo sedemnajst avtorjev (približno polovica jih prihaja iz skupine Mladinska knjiga), ki so v svojih besedilih skušali zaokrožiti izkušnje iz založniške dejavnosti, in jih zapisati na način, da bo ta uporaben tudi za širšo zainteresirano javnost.

Kaj dobite v *Založniških standardih*? Praktično vse, kar mora o izdajanju knjig na slovenskem trgu vedeti obstoječi ali pa novi založnik, seveda pa tudi kdo drug, ki je s knjigami povezan poklicno ali ga te zanimajo še drugače, kot vsebinsko. *Založniški standardi* tako prinašajo najprej prikaz/prerez podobe in stanja

slovenskega in svetovnega založništva, v nadaljevanju pa avtorji postrežejo s ključnimi značilnostmi posameznih segmentov znotraj njega, od pridobivanja in (jezikovnega) urejanja različnih knjižnih vsebin, prek njihovega oblikovanja in ilustriranja, knjižnega tiska (in elektronskega izdajanja), pa vse do njihovega promoviranja, distribucije in prodajanja na slovenskem trgu. Poseben sklop je rezerviran tudi za nakup in prodajo avtorskih pravic, na koncu pa je tudi obsežen seznam literature za dodatno branje, saj *Založniški standardi* sami zase seveda niso zveličavno in povsem samozadostno branje.

Založniški standardi prihajajo v kar se da pravem trenutku. Po eni strani je s tem logično zaokrožena dosedanja vsebinska naravnost knjižne zbirke *Bralna znamenja* (gre za njen petnajsti naslov), ki je v zadnjem desetletju že prinesla nekatera ključna prevodna in domača knjižna in založniška besedila. Po drugi strani je taka knjiga, ki bo v prihodnjih letih lahko uporabljena kot univerzitetni učbenik, tudi primerna in primarna spodbuda za tiste mlade kulturne podjetnike, ki razmišljajo o tem, da bi svojo poklicno in podjetniško pot nadaljevali v založniški dejavnosti. *Založniški standardi* jim namreč na enem mestu ponujajo zgoščen in dovolj informativen

prikaz stanja domačega knjižnega polja, iz katerega se lahko vsekakor poučijo o njegovih omejitvah in priložnostih, s čimer si lahko ustvarijo svojo vizijo dela na tem področju. Po tretji strani pa so *Založniški standardi* tudi lep primer sodelovanja in delovanja založništva kot panoge: ena od soavtoric je na predstavitvi knjige poudarila, da so se vsi avtorji knjige dobili samo enkrat, urednik Andrej Blatnik pa je na to pripomnil, da je tudi knjiga izšla pred dogovorjenim rokom.

Kaj pa lahko na koncu dodam jaz? Poleg tega, da smo sodelujoči zadovoljni s končnim izdelkom, lahko osebno ugotovim še nekaj. Skupaj še s knjigo, ki ima naslov *Moč branja*, analiza branja od Sokrata do Twitterja, ki je nedavno izšla pri naši založbi (kot petnajsta knjiga zbirke *Knjige o knjigah*), je slovenska knjižna pokrajina v dobrem desetletju dobila preko trideset domačih in prevedenih knjižnih naslovov, ki se na tak ali drugačen način ukvarjajo s knjigami, njihovo produkcijo, recepcijo in potrošnjo. Vse te »knjige o knjigah« pomenijo, da je to, kar se s knjigo in okoli nje dogaja, v naših logih, kar dobro predstavljeno in analizirano.

K temu sedaj, kot nekakšna češnja na vrhu torte prihaja še knjiga *Založniški standardi*, ki bo, tako upamo souredniki in soavtorji, spodbudila še kakše debate na obravnavane teme, seveda pa že kmalu prispevala tudi k temu, da bodo prihodnje slovenske knjižne izdaje še boljše kot doslej.

Boste torej prebrali *Založniške standarde*?

Samo Rugelj

Moji spomini na morje

Milan Kleč

Mladinska knjiga,
zbirka Nova slovenska knjiga,
2017, m. v., 221 str., 27,96 €, JAK

Milan Kleč

Uvodna zgodba *Morski prizori* zaloti našega junaka na poletnem dopustu, ob opazovanju para in morja. Ženska v morju ga spodbudi in vznemiri tako zelo, da se v zapis spretno vrinejo subtilni enovrstični zapisi, nekakšni haikuji, sledi poezije. Pogled

na morje v njem asociativno lušči plasti in naplavlja spomine. Vse, kar je količkaj vezano na morje. Spomni se kratkega obdobja, ko je delal kot učitelj, enodnevnega izleta na morje, zabave na Krasu, kjer se čuti bližina morja. Rdeča nit je njegova starost, štetje let do upokojitve, precejšnja samost, samoizpraševanje, koga sploh zanima, kako se počuti, kaj se mu dogaja. Ujet je v obdobje, ko telefon vse manj zvoní tako kot erotični naboj, ženske njegovih let ga ne zanimajo, mlade pa ga vedno znova vznemirijo. Tako kot morje. Omenja realne TV-serije, Brino Svit, Katjo Jevšek (vremenarka na pop tv), tu je vmesno dodati, da ima poleg morja rad slabo vreme, prijatelje brez imena. Skupno jim je, recimo, intenzivno doživljanje reklame za kopalke. Pripoved je odprta, pretočna, zdi se, da piše tako, kot se spomini in stanja sproti naplavlajo. > JEDRT JEŽ FURLAN

S prijateljico v postelji

Ivan Sivec

ICO, 2017, t. v., 176 str., 25,30 €

Pred leti, ko je Ivan Sivcu izšla stota knjiga, sem iz nekega neznanega razloga pomislil, da bo potlej nehal pisati. Triinštirideset knjig kasneje lahko samo še enkrat ugotovim, kako zmoten sem bil. V tej iskri knjigi Sivec prinaša tristo anekdot (ne nujno humornih, nekatere so tudi trpke) iz svoje pisateljskega, a tudi osebnega in družinskega življenja. Vodi nas od svojih prvih knjig, kjer je junakom, snetih iz resničnega življenja, v svojih delih podelil konce, ki so se kasneje zgodili tudi v resnici, pa v leta svojih knjižnih izdaj pri Kmečkem glasu, ko je od njegovih knjig lahko nekaj časa živelo celo uredništvo in vse do ljubega mu sv. Primoža. V vseh družinah in življenjih so trenutki, za katere rečemo, da bi jih bilo treba zapisati – Ivan Sivec je to tudi storil! > SAMO RUGELJ

Dno nima dna

Zoran Predin

Litera, zbirka Piramida,
2017, m. v., 207 str., 15 €, JAK

Eden izmed najbolj priljubljenih slovenskih kantavtorjev je podpisal že 37 glasbenih albumov, marsikaterega od teh še v času Lačnega Franza, pa tudi tri zbirke uglasbenih besedil, zbirko anekdot ter kolaž potopisnih zgodb, zbranih pod naslovom *Druga žena v haremu*. Za njim je dolga ustvarjalna pot, a kljub širokemu opusu je navadnemu smrtniku blizu ravno zaradi številnih, že skoraj ponarodelih in vsekakor nepozabnih šansonov. Tokrat bo bralce in svoje sledilce najbrž pritegnil z zbranimi kolumnami, kratkimi in jedrnatimi, polnimi hudomušnega sarkazma in začinjanimi s ščepcem črnega oz. malo drugačnega, pač Predinovega humorja. Gre za fikcijo, večkrat pomešano z resničnimi dogodki in osebami iz avtorjevega življenja, ki slika naš vsakdan, včasih tudi v vsej možni absurdnosti, in nas, kot opozori že naslov, vodi v *dno brez dna*, v našo realnost, kjer se dogajajo stvari, za katere si še pred desetimi leti nismo mislili, da bi se lahko kadar koli uresničile. Tako kot njegova glasba so tudi kolumne prepredene z močno družbeno angažirano noto, brez katere Predinova besedila ne bi imela istega »žmohta«. > VANJA JAZBEC

Tisti, ki so spali

Samo Kreutz

Ekslibris, 2017, m. v., 501 str., 20 €

Samo Kreutz (1975), ki je napisal že več pesniških zbirk, številne haikuje in kratke zgodbe, je zdaj podpisal še obsežen roman. Roman, ki v subtilnosti sledi predhodnim avtorjevim delom, se dotika vsakdanjih, vsem dobro znanih tem, ki pa so kljub relevantnosti večkrat spregledane. Gre za zgodbo o iskanju sreče, ki jo pripoveduje Ernest, moški v poznih štiridesetih letih. Ernest je očeta izgubil v rosnih letih, vzgojila pa ga je trda materina roka, ki ga je privezala na dom. Zdaj, po materini smrti, Ernest išče samega sebe in se sprašuje, ali je sploh kdaj zares živel. Odloči se pokopati ubogega Egidija in postati pravi, samozavestni Ernest, ki potuje in uživa v vsakem trenutku. Ernest, ki je šarmanten in ob jutranji kavici klepeta s kolegico Vaneso. Ernest, ki se zaljubi, saj ga Vanesina prijateljica Željka popolnoma očara. Ernestova zgodba je zgodba o osvobajanju, s katero se lahko poistoveti vsak izmed nas. Je razvozlanje preteklosti, ki prinese notranje očiščenje. Ali kot je zapisala Jelena Lasan v spremni besedi, je inklinacija posameznika na poti k lastni sreči. > VANJA JAZBEC

Moč valov

Jurij Pivka

Litera, zbirka Piramida, 2017, t. v., 177 str., 21 €, JAK

Jana, moškega sredi tridesetih let, zadene val pogube, ko mu žena Klara sporoči, da se vsaj začasno seli v drugo stanovanje. Čez noč se mu sesuje svet idealov, ki jih v sebi nosi od otroštva. V veliki moderni hiši nenadoma ostane popolnoma sam. In v tisti peklenski samoti začnejo vanj butati najrazličnejši valovi, zmešani iz sedanjih trenutkov in doživetij iz preteklosti. V njem se znova prebudi občutek krivde, tako znan in uničujoč, ki v njem tli že vse od smrti mame sredi njegovih najstniških let. Strt od vseh spoznanj za mesec dni odide na dopust v kraje svojega otroštva. Ob pomoči Miriam, tamkajšnje gostiteljice in prav posebne ženske, pride do

novih življenjskih spoznanj ... Prefinjeno zastavljena zgodba, podana skozi oči moškega protagonista, prinaša globoka razmišljanja na temo najrazličnejših vrednot, ne samo nezvestobe, na katero je naslonjena osnovna zgodba. Roman z večjim prepletanjem tankočutnosti in neposredne, včasih že prav surove iskrenosti, postavlja ogledalo številnim človekovim dejanjem. Ta so lahko kot val, ki te pokoplje pod sabo, če se mu samo nemočno prepustiš, če pa ga, nasprotno, znaš uloviti in ga sprejeti kot izziv, te lahko mehko potisnejo naprej. V morje novih možnosti. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Zadnji inkovski zaklad

Borut Korun

Celjska Mohorjeva družba,
2017, m. v., 262 str., 20 €

Borut Korun (1946), sicer po poklicu zobozdravnik in hkrati entuziastičen etnolog, je znan popotnik in eden izmed najboljših slovenskih potopiscev. Grčija in Južna Amerika sta njegovi najljubši destinaciji – večino potopisov so navdihnili ravno ti kraji. S potovanji je začel v rani mladosti, ko je z avtoštopom prepotoval Evropo, Turčijo in severni del Afrike. Za vsa potovanja se je in se še vedno temeljito pripravi; vnaprej naštudira dostopno literaturo o krajih, ki jih bo obiskal, preuči legende in mite ter se nato na lastne oči prepriča o lepoti teh skoraj pozabljenih krajev. Ravno takšni so ga vedno najbolj mamili; mesta starih, izginjajočih kultur. Tudi njegovo drugo leposlovno delo (prvič se je temu prepustil leta 2013 z delom *Odisej sem, Itaka, dom je moj srčni*) za kuliso zgodbe izbere eno izmed najstarejših civilizacij. V središču nekdanjega inkovskega imperija se roman začne v čisto pustolovskem slogu: z bežanjem junaka, ki ga preganjajo gverilci z brzostrelkami. Nato zgodbo zaplete pozabljen inkovski zaklad, dodatno pa začini ljubezenska zgodba glavnega junaka in očarljive domačinke. Neodložljivo branje! > VANJA JAZBEC

Ki jo je megla prinesla

Feri Lainšček

Mladinska knjiga, zbirka Kondor,
2017, t. v., 256 str., 27,96 €

Feri Lainšček

Lainšček je bil v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja vroč kot pisatelj in tudi kot avtor literarnih predlog za filmske adaptacije. Najprej so ekranizirali njegov kresnikov roman *Namesto koga roža cveti*, ki je izšel leta 1991, tri leta kasneje pa je v režiji Andreja Mlakarja zaživel še kot *Halgato*. Potem je bil z nagrado Prešernovega sklada nagrajen leta 1993 sedaj že skoraj klasični Lainščekov roman *Ki jo je megla prinesla*, na prelomu tisočletja pa je na platnu zaživel kot *Mokuš*. Zgodba o katoliškem duhovniku Jonu Urskem, ki prekrši cerkveni red, zaradi česar mora oditi v Mokuš, zapuščeno faro sredi močvirja, ki je po skrivnostni smrti prejšnjega župnika ostala brez duhovnega voditelja, vse pa začne voditi v smer, da Urski začne ponavljati usodo umrlega duhovnika (vključno s fatalno »ki jo je megla prinesla« Magdo, ki ljubi duhovnike zato, ker jih hoče ugrabiti Bogu), je sedaj izšla še v *Kondorju* s spremno besedo Urbana Vovka in obsežno bibliografijo Ferija Lainščka, ki jo je sestavil Matjaž Hočevar. > SAMO RUGELJ

... že skoraj
klasični
Lainščekov
roman ...

Balerina, Balerina

Marko Sosič

Beletrina, 2017, t. v., 133 str., 15 €

Ponatis kritiško hvaljenega romana (ob dvajsetletnici izvirnega izida), ki je bil nekajkrat nagrajen, dobil pa je tudi svojo gledališko adaptacijo, se tudi danes bere sveže in inovativno v svojem namerno preprostem pripovednem slogu. Na ozadju šestdesetih let prejšnjega stoletja, ko svet pretresa-

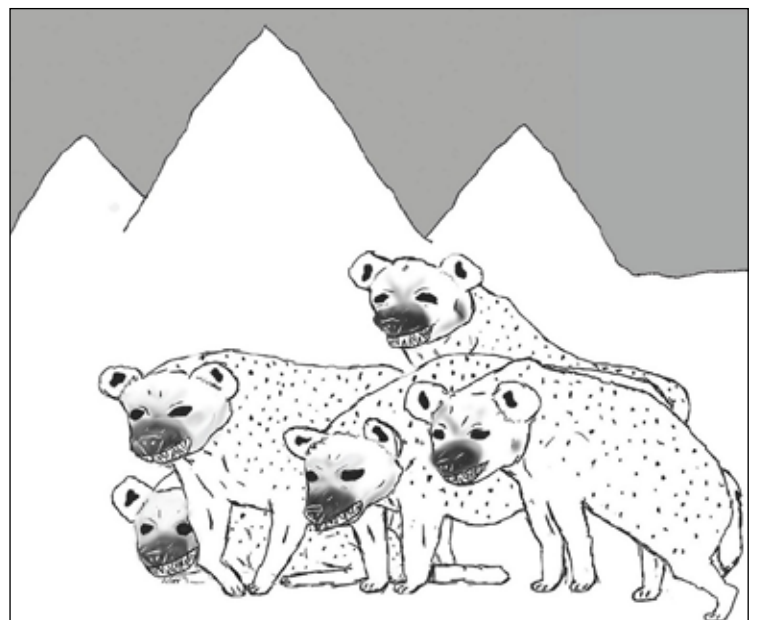
jo prelomni dogodki od vietnamske vojne od osvajanja Lune, spremljamo intimno zgodbo petnajstletnega dekleta Balerine, ta pa se je v svojem razvoju ustavila na stopnji nekajletnega otroka, ki še vedno vsako jutro zmoči posteljo, po čemer ve, da se je začel nov dan. Njena prvoosebna pripoved je tako osredotočena na detajle življenja v kraški vasi z njeno družino ter na dogajanje na domačem dvorišču. Roman o drugačnosti, ki pa skuša metaforično pokazati na to, kaj je pomembno v posameznikovem življenju. > SAMO RUGELJ

Spomin volkov

Vojko Volk

eBesede, 2016, m. v., 188 str., 14,90 €

Diplomat in raziskovalec Vojko Volk, ki je med drugim napisal knjigo *Od naroda do države in spet nazaj* (2012), tokrat predela preteklost svoje primorske rodbine skozi osemnajst literariziranih zgodb. Te zajamejo časovni lok zadnjih sto let: od ruskega ujetništva do fašističnega preganjanja ter druge svetovne vojne, pa vse do osamosvajanja Slovenije in še naprej. Pretežno gre za zgodbe o moških prednikih ter o učinkih, ki so jih imeli radikalni družbeni obrati dvajsetega stoletja na njihovo naravo, zato se kljub razgrnitvi za življenje usodnih prigod ne znebimo vtisa, da želi avtor ves čas razumeti predvsem politične premene in njihov učinek na ljudi s (pre)majhnim vplivom na zgodovino. Družinski spomini, ki na trenutke preraščajo v širše spomine časa in prostora. > ŽIGA VALETIČ

Zbirka kratkih zgodb

Zoran Predin
DNO NIMA DNA

NOVO

Naročila:
Založba Litera,
Miklošičeva 4, 2000 Maribor

tel.: 041 398 916
www.zalozba-litera.org

LITERA

Pesnik, pisatelj in esejist Jože Snoj (1934) je naš literarni prostor pomembno zaznamoval kot eden prvih modernistov, edinstven po vpeljavi krščanske motivike ter nenehnem bogoiskateljstvu in izpraševanju katoliške vere v svojem ustvarjanju.

Kmalu po študiju, leta 1963, je izšlo njegovo prvo delo, pesniška zbirka *Mlin stooki* (1963), ki so ji nepretrgano sledili poezija, proza, dela za otroke in mladino, eseji, vse to pa ob rednem delu pri časniku *Delo*, kjer je bil zaposlen do leta 1971, najprej kot lektor in kasneje kot kulturni novinar ter literarni in gledališki kritik, nato pa pri Državni založbi Slovenije, kjer je bil urednik med letoma 1971 in 1993 oziroma do upokojitve. Kot je povedal v nekem intervjuju, je še posebej ponosen na svoje delovanje pri Novi reviji, kjer je bil že od samega začetka leta 1982, sodeloval je tudi pri pomembni 57. številki in bil po njej glavni urednik revije.

In vprašanje vprašanj: telo gre v reciklažo, kam pa izdihne svojo nesmrtno dušo?

Re-kapitulacije

Prototipski retroroman z luknjo za zgodbe

Jože Snoj

Litera, zbirka Piramida, 2017, t. v., 778 str., 29 €, JAK

Snojev opus je zavidljiv in obsega približno šestdeset del, za katera je prejel vse pomembne slovenske literarne nagrade razen kresnika in bil leta 2012 za svoje literarno ustvarjanje nagrajen tudi s Prešernovo nagrado za življenjsko delo.

Stalnici Snojeve literature sta dve temi: bogoiskateljstvo in izkušnja bratomorne vojne (*Gavžen hrib*, *Fuga v križu*, *Gospod Pepi*), o kateri ne piše s političnega ali ideološkega vidika, pač pa kot očividec, saj je moral v otroštvu z družino večkrat bežati: pred nacisti iz rodnega Maribora in pred komunisti iz Mokronoga na Dolenjskem v Ljubljano, kjer je bila družina prav tako podvržena šikaniranju in nadzoru oblasti. Glavni protagonist njegovih romanov je pogosto prav njegova ožja in širša družina, na ozadju katere izrisuje zgodovinsko podobo 20. stoletja. V zadnjih romanih se tematsko loteva še obdobja slovenskega osamosvajanja.

V romanu *Re-kapitulacije*, ki je pravkar izšel pri založbi Litera, monumentalnem delu, ki obsega več kot 700 strani in je nastajalo več let (2011–2014), se še enkrat zazre v preteklost in na ozadju ključnih dogodkov 20. stoletja (bratomorna vojna in slovenska osamosvojitve) izriše intimno zgodbo svojih staršev, sorodnikov, žene in otrok, pa tudi prijateljev, sodelavcev, pomembnih političnih in kulturnih osebnosti našega časa. Roman ni samo avtobiografski zapis samosvojega in vselej trmasto neuklonljivega človeka z jasno izraženim mišljenjem in globokim etičnim čutom, ki ne priznava delitve na naše in vaše, ampak daje vedeti, da je tisti, ki je ves čas najpomembnejši, Človek kot posameznik.

Bukla: Že v preteklih prozih delih (*Gavžen hrib*, *Gospod Pepi*) ste večkrat pripovedovali zgodbe vaših prednikov, staršev in sorodstva. Hkrati z vašo intimno zgodbo na ozadju ključnih dogodkov, kot sta

Jože Snoj

druga svetovna vojna in osamosvojitve, izrišete tudi zgodovinsko fresko 20. stoletja pri nas. Zakaj ste se k tej temi vrnili tudi tokrat? Je temu botrovala bolezen, o kateri prav tako odkrito pišete, ste želeli narediti nekakšen korenit obračun s preteklostjo?

Snoj: Natanko to slednje – rekapitulacija je hkrati inventura, ponoven premislek, nov, najbrž zadnji povzetek itd.

Bolnišnica pa je dotlej neznano doživetje, kompozicijski okvir teh in takih blodnih ali budnih »premljevanj«.

In vprašanje vprašanj: telo gre v reciklažo, kam pa izdihne svojo nesmrtno dušo?

Bukla: Roman je torej (avto)biografski in hkrati podnaslovljen kot prototipski retroroman z luknjo za zgodbe, nadalje pišete še takole: »... v vsaki zgodbi je tudi nekaj njenega pripovedovalca. Koliko je v teh mene, pa naj vsak sam sproti ugiba ...« Ker ste vrgli rokavico, naj vas vprašam, ali ste morali zavoljo verodostojnosti brzdati pripovedovalca v sebi, da ne bi zgodb preveč prirejali?

Snoj: Niti najmanj – zgodb, v katerih ni vsaj kančka mene, ne pripovedujem. Tudi kot pripovednik sem namreč izpovedovalec. To »imam« očitno po poeziji.

Založba Modrijan

— na Slovenskem knjižnem sejmu 2017 —

🇩🇪 🇦🇹 🇨🇭 države v fokusu

Katharina Winkler
25. 11. | 12.00
Pisateljki oder

Lukas Bärfuss
25. 11. | 20.00
Klub Cankarjevega doma

Vabljeni!

Bukla: Vedno znova se vračate tudi k preizpraševanju lastne vere v Boga, Katoliške cerkve kot institucije, ki jo ravno tako kritizirate. Se je v starosti vaš odnos do vere spremenil, pomiril?

Snoj: Vera je kot ljubezen – nikoli ni pomirjena. Hujša kot je kritika institucije, globlja je vera. Vsaj pri meni je tako.

Svet je absurden. Absurdu se lahko zoperstavlja le absurd. Krščanski »absurd« križa, tj. Kristusova »nesmiselna« smrt na njem, je tako »zdravilo« – bolje, blažilo – za rane sveta. Tako pojmovan Kristusov nauk je religija prihodnosti.

Bukla: Kljub avtobiografskosti romaneskna zgodba ni linearna, ampak zapisana kot tok zavesti oz. v slogu modernega romana. Pristnost zgodbe še poudarite z uporabo različnih slogovnih prijemov in jezikovnih registrov (knjižni in pogovorni jezik, različna narečja, germanizmi). Kako ste se lotili pisanja tako obsežnega dela, ki je hkrati dokument nekega časa?

Snoj: Tako, kot ste pravkar povedali. Tako imenovani moderni roman je predmet moje vseživljenjske raziskave.

Bukla: Ena osrednjih tem so tudi medvojni in povojni poboji, ki nas kot narod, kljub prizadevanjem za spravo, še danes razdvajajo. V otroštvu ste bili tudi sami priča vojnim grozotam. Kako vas je to zaznamovalo in ali menite, da je sprava sploh mogoča?

Snoj: Tako, kot pravite – z neposrednim doživljanjem nasilnih smrti. Jaz osebno sem se spravil z njimi med preučevanjem korenin državljanske vojne. Že med njo mi je bilo kot rodoljubnemu pobitu žal vsakega umorjenega ali padlega Slovence na tej ali oni strani. To je zame sprava.

Bukla: Za bralce bo gotovo zanimiv vaš pogled na obdobje slovenskega osamosvajanja, v katerem ste bili tudi vi eden od pomembnih akterjev (tudi kot glavni urednik *Nove revije*). V opisih tedanjih dogodkov in pomembnih političnih (Pučnik, Bučar, Kučan) in kulturnih osebnosti (zakonca Hribar, Grafenauer, Jančar itd.) ste marsikdaj precej ostri, tudi zafrkljivi. Ste doživeli kakšen odziv, pa čeprav tudi sebe opisujete precej neprizanesljivo?

Snoj: *Nova revija* je bila zgodovinski projekt – z vsem srcem sem bil v njem. Srce pa je, kot pravi Carson McCullers, »lonely hunter« (samotni lovec, op. ur.).

Bukla: Kaj menite o današnji Sloveniji, še posebej v luči tranzicijskega obdobja in nedavne krize?

Snoj: Države capini ne morejo uničiti, ko jo enkrat imaš.

Bukla: Ko ste leta 2012 prejeli Prešernovo nagrado za življenjsko delo, je v utemeljitvi pisalo, da obujate vero v etično moč besede. Kakšna je danes etična moč besede oz. vloga pisatelja in kulture nasploh?

Snoj: Jaz sem Luč, ki je tema tega sveta ne bo nikoli sprejela, je rekel Kristus. In vendar sveti. Umetnost je njen odsev.

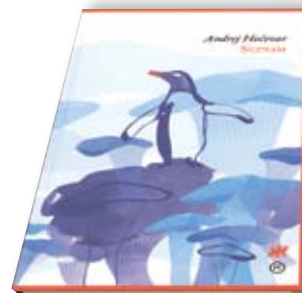
V luči »absurda križa« je boj »brez upa zmage«. A v tem biološkem boju vseh proti vsem nas v vrsti sesalcev dela ta boj tudi duhovna bitja. Bodimo že vendar, pri vseh hudičih!

Seznam

Andrej Hočevar

Mladinska knjiga, zbirka Nova slovenska knjiga, 2017, m. v., 91 str., 22,95 €, JAK

Pesnik Andrej Hočevar se v zadnji pesniški zbirki *Seznam* usmerja v ožji (smrt brata, družinsko življenje, starost med 30-imi in 40-imi leti, lastno ustvarjanje, minljivost) in širši svet (družbo, kjer smo »drug drugemu /.../ popolnoma nedostopni«). Različne dolžine in oblike pesmi zajemajo tako lirsko izpovednost kot epsko pripovednost. Opazen zven njegovi poeziji daje glasba, s katero se tudi ukvarja – »Glasba, ki si jo poslušal, zdaj poslušaj tebe.« Pesnik, opazovalec sebe v svetu in sveta v njem, pravi, da je na tem svetu vse mogoče. »Preprostost je stvar / trenutka. Ne more trajati. Ne čaka. / Zato več ko pišem, manj mi je jasno, / kaj pomeni biti pesnik.« Mi, bralci pa »o pisateljih govorimo kot o knjigah / o knjigah kot o ljudeh.« Dodajmo si Hočevarjevo zbirko pesmi na seznam branja. > SABINA BURKELJCA

Notranje zadeve

Knj. 2

Tibor Hrs Pandur

Litera, zbirka Piramida, 2017, t. v., 264 str., 19,90 €, JAK

Gre za pesnikovo drugo zbirko, po prvencu *Enerdimašina* (2010). Slednji se je ohranil v zavesti bralcev poezije v slovenskem prostoru (in širše), pritegnil je najmanj s svojo neposrednostjo in izrazitim vtisom *sodobnega*. Za *Notranje zadeve* bi prav lahko obveljalo enako načelo. Ponovno se srečamo z značilno Pandurjevo poetiko, ki ne prenese hierarhije diskurzov, a uspe ustvariti povsem monoliten jezik. Čeprav se zdi (o tem pa je govor tudi v spremni besedi Muanisa Sinanovića), da za izhodišče služijo pesnikove sanje, pa zbirka izrazito seže prek zasebnega ali bolje: zasebno in javno zlije v novo tvarino. Gre za poezijo, ki je hkrati aktivistična, ekološka, direktna, *sanjava*, divja in, čeprav se morda ne zdi tako, tudi izrazito intimna. > ALJAŽ KRIVEC

Čivk duše

Ace Mermolja

Sfera, 2017, t. v., 124 str., 20 €

Prva izdaja, s katero se predstavlja nova kraška in slovenska založba, je, kajpada, pesniška. Urednica Martina Kafol jo je prepustila tržaškemu slovenskemu rojaku Acetu Mermolji, da jo napolni s svojimi še neobjavljenimi verzi zadnjih let. Časnikar, publicist in predvsem pesnik je to storil s pesmimi, dvoumno poimenovanimi čivki. In dodal, da se oglašajo iz duše. Lahko jih razumemo kot oglašanje ptic v vsej tonski lestvici, ali kot slovensko ustreznico zlasti v politiki razširjenega komuniciranja. Zbirko sestavljajo trije cikli: *Migranti*, *Natura morta* in *Vračanja* ter štiri daljše pesmi: *Canto*, *Domovina*, *Pesem* in *Spremna beseda*. Ta je na koncu tudi zato, ker pesnik v njej niza stopinje skozi življenje – od rojstva do smrti – ki jih po svoje pospremi beseda. Tudi o samem sebi in o naslovu: *Čivk duše, / ki na belih krilih / preletava igre vetra / med oblaki / hipne večnosti*. > IZTOK ILICH

Oboki tihe svetlobe

Smiljan Trobiš

Spes, 2017, t. v., 47 str., 20 €

Novomeščan Trobiš je znan ustvarjalec v dolenskem kulturnem prostoru, z bogatim pesniškim opusom, ki obsega več kot dvajset zbirk. Temeljne prvine njegove avtorske pisave tudi v zadnji zbirki ostajajo enake. S poezijo skuša zapolniti vrzel oziroma duhovno praznino, v katero je ujet sodobni svet. Trobiš pravi, da je človek vse preveč zazrt v minljivo, »a naši pogledi so obrnjeni / naravnost ali navzdol«. Človeku skuša pomagati, da bo v sebi znova našel harmonično ravnovesje in gledal (tudi) navzgor. Kot lirski subjekt, ki stremi k nebu, zvezdam, harfam veselja, angelom – simbolom transcendence, večnega in svetega. > KRISTINA SLUGA

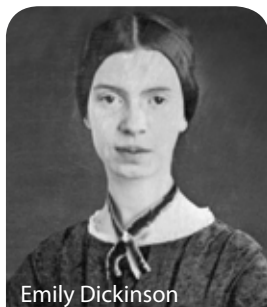
Ta svet ni konec

Pesmi in pisma

Emily Dickinson

izbor in prevod: Nada Grošelj

Mladinska knjiga, Kondor,
2017, t. v., 218 str., 27,96 €, JAK

Emily Dickinson

Emily Dickinson (1830–1886) smatrajo za eno največjih ameriških pesnic, ki je največ pisala o (ljubezenskem) hrepenenju in notranji razrvanosti ter udarcih usode, a tudi o preprostih zemeljskih rečeh, od narave naprej. Njena vrednost v zadnjem obdobju še narašča, to pa, kar se tiče prevajanja, velja tudi pri nas. Le-

ta 2016 je tako ob 130. obletnici pesnične smrti izšel prevod izbora njenih pesmi z naslovom *Ujeta svoboda*. Sedaj pa, skupaj z njenimi najzanimivejšimi pismi, namenjenimi sorodnikom in prijateljem, s katerimi je omogočeno tudi globlji vpogled v življenje in razmišljanje velike pesnice, puščavniške »gospo v belem« (to ime je dobila ob tem, ko se je ob žalovanju za razliko od drugih oblačila v belo, ne pa v črno), dobivamo nov izbor pod naslovom *Ta svet ni konec*, ki ga je prevedla in obsežno spremno besedo napisala Nada Grošelj. Emily Dickinson je praktično vse življenje, razen redkih obiskov in nastopov, preživela v svojem rojstnem kraju, znana pa je postala predvsem po koncu svojega življenja (za živa je objavila manj kot deset pesmi). Ob prebiranju njene poezije hitro postane jasno, zakaj smo jo imeli do sedaj le malo v prevodu, saj gre za težko prevedljive, mestoma zelo kompleksne pesmi, ki pa nagradijo zavzetega bralca. Tisti, ki vas zanima še kaj več o tej skrivnostni pesnici, ki je napisala okoli 1800 pesmi (namesto naslovov imajo kar številke) ter naročila sestri, naj jih po njeni smrti zažge, si lahko pogledajo tudi film *Tiha strast* iz leta 2016, ki jo portretira od zgodnjih, šolskih let do zrelega obdobja zadržane ter nepriznane pesnice. Ena od bolj misterioznih pesnic svetovne literature. > SAMO RUGELJ

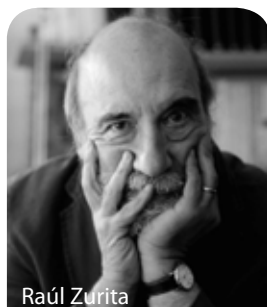
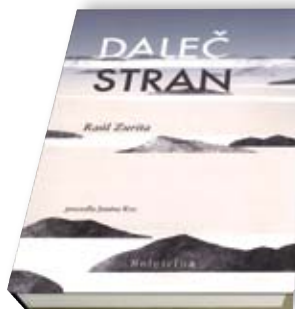
Daleč stran; Izbrana dela

Raúl Zurita

prevod: Janina Kos

Beletrina, zbirka Beletrina,

2017, m. v., 228 str., 21 €

Raúl Zurita

Gre za prvi slovenski prevod znane in še živečega čilenskega pesnika, Raúla Zurite. Izbor se sprehodi vse od *nekega dne* 1975 pa do avtorjeve zadnje pesniške zbirke *Zurita* iz leta 2011. Gre za izrazito nežno, do neke mere celo kontemplativno poezijo, ki zrcali pesnikovo življenje oz. njegove

osebne okoliščine. Čeprav je v njej najti poteze filozofskih prevpraševanj, pa se pesmi ne otepajo niti konkretnih zgodovinskih okoliščin (čilenska politika) in nekakšne poetike lokalnega kolorita (Atakama, Kordiljere ...). Ena posebnih značilnosti Zuritove poetike je repetitivnost. A ne zdi se, da gre za poseben pesniški postopek, temveč za dejansko subjektivno kroženje okoli nekih tematik, vse dokler se mu ne razkrijejo v svoji polnosti. > ALJAŽ KRIVEC

O novem priimku

Elena Ferrante; prevod: Anita Jadrič

Cankarjeva založba,

2017, t. v., 439 str., 29,95 €

Lila in Lenuccia (Lenu) sta neločljivi prijateljici in zaupnici iz otroštva, ki odraščata v zakotni delavski četrti Neaplja sredi dvajsetega stoletja in si bolj kot vse drugo želita pobegniti iz revščine in tradicionalne ozkoglednosti svojega okolja. Njuno prijateljstvo, ki se z vzponi in padci razteza čez več desetletij, predstavlja širši okvir neapeljskega cikla italijanske pisateljice, ki je v zadnjih letih zaslovela po vsem svetu. Štiridelna romaneskna zgodba, ki jo odlikujejo avtentično zapisani medčloveški odnosi, se je začela z *Genialno prijateljico*, v kateri izvemo, da je Lila nepričakovano izginila, kar spodbudi Lenu, da se začne spominjati njunega otroštva. V drugem delu sta prijateljici že na pragu mladosti. Lila, lepa čevljarjeva hči, se poroči s premožnim Stefanom Carracijem, delikatesarjevim sinom, Lenu pa se odloči za nadaljevanje šolanja. Vse kaže, da se bodo njune sanje izpolnile, četudi sta si za to izbrali različni poti, a že na poročni dan se v novem zakonu začnejo težave, Lenu pa je v novi šoli brez edine prijateljice kar malo izgubljena. Sčasoma začne zaupnost med njima popuščati. Bogato poročena Lila mora namreč skrbeti za preново moževe trgovine, revna Lenu pa nadoknaditi zamujeno v šoli. A vseeno jima nekako uspe ohranjati stik. V družinski delikatesi zaman pričakujejo potomca, saj Lila ne kaže več nobenega navdušenja nad svojim možem, zato jo čez poletje pošljejo na okrevanje. Lenu na morje povabi prijateljico in Lila družbo prepriča, da gredo na Ischio, ker tam letuje Nino, najpametnejši dijak na liceju, ki ga Lenu na skrivaj obožuje. Na vročem, sončnem otoku, kamor gresta tudi nevestina mati in noseča svakinja, pa se niti usode nepričakovano zaobrbejo in Lenu lahko le nemočno opazuje, kako se sveže poročena prijateljica zaplete ... Divjega poletja je konec, za Lenu se začnejo izpiti, Lila se vrne k odtujenemu možu ... vendar ogenj v dekletih še zmerom tli. Ferrantejeva, ki je že v *Dnevih zavrženosti* nakazala, da do obisti pozna žensko dušo, nas je v tem ciklu prestavila v pretanjeno izpisani svet dveh ženskih junakinj, ki jima kljub protislovnosti in občasni tragičnosti usod ponuja svetel prostor, da bi lahko čim bolj definirali sami sebe. > RENATE RUGELJ

Pripovedi

Thomas Bernhard

prevod: Sara Virk, Jani Virk

Beletrina, zbirka Beletrina,

2017, t. v., 223 str., 24 €, JAK

Pripovedi so prvi knjižni izbor avtorjeve kratke proze, prevedene v slovenščino.

Ta izdaja sicer ni prevod zbirke *Die Erzählungen*, ampak gre za nov izbor bese-

dil, ki so bila prvič objavljena v revijah konec šestdesetih let. Bernhard je kratko prozo pisal večino svoje pisateljske kariere, čeprav bi ob branju teh zgodb lahko celo pritrdili mnenju Reicha-Ranickega, da to niti niso kratke zgodbe, ampak prej fragmenti romanov, saj se berejo kot niz prizorov, ki se na neki točki samodejno prekine. Bernhard za bralca nikoli ni bil lahek zalogaj. Če je v svojih kasnejših delih v zameno za mračno, tesnobno podobo sveta, ki izvrže vse, česar ne more ukalupiti, ponudil vsaj nekaj odrešilnih bilk – humor, ironijo, satiro –, je v svojih začetnih delih neusmiljen. Svet, v katerega avtor »vrže« največkrat prvoosebnega moškega pripovedovalca na robu blaznosti, odtujenca in nepričakovane (ki je deloma tudi pisatelj alter ego), je skrajno utesnjujoč, napet, tudi grotesken in absurden. Vzdušje še podkrepi jedrat slog, v katerem ni prostora za pripovedno virtuoznost, sicer stalnico njegovih kasnejših del. Morda si bo tokrat kdo celo zaželel, da bi bil Bernhard na trenutke vendarle malo manj »bernhardovski«. > KRISTINA SLUGA

Zgodovina čebel

Maja Lunde

prevod: Neža Kralj

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 400 str., 14,90 €

Maja Lunde

Kakšen je bil nekdanji svet čebel, kakšen je svet s čebelami sedaj in kakšen bi bil svet brez čebel? Roman, ki se giblje med idealistično preteklostjo, utopično sedanjostjo in distopično prihodnostjo, prinaša tri prvoosebne zgodbe, ki jih dirigirajo čebele s svojo prisotnostjo (ali pa tudi odsotnostjo): tu je Kitajska nekaj desetletij v prihodnosti, ko čebel ni več in morajo rastle s cvetnim prahom ljudi, kot pripoveduje Tao, oplojevati ročno; tu je Amerika na začetku tretjega tisočletja, v kateri se čebelar George upira sodobnemu kmetovanju in upa, da bo njegov študij sin nadaljeval njegov poklic; tu pa je tudi Anglija sredi 19. stoletja, v kateri se biolog in prodajalec semen William nadeja, da bo obogatel z novim konceptom panja. Roman norveške avtorice, ki je kmalu po izidu dobil norveško literarno nagrado, prevajajo v trideset jezikov, kar ni čudno, saj je avtorica, poleg tega, da je prepričljivo izpisala tri človeške zgodbe, ki se navezujejo na čebele, napeto zaokrožila tri časovna obdobja, iz katerih seva prepričanje, da tako čebel kot narave in družbe ni mogoče ukrotiti, temveč lahko zanje samo skrbimo in jih negujemo. > SAMO RUGELJ

... dobitnik norveške literarne nagrade ...

Nevidni

Karel Glastra van Loon

prevod: Tanja Mlaker

Cankarjeva založba,
2017, t. v., 365 str., 32,96 €

Nizozemski pisatelj Karel G. van Loon (1962–2005, veliko prezgodaj je umrl zaradi možganskega tumorja) je mednarodno zaslovel z (tudi v slovenščino prevedenem in ekraniziranim) romanom *Sad strasti* – v njem se moški po smrti svoje žene vnovič poroči, potem pa ugotovi, da je neploden, kar pomeni, da ga je bivša žena, s katero je imel otroka, varala; to sproži njegovo raziskovanje, kdo je bil njen ljubimec. Van Loon je bil tudi družbeno angažiran pisatelj. Tako se je leta 2002 odzval na vabilo humanitarne organizacije »Begunec«, da odpotuje na Tajsko in tam razišče usodo burmanskih beguncev. Rezultat tega projekta je izvrsten roman *Nevidni*. Gre za široko zastavljeno, retrospektivno pripovedovano ter z mnogimi karakterističnimi detajli izpisano ter s kulturo Daljnega vzhoda prepojeno dramatično pripoved, v kateri spremljamo prvoosebno izpoved protagonista, sicer odvetnika. Ta v svoji zgodbi prepleta lastno odrasčanje in odraslo življenje v drugi polovici 20. stoletja z usodo Burme, kasneje Mjanmarja, polnega notranjih prevratov in državljskih spopadov. Ko junakova žena v tem okolju in ozračju zanosi, se odločijo, da bi bilo prav, da bi otrok živel varnejše in boljše življenje. Zato sklenejo po nevarni in težavni poti pobegniti na Tajsko, kamor pa pripovedovalec pride sam in slep, vendar z zgodbo, ki nam jo razkrije. Roman o nasilju in izgubi, ki dokazuje univerzalnost begunskih zgodb. > SAMO RUGELJ

... univerzalnost begunskih zgodb ...

KAKO Z ŽIVLJENJEM NAREDITI ŠE VEČ

Zaradi izjemnega navdušenja nad prvim dnevnikom se je simpatični starostnik Hendrik Groen odločil pisanje nadaljevati. V drugi knjigi popisuje prigode članov kluba Starine, ne pa crkvine, ki so po novem tudi družbeno angažirani.

ŠE VEDNO
BREZ
CENZURE!

NOVI ZAPISI
nabritega upokojenca

Najhitreje do knjig:
v knjigarnah www.emka.si 080 12 05

Pedro Páramo

Juan Rulfo

prevod: Vesna Velkovrh Bukilica
Mladinska knjiga,
2017, t. v., 136 str., 24,94 €, JAK

dr. Manca Košir

Pridiga o padcu Rima

Jérôme Ferrari

prevod: Živa Čebulj
eBesede, zbirka Besede,
2017, t. v., 191 str., 27,90 €

rok so se svetlikale zaplate neba; izpod njenih stopal je mezela svetloba; mokra svetloba, kot bi bila tla pod njo poplavljeni s solzami. In potem hlip. Znova tihi, predirljivi jok in bridkost, ki ji je krotovičila telo.

»Tvojega očeta so ubili.«

»Pa tebe, mati – kdo te je ubil?«

Drugi roman je napisal

Moje duhovno poletje sta pretresla dva romana, pretresla tako, da še nisem okrevala. *Pedro Páramo* velikana peresa Juana Rulfa (1917–1986) me je telesno prizadel, da sem si morala po polovici tega sicer tenkega romana, a tako močnega, kot je močan smrtni strup, vzeti odmor. Tresla sem se, šlo mi je na bruhanje, ob tem pa sem bila vznemirjena do neba ... Ko sem brala njegove magične besede in imeniten prevod Vesne Velkovrh Bukilica, sem v polnosti razumela Rilkeja: Lepota je le strahotnega ravno še znosni začetek in občudujemo jo, ker se ji sploh ne zdi vredno, da bi nas pokončala. Ni me pokončala lepota tega romana, me je pa zaznamovala za vekomaj. Njegov svet, duše, ki blodijo po njem in nam pripovedujejo zgodbe trpljenja, predvsem pa pisava genija, kakšnih je malo. Kot je zapisal Carlos Pascual v spremni besedi: »Če bi v 20. stoletju v Mehiki želeli imenovati pisatelja, ki ima svetniški status, bi bil to zagotovo Juan Nepomuceno Carlos Pérez Rulfo Vizcaíno, ki je že od krstnega kamna dalje s seboj nosil vonj po kmetski mehiški svetosti. Pravzaprav je njegova literarna svetost dandanes razširjena po vsej Latinski Ameriki ter po mnogih univerzitetnih študijskih kabinetih po vsem svetu. V njegovo ime se zlivajo vsi glasovi literarnega odobravanja v Mehiki. Različne skupine, združenja, male mafije, veliki literarni sovražniki ob njegovi osebnosti in ob njegovem pisanju sklenejo neko posebno vrsto premirja ...« Branje Juana Rulfa je vzpon na najvišje možne vrhove ...

... branje Juana Rulfa je vzpon na najvišje možne vrhove ...

romanu, premisleku o svetovih v nas in svetu, v katerem smo mi. Ritem njegovega pripovedovanja je raznolik, od kratkih dialogov do poglavja, spisane v enem odstavku, uauuu! Njegovi liki so živi, glavna junaka, prijatelja od malih nog (prijateljstvo je skrivnost!) prototipa današnjih življenjskih drž: zaradi propada akademskega sveta, oskrunitve filozofije in bedastih primitivnih novinarjev prestopnik v materialni vsakdanjik ter neodrasel mamon, ki zatiska oči pred realnostjo. Ženska pa ve: »Vsak svet je kot človek, celota, iz katere je nemogoče črpati po svoji volji, in kakor to celoto ga je treba zavrniti ali sprejeti, tako listje kot plodove, tako plevel kot zrnje, tako nizkotnost kot milino.« Sijajen roman, s katerim bolje razumemo svetove in ljudi. In propad, ki se bliža.

francoski filozof Jérôme Ferrari, po rodu s Korzike, odkoder je njegov prastric Antoine Vesperini, ki mu je s knjigo postavil spomenik. S prestižno nagrado Goncourt (2012) ovenčani roman je navdihnila pridiga. »Preseneča te, da gre svet počasi h koncu? Čudi se rajši, da ga vidiš v takšni pozni starosti. Svet je kot človek; rodi se, raste in umre (...). V starosti človeka torej pestijo nadloge in svet v starosti prav tako pestijo nesreče ...« Avtor: Sveti Avguštin, Pridiga 81, december 410. Razen zadnjega poglavja so vsa naslovljena po Avguštinovih pridigah: »Morda pa Rim ni propadel, če niso propadli Rimljani«, »Sprejmite torej, bratje, Božjo kazen brez zadržkov«, »Ti pa glej, kaj si. Kajti ogenj pride zagotovo«, »Kar človek naredi, to človek uniči«, »Kam boš šel proč od sveta?« Zadnje poglavje je Ferrari naslovil »Kajti Bog ti je pripravil zgolj svet, ki je minljiv«. Streznitveno sporočilo v času, tako podobnem tistemu pred padcem Rima!

»V resnici ne vemo, kaj so to svetovi. Lahko pa prežimo na znamenja njihovega konca,« piše avtor v filozofsko polnem in literarno odličnem romanu, premisleku o svetovih v nas in svetu, v katerem smo mi. Ritem njegovega pripovedovanja je raznolik, od kratkih dialogov do poglavja, spisane v enem odstavku, uauuu! Njegovi liki so živi, glavna junaka, prijatelja od malih nog (prijateljstvo je skrivnost!) prototipa današnjih življenjskih drž: zaradi propada akademskega sveta, oskrunitve filozofije in bedastih primitivnih novinarjev prestopnik v materialni vsakdanjik ter neodrasel mamon, ki zatiska oči pred realnostjo. Ženska pa ve: »Vsak svet je kot človek, celota, iz katere je nemogoče črpati po svoji volji, in kakor to celoto ga je treba zavrniti ali sprejeti, tako listje kot plodove, tako plevel kot zrnje, tako nizkotnost kot milino.« Sijajen roman, s katerim bolje razumemo svetove in ljudi. In propad, ki se bliža.

Umetnina

Émile Zola; prevod: Jaroslav Skrušný
Beletrina, 2017, t. v., 561 str., 29 €, JAK

Émile Zola (1840–1902) je francoski klasik, eden najvidnejših literatov 19. stoletja, utemeljitelj eksperimentalnega romana in eden najvidnejših natu-

ralistov (klasično delo v tem pripovednem slogu je njegov *Germinal*, kjer spremljamo grozljive delovne razmere v francoskih rudnikih). Kot literarni ustvarjalec si je zadal nekaj ambicioznih knjižnih projektov, denimo tetralogijo štirje evangelijske, trilogijo tri mesta (*Rim*, *Pariz* in *Lurd*), ki so vsi prevedeni) in seveda megalomanski cikel dvajsetih romanov o Rougon-Macquartovih, večgeneracijsko zgodbo neke družine, skozi katero je predstavil francosko družbo »v času drugega cesarstva«. Zolaja so v slovenščino večinoma prevajali v petdesetih in šestdesetih letih prejšnjega stoletja, ko smo dobili tudi več kot polovico cikla Rougon-Macquartovih, kasneje pa so večinoma izhajali ponatisi, tako da se je zdelo, da je njegova aktualnost opešala. Zato je prevod *Umetnine*, 14. romana cikla, ki je izšel leta 1886, samo leto dni po *Germinalu*, prijetna obogatitev naše knjižne ponudbe, ki bo morda obudila tudi zanimanje za tega velikega francoskega avtorja. *Umetnina* je roman o umetnosti in ustvarjanju, v katerem ima »glavno vlogo« slikar Claude Lantier, ki ga je Zola zasnoval po francoskih impresionistih tistega časa (kot resnični lik je najpogosteje omenjan Paul Cézanne, nekateri pa menijo, da gre za Édouarda Maneta ali Clauda Moneta), ki se skuša prebiti s svojim slikanjem, pri katerem ga podpira, a tudi kritizira pisatelj Pierre Sandoz (v katerega naj bi Zola naselil kar samega sebe) in arhitekt Louis Dubuche. Claude se želi s svojim ustvarjanjem odmakniti od uveljavljene slikarske paradigme tedanjega časa, kot se za tovrstne romane spodobi, pa v njegovo življenje že povsem na začetku in po naključju, a dovolj neposredno vstopi Christine Hallegrain, simpatično dekle s podeželja, v kateri Claude prepozna žensko za svoj model. Christine tako hipoma spodbudi njegovo ustvarjanje, kasneje pa postane njegova žena, s katero dobita tudi sina. Zola večje krmari usodo svojega slikarja, ki ga na eni strani poganja želja po stvaritvi ultimativne umetnine, s katero bi se proslavil tudi na vsakoletnem Salonu, na drugi pa vse bolj tragična usoda umetnika, ki pada pod težo lastnih pričakovanj, notranje nestabilnosti in negotovosti. Klasična mojstrovina. > SAMO RUGELJ

Salt Creek

Lucy Treloar

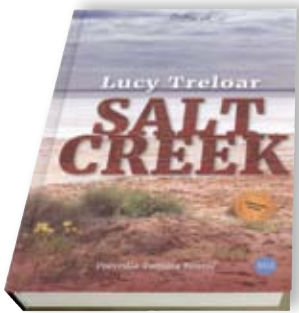
prevod: Tamara Bosnič

Miš, zbirka Srebrne niti,

2017, t. v., 531 str., 39,95 €

Lucy Treloar

Hester Finch leta 1874 kot gospa živi v Chichesterju v Angliji, kjer ima lepo hišo in vrt, kar dolg pa je že sprehod do vhodne lope na njihovem posestvu. Ne glede na idilo se zaveda, da bo del nje za vedno ostal v precej bolj surovem in neprijaznem Salt Creeku,

obalnem delu Južne Avstralije, kamor je skupaj z družino prišla dve desetletji poprej in kamor jo popeljejo njeni spomini. Roman iz leta 2015, ki s svojim stilom tu in tam spominja na viktorijanskega, je njegova avtorica Lucy Treloar zasnovala tudi na prigodah svojih prednikov, z njim pa nas popelje v sredino 19. stoletja, ko se številna družina Finch naseli daleč od civiliziranega sveta in si skuša v avstralski divjini ustvariti boljše življenje. To seveda prinaša raznovrstne preizkušnje in prigode, za katere so najbolj zaslužni naključni obiskovalci. Med njimi sta ključna Charles, mladi umetnik, ki se zaljubi v Hester, in aboriginski deček Tully, ki priraste k srcu članom družine, oče pa ga skoraj vzame za svojega sina. Nastopijo tudi tragični dogodki, kot je smrt v družini, po kateri mora Hester začeti skrbeti za sorodnike, obenem pa se ozira naprej in sprašuje, ali res želi tu preživeti vse življenje. Kronika življenja v avstralski divjini v drugi polovici 19. stoletja. > RENATE RUGELJ

Skrivni dnevnik Hendrika Groena, starega 85 let

Do konca se živi

Hendrik Groen

prevod: Stana Anželj

Mladinska knjiga, zbirka Kapučino,

2017, t. v., 421 str., 29,95 €

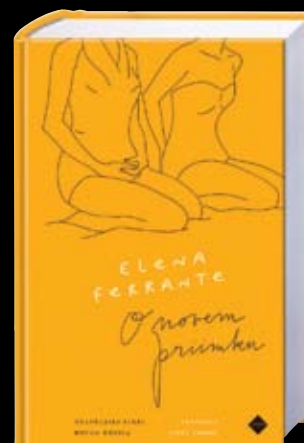
Ko smo letos poleti teden dni bivali v najetem amsterdamskem stanovanju, sta bili v omari nizozemskih knjig tamkajšnjih stanovalcev eni od redkih novejšega datuma ravno skrivna dnevnik Hendrika Groena. To vsekakor priča o tem, kako uspešen je ta avtor na Nizozemskem. Leta 2016 je pri nas izšel prvi del *Hendrika Groena*, ki je bil takrat star nekaj več kot 83 let, sedaj pa je pred nami še druga knjižna zgodba o vitalnem starostniku, ki jesen življenja, skupaj z drugimi člani društva Starine, ne pa crkvine, preživlja v domu za ostarele, prostoru, za katerega se izkaže, da je veliko bolj dinamičen in poln vsakovrstnih pripetljivajev, kot bi si običajno mislili. Tudi druga knjiga s podnaslovom *Do konca se živi* dnevniško popisuje obdobje enega koledarskega leta (leta 2015), ki Henriku in Starinam prinese obilo novih trpko humornih (mikro)prigod, kot so recimo izleti, ki ne smejo biti predolgi, a tudi ne prekratki, ne predragi, a tudi ne prepoceni, in tudi ne prezahtevni, a spet ne prelahki, ob tem pa tudi nekaj resnejši družbeno angažirani izziv: s premišljeno kampanjo se namreč odločijo prevzeti odbor stanovalcev v domu in se postaviti po robu domišljavi direktorici (kjer bi, ob pritožbah o stanju v slovenskih domovih za ostarele, ki jih zadnje čase poslušamo tudi pri nas, lahko kakšno idejo dobili tudi naši starostniki). Neposreden roman o živahnem staranju. > SAMO RUGELJ

Vse materialne avtorske pravice so last Mladinske knjige © Mladinska knjiga

ELENA FERRANTE
O novem priimku

GENIALNA FERRANTEJEVA navdušuje z drugo knjigo Neapeljskega cikla

Nadaljevanje zgodbe o prijateljstvu deklet, ki sta nas osvojili že v *Genialni prijateljci*. Elena in Lila odraščata v ženski. Prva je ujeta v nesrečnem zakonu, druga hlepi po imenitnejši prihodnosti. V vrtincu ljubosumja, zavisti in hrepenenja pred nami zaživita tako intenzivno in iskreno, da zadihamo skupaj z njima.

»Najboljši portret prijateljstva, kar ga pozna literatura.«

Guardian

Najhitreje do knjige: v knjigarnah www.emka.si 080 12 05

Izšlo s podporo programa EU Ustvarjalna Evropa

literarni vrhunci

LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...

oktober/november 2017

**Tekla bo kri – (ne)smiselnost upodabljanja nasilja
v fantastičnih romanih**

ČET, 19. 10., ob 19.00 / *Knjižarna Filozofske fakultete*

Pogovor s Sergejem Hvalo, Juretom Preglauom in Kajo Bucik Vavpetič

Antična miturgija, knjiga dr. Svetlane Slapšak

PON, 23. 10., ob 18.00 / *Knjižnica Otona Župančiča*

Predavanje avtorice

Podelitev Sovretove nagrade

ČET, 26. 10., ob 19.30 / *Prostori Društva slovenskih književnih prevajalcev*

Večer z nagrajenkama Sašo Jerele in Uršo Zabukovec

Dežela pridnih, utopija–anti–utopija

PET, 27. 10., ob 20.00 / *Klub Slovenskega Mladinskega gledališča*

Pogovor z Nedo Pagon in Andražem Terškom, vodi Boštjan Narat

Med platnice do resnice – o izumih v znanosti in filozofiji

SOB, 4. 11., ob 11.00 / *Knjižarna Konzorcij*

Pogovor z Andrejem Detelo in Tino Bilban, povezuje Carmen L. Oven

Sanatorij pri peščeni uri in drugi spisi Bruna Schulza

ČET, 9. 11., ob 18.00 / *Trubarjeva hiša literature*

Predstavitev knjige

**Knjiga in platno: Deklina zgodba,
serija po romanu Margaret Atwood**

ČET, 9. 11., ob 19.00 / *Vodnikova domačija Šiška*

Pogovor z Varjo Močnik, vodi Nadina Štefančič

Nekega dne se nekaj premakne

TOR, 21. 11., ob 19.00 / *Pritličje*

Predstavitev posebne izdaje revije Dialogi, moderira Dejan Koban

Knjižni sejem

22.–26. 11. / *Cankarjev dom*

Sejem

100. moderni klasik

ČET, 23. 11., ob 20.00 / *Klub Cankarjevega doma*

Praznovanje s prireditvijo

Saj poznate tisto zgodbo o učitelju, ki steklen kozarec najprej napolni s kamni, nato s kamenčki, v kozarec vsuje pest mivke in na koncu dolije še vode? Zgodba nam govori o tem, da je treba v življenju najprej na svoje mesto postaviti resnično pomembne stvari – in šele na koncu dodati drobne, nepomembne zadeve, da zapolnijo morebitne praznine. Po drugi strani pa nam ta zgodba pripoveduje tudi to, da je vedno za prav vsako malenkost mogoče najti prostor in čas, če se le domislimo pravega pristopa. Prav slednje so nam na kongresu Zveze bibliotekarskih društev Slovenije s programom dokazovali tudi organizatorji. Vsi kongresni dnevi so bili kot čaša napolnjeni prav do roba – in ko se je že zdelo, da v program resnično ne gre nič več, so dodali še stike z založbami med odmori in večerno poezijo ...

Povezovanje. Sodelovanje. Skupnosti. Ustvarimo državo bralcev.

Kongres Zveze bibliotekarskih društev Slovenije: Olimje, 27.–29. september 2017

Izzivov za razmišljanje ni manjkalo. Že pri plenarnih govorih prvega dne so poslušalci domači in tuji predavatelji nastavljali ogledalo: do kod smo prišli na poti v Digitalno Slovenijo 2020? Kakšna je vloga knjižnic v Sloveniji v primerjavi s položajem, ki ga imajo knjižnice v Evropi in v svetu? Kakšnih projektov se lotevajo v tujini in s kakšnimi rezultati?

Nedvomno so knjižnice še kako pomembne za vsako lokalno skupnost; temeljne vrednote, ki jih zagovarjajo, so strokovnost in kakovost, prost dostop do informacij, preseganje neenakosti, promocija in predstavljanje kulturne dediščine in seveda znanje, učenje, promocija pismenosti. Nekatera okolja so knjižnicam bolj naklonjena, druga manj,

a knjižnice povsod delujejo kot centri povezovanja, pa čeprav je včasih premalo prave komunikacije in vezi med tistimi, ki odločajo o kulturni politiki, in tistimi, ki jo dejansko izvajajo.

Imajo v Sloveniji vsi uporabniki enake možnosti dostopa do bralnih virov? Gradiv za slepe in slabovidne uporabnike je bistveno manj kot t. i. črnega tiska (običajnih gradiv). Država mora najti prave rešitve: vzpostaviti infrastrukturo za zagotavljanje enakih možnosti, omogočiti pretok informacij med posameznimi deležniki in si prizadevati, da bi branje, pismenost, znanje postalo vrednota. Bo nova Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti prinesla spremembe? Ali lahko pričakujemo, da se bo naša bralna kultura spremenila (tudi s pomočjo novega dokumenta)? Konec koncev je prav bralna pismenost osnova vsem ostalim vrstam pismenosti. Spremembe so nujne, je bilo jasno razvidno iz mnogih referatov. Kako to, da francoska mladina dokazano bere več kot slovenska, in kako to, da je v Franciji branje iz lastnega interesa tako jasno in javno cenjena prostočasna dejavnost?

Raziskave pa niso bile opravljene le med šolsko mladino in študenti ter uporabniki knjižnic, knjižničarji so se ozrli tudi po lastnih vrstah. Kaj berejo in koliko? In kako o svojem delu, o vlogi v družbi in sodelovanju z drugimi razmišljajo mladinski knjižničarji? Veliko smo slišali o tehnologiji in informacijski pismenosti. Kakor je to dandanes domala pri vsakem poklicu, je tudi za knjižničarja nujno nenehno izobraževanje. In če smo že pri izobraževanju: Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo Filozofske fakultete (UL) je na kongresu obeležil svojo tridesetletnico. Prispevki predavateljev so spregovorili o razvoju študija bibliotekarstva, o bogatem mednarodnem sodelovanju in raziskavah, ki jih opravljajo, ter o perspektivah visokošolskega izobraževanja in zaposlovanja.

Ker teorija sama brez prakse ne pomeni mnogo, so udeleženci kongresa lahko prisluhnili predstavitev dobre prakse in to ne zgolj v obliki referatov. Izvedeli smo, kako se v okviru uspešnega projekta Pedagoške fakultete UM in Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS družine znajdejo v objemu besed, slišali, kako Rovka Črkolovka v Kopru spodbuja branje osnovnošolcev, ogledali smo si lahko odlomek odlične predstave lutkovne skupine Bukvica Valvasorjeve knjižnice iz Krškega in osebno spoznali terapevtsko psičko Tesso.

Odlično zastavljen program je udeležencem omogočal, da smo v posameznih vsebinskih sklopih lahko prisluhnili referatom v medsebojni

komunikaciji in dopolnjevanju. Kakšen naj bo odnos med prostočasnim in šolskim branjem? Zakaj ob pravico bralcev do kakovostnih knjig (do katerih jim pomagajo s premišljeno izbiro tudi uredniki v založbah) in ob pravico vsakogar (tudi avtorjev) do svobode izražanja ne moremo in ne smemo postaviti sovražnega govora?

Utrip ni bil nič manj živahen zvečer. Prvi večer je bil najprej pravi trenutek za slavnostno podelitev priznanj: priznanje Ministrstva za kulturo za strokovni naziv »bibliotekarska višja svetnica« je prejela dr. Renata Šolar, priznanje Narodne in univerzitetne knjižnice za strokovni naziv »bibliotekarska višja svetnica« pa dr. Sabina Fras Popović. Slednja je za znanstveno monografijo *Vodenje s poslanstvom: vodenje zaposlenih v splošnih knjižnicah* dobila tudi nagrado Kalanovega sklada. Potem pa smo udeleženci lahko spoznali rapersko plat (in tenor) Igorja Saksida ter Trkajevo poetičnost (in jezično gibkost njegovega prostega sloga). Drugi večer je bil napolnjen z razmišljanji, poezijo in fotografijo, po katerih sta prisotne vodila Aleš Šteger in Darka Tancer Kajnih.

Preveč je bilo koščkov mozaika, ki se je sestavljal na kongresu, da bi lahko omenila prav vse. Vsak izmed njih po svoje osvetljuje pot k Državi bralcev, tako kot dve misli, ki ju želim izpostaviti na koncu tega poročila. Bralci niso nikogaršnji sužnji, to nam je med drugim za popotnico na začetku kongresa v srce položila Gabi Čačinovič Vogrinčič. Sabina Fras Popović pa je v *Zborniku prispevkov* zapisala, da so knjižnice čaroben prostor brezmejnega domišljije in valilnice svobodne izbire z nesluteno močjo vpliva.

Da bi se tega dobro in vedno zavedali vsi – tudi, ko se bodo odmevi slavja ob sedemdesetletnici ZBDS že davno poglobili ...

Izjemno delovna raziskovalka in plodovita avtorica tudi leta, v katerem obhaja življenjski jubilej, ne more zaznamovati drugače kot delovno. Še naprej bogati svoj izjemni opus, najbolj povezan z raziskovanjem slovenske slovstvene folklorne lingvistikoter s pesništvo med drugo svetovno vojno. Predvsem z deli Slovenska slovstvena folklor (1999), Teoretični oris slovstvene folklorne (2001) in Slovstvena folklor med jezikoslovjem in literarno vedo (2004) ter z zgodovinskim pregledom razvoja folkloristike na Slovenskem Folkloristični portreti (I, 2012; II, 2013) se je uveljavila kot utemeljiteljica slovenske slovstvene folkloristike. Za svoje znanstveno delo je prejela tudi najvišji stanovski priznanji, Murkovo in Štrekljevo nagrado. Upokojitev – dočakala jo je kot znanstvena svetnica na Inštitutu za slovensko narodopisje ZRC SAZU, kjer je delala od leta 1974 – je zanjo pomenila le nekoliko drugačen formalni okvir delovnega urnika. Še vedno je sredi ustvarjalnega dela, kar med drugim potrjuje izid monografije Etnolingvistika po slovensko.

Marija Stanonik – delovno praznovanje 70-letnice

Etnolingvistika po slovensko

Marija Stanonik

ZRC SAZU, 2017, t. v., 328 str., 25 €

Bukla: Za podnaslov te svoje najnovejše knjige ste, spoštovana gospa profesorica, najbrž ne brez razloga, uporabili rek *Pridnost več velja, kakor kup zlata*. Zveni kot vaše življenjsko vodilo?

Stanonik: Joj, joj, kaj bo iz tega! Omenjeni rek je napisan na kuhinjskem prtičku, ki ga je izmed predlaganih izbral oblikovalec, ker je bil s tehnične plati najbolj ustrezen. Seveda lahko velja za številne, tudi zanje, ki ne bodo nikoli imeli intervjuja, a pošteno služijo kruh in skrbijo za dom!

Bukla: Kakšno vlogo in pomen ima ta monografija v vašem dosedanjem preučevanju slovstvene folklorne?

Stanonik: S to knjigo sem pravzaprav izstopila iz slovstvene folkloristike, saj se le-ta in etnolingvistika ne pokrivata, temveč dopolnjujeta. Slovstvena folkloristika se posveča slovstveni folklori, ki je umetnost narečij, danes je boljše reči: umetnost govornega jezika, v katero sodijo besedila z navzočo estetsko funkcijo, in to v celotnem folklornem dogodku, ki ga sestavljajo tekst, tekstura in kontekst. Že ime pove, da se etnolingvistika, govorno folkloristično, pogloblja zgolj na ravnino teksta. Je pa zanjo estetska funkcija irelevantna, zato ji pridejo prav tudi druga besedila, ki so pomembna za etnologijo. Od tod v ruski etnolingvistiki poudarek na starodavni mitologiji, poljska pa se posveča sodobnim kognitivnim temam.

Bukla: Ob vprašanju, katera vaša knjiga je že to – ob vrsti sodelovanj v različnih tematskih zbornikih in drugih izdajah – se morate najbrž že kar malo zamisliti?

Stanonik: Nekaj deset jih je že. A na to vprašanje vam res ne znam odgovoriti. Nikoli jih prav ne preštejem. V zadregi sem, ker ne vem, ali smem šteti mednje tudi tiste, ki sem jih uredila in zbirke slovenskega folklorne gradiva in antologije.

Bukla: Ste se letos utegnili spomniti še enega jubileja – tridesetletnice vstopa v znanstveno sfero, z magistriranjem in s knjigo z naslovom *Promet v Žireh* oziroma *Promet na Žirovskem*? Potem je šlo samo še naprej in navzgor po stopnicah znanstvene kariere. Katere prelomnice so bile najpomembnejše?

Stanonik: Ne, nisem se spomnila. Do tega vašega vprašanja! Hvala vam zanj. Z njo sem se želela oddolžiti mojim Žirem in drhtela sem od ganotja, da je nista doživela moja ne dolgo pred tem umrla ata in mama.

Prelomnice: Vsekakor objava knjige *Slovstvena folklor v domačem okolju* (1991, 1993) in uvodoma omenjena teoretična tetralogija s skupaj z nad 2000 stranmi; pa monografija o slovenski avtorski *Narečni književnosti* (2007). Prav tako sem vesela *Literarjenja* (2011), ki je pojem za vmesno področje med slovstveno folkloro in literaturo. Iz tega se vidi, da rada posegam na zanemarjena in zapostavljena območja literarne kulture. Od tod troje antologij s komentarjem o slovenski redovniški poeziji (jezuiti, klarise, uršulinke) in osem knjig, od tega šest monografij – vsem skupno izhodišče je: trpljenje! – o slovenski

ddr. Marija Stanonik

tragediji med drugo svetovno vojno, kakor so jo upesnjevali na obeh straneh domá in slovenski vojaki v italijanski ali nemški vojski in celo v zavezniških armadah.

Bukla: Pomembno je tudi vaše obsežno pedagoško delo od docentke do redne profesorice slovstvene folkloristike na slavističnem oddelku Filozofske fakultete v Ljubljani in Pedagoški / Filozofski fakulteti v Mariboru. Kakšno prihodnost obetate tej vedi?

Stanonik: Želim si, ne le, da bi obstala, temveč tudi napredovala in kdaj prišla do lastne katedre. Na kateri koli fakulteti že! Čaka jo še veliko – lepega in trdega – dela.

Bukla: Poleg avtorskih del, v katerih ste utemeljili slovensko folkloristiko oziroma slovstveno folkloro, je zelo pomembno tudi vaše mentorsko in uredniško delo. Zlasti ustanovitev trdožive zbirke *Glasovi*, ki je z najnovejšima knjigama, *Pod Gorami – Folklorne in spominske pripovedi iz krajev pod Dobrčo, Kriško goro, Storžičem in Krvavcem* ter *Kar tresla se je od lepote – Folklorne pripovedi iz Selške doline* – prav tako dosegla redke jubilej, izid 49. in 50. zvezka.

Stanonik: Hvala vam za priložnost, da se lahko tu javno iz srca zahvalim vsem avtorjem dosedanjih knjig v zbirki *Glasovi*, desetnam zapisovalcev in zapisovalk in stotinam pripovedovalcev in pripovedovalk za edinstveno sodelovanje pri tej zbirki. Ko nagovarjam novega, zmeraj znova poudarjam: Prihajate v dobro družbo! Tu ostanejo samo zvesti, požrtvovalni, predani domačemu okolju in jeziku. Vsega skupaj smo doslej zbrali nad devetnajst tisoč in pol slovenskih folklornih in spominskih pripovedi. Z njimi je pokritih nekako tri petine slovenskega etničnega ozemlja z zamejstvom vred. V njih je ohranjeno bitje in žitje številnih sicer anonimnih prebivalcev na tem prostoru, njihova duhovna kultura: domišljija in vrednote, življenjska modrost in izkušnje. In veselje do življenja! Slovenci nekdanj nismo bili kisli. Kako bi sicer obstali! Berite *Glasove* in veliko se boste nasmejali.

Ljubezen, greh in kazen

Podobe in razvoj ljubezenske morale na Slovenskem do 19. stoletja

Dušan Kos

ZRC SAZU, 2017, pt. v., 784 str., 29 €

Če vam do zdaj še nista prišli pod roko obsežni monografski knjigi Dušana Kosa o *Zgodovini morale* (o obeh smo v *Bukli* že pisali), v katerih se je avtor posvetil ljubezni in zakonski zvezi na Slovenskem med srednjim vekom in meščansko dobo ter tudi ljubezenskim strastem, prevaram in nasilju ter njihovem obravnavanju v tem obdobju, je zdaj izšla še prijaznejša, manjša in bolj zgoščena knjižna izdaja, ki prinaša vsebino obeh knjig. V prvem delu avtor orisuje razvoj zakonske zveze, s tem pa tudi odnosov med moškim in žensko v tem obdobju, rdeča nit pa je razvezovanje zakona dveh Ljubljančanov, Marije Kajetane in Antona grofa Ursini-Blagaya, ki ga je zaradi njegove impotentnosti sprožila žena. Drugi del pa se posveča ljubezni in spolni moralni v kontekstu nedovoljenih, grešnih in kriminaliziranih oblik v takratnem času. Strokovni vpogled v vse odtenke ljubezenskega in spolnega življenja naših prednikov. > SAMO RUGELJ

Slovar zvonjenja in pritrkavanja

Mojca Kovačič, Ljudmila Bokal, Matjaž Ambrožič, Tomaž Klopčič
ZRC SAZU, 2017, t. v., 172 str., 15 €

Zvonjenje in pritrkavanje – bolj ali manj ubrano in blagozvočno oglašanje zvona, ki ga človek lahko uravnava in obravnava na veliko načinov –

sta sicer različna glasbena pojava, ki pa uporabljata za izzivanje glasbe isto sredstvo – zvon. Številni različni pristopi in možnosti za njuno preučevanje so četverico avtorjev spodbudili, da so na to temo sestavili bržkone prvi tovrstni enojezični razlagalni terminološki slovar. Vsebuje 1035 iztočnic, v katerih v leksikografskem stilu predstavljajo izrazje zvonjenja, zvonarstva in pritrkavanja, vključujoč akustične, glasbeno teoretske, tehnične in umetnostnozgodovinske značilnosti zvonov in zvonjenja kot pomembnega dela krščanske in kulturne dediščine v slovenskem etničnem prostoru. Razlage nekaterih izrazov dopolnjujejo ilustracije, celoto pa še angleško-slovenski slovar z ustrezniki za izraze, obdelane v popolnih slovarskih sestavkih. > IZTOK ILICH

95 tez, pribitih na vrata svetišča kapitalizma za osvoboditev od zajedavskega hrematizma pater Karel Gržan

Sanje, zbirka Aktivni državljani, 2017, t. v., 80 str., 12 €

Karel Gržan

Karel Gržan, uporni pater in doktor znanosti s področja literarnih ved, v knjižici – nekakšnem etičnem manifestu 21. stoletja – z luteranskimi naslovom in konceptom v ideoloških podtonov osvobojenem, skrajno humanističnem pisanju strukturirano kliče k oblikovanju nove družbe, politike, skupnosti in zavesti. Osebnostne in kolektivne.

95 tez nosi težo sveta in v času razčlovečenja bojuje bitko človečnosti. Za to je potrebna velika mera poguma. Tega omogoča idealistična naivnost – izhodišče, za katerega se je treba boriti tudi v najbolj temni uri.

Gržan se v nežno napisani knjižici, ki hkrati spominja na esencialno tovrstno čtivo *O Tiraniji* (Timothy Snyder) in na čudovito, a globinsko bolečo *Otroci dni* (Eduardo Galeano), dotika ključnih tem: politike, ekonomije, vere, medijev, novih tehnologij, teologije, etike, filozofije, psihologije ... Avtor številnih knjig in dolgotrni duhovnik ter kaplan, ki je med drugim vodil tudi komune za zdravljenje odvisnikov, nas, kjer je le mogoče – in mogoče je kjer koli in kadar koli, opominja, da živimo v veliki prevari.

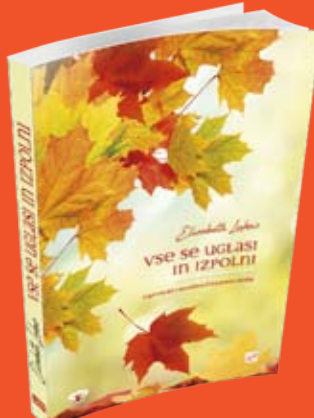
»Kjer se bojujeta dva – tretji dobiček ima! Le tako lahko Imperij izniči evolucijsko napetost, ki je zanj najbolj ogrožajoče dejstvo, in le tako z lahkoto doseže, da ljudje prostovoljno predajo svojo svobodo za navidezno varnost, kar pa vodi v dejansko popolno zasužnjenost in podrejenost globalni prevari,« avtor zapiše v svoji 16. tezi, v kateri hrematizem (»sistem, ki temelji na kopičenju in bogatenju posameznikov«) označi za nenehno globalno zločinsko dogajanje.

Lepo, vsakršnega cinizma osvobojeno branje ob 500. obletnici začetka reformacije. > BV

www.bukla.si

Maria L. Videc
Iz Slovenije, z upanjem
From Slovenia, with Hope
Izseljenska povest

Elisabeth Lukas
Vse se uglesi in izpolni
Logoterapija v poznejšem življenjskem obdobju

1857

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
Prva slovenska založba

www.mohorjeva.org
info@celjska-mohorjeva.si

Ljubljana je decembra 2015 kot ena izmed dvajsetih mest na svetu prejela trajni naziv **Mesto literature** in se s tem pridružila družini mest z živahnim literarnim utripom in kulturno dediščino, ki se zavedajo pomena knjige in branja za mesto in njegov razvoj.

Kaj pomeni, da je neko mesto mesto literature? Kako mesto literature vidijo ustvarjalci s področja knjige? In kaj je tista majhna izjemnost, ki lahko Ljubljano postavi na literarni zemljevid sveta?

V tokratni številki predstavljamo pogled Katje Perat, pesnice, publicistke in doktorske študentke primerjalne književnosti v ZDA, od koder v zadnjem času piše pronicljiva besedila o svojih vide-njih ameriške stvarnosti. Kot pesnica je leta 2011 izdala pesniško zbirko *Najboljši so padli, ki je prejela nagrado za najboljši prvenec*, leta 2014 ji je sledila zbirka *Davek* na dodano vrednost, ki je bila prav tako nominirana za več nagrad. Je ena najprodornejših glasov mlajše generacije.

**LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...**

PIŠE: KATJA PERAT

PROSTOR VMES

Foto: Tihomir Pinter

Katja Perat

Pravzaprav imam rada spomenik Joyceu na tleh ljubljanskega kolodvora, majhen in neugleden (svoji umetnosti navkljub), vedno na voljo vsakemu psu, ki bi ga rad označil za svojega – rada ga imam, čeprav je z njim vse narobe, čeprav je spomenik človeku, ki se je v zgodovino svetovne književnosti zapisal kljub svojemu narcisizmu, šovinizmu in aroganci in celo čeprav je spomenik vztrajni slovenski nesamozavesti, ki bo vedno laže okronala tujca, ki je pomotoma sestopil z vlaka za Trst in se pri nas zadržal slabo noč, kot kogar koli, ki si je vztrajno prizadeval izboljšati zaplato zemlje, na katero se mu je bilo pomotoma dano roditi. Rada ga imam zato, ker metaforično zastopa vse, kar sem se v letih, ko sem jo naseljevala, priučila imeti rada na Ljubljani – pa naj bo Unescovo mesto literature ali ne.

Kot ta pozlačen jašek ob poti tudi Ljubljana, železniška postaja med Dunajem in Trstom, med Münchnom in Beogradom, med Parizom in Istanbulom, ta prostor vmes, predač med imperialnimi interesi in lastnim malenkostnim nacionalizmom, luknja v zemlje-

vidu Evrope, onemogoča, da bi se jo gledalo z razdalje – kdor hoče videti, se mora posiliti z detajli. Ljubljana je mesto, s katerim se ne da imeti afere. Samo dolg, mučen, polnovreden zakon. Zato njene urbane legende nagradijo smo tistega, ki je vztrajal dovolj dolgo in se jim dovolj vztrajno metal pod noge, da je sam postal del njih, samo tistega, ki je dovolj vztrajno marširal čez Rožnik, da se je na koncu zaletel v Emila Filipčiča, in dovolj pridno popival pri Ferantu, da se je naučil razumeti pivski ritem Milana Kleča.

Z majhnostjo pride tesnost, smo vajeni ponavljati, tesnost, provincialnost, dolgčas. In vse od naštetega drži – Ljubljana je mišja luknja, v kateri je pogosto temno in tesno, vendar pa je hkrati tudi prostor, ki zaradi svoje majhnosti sili k večnemu vračanju enakega, k neskončnim obratom tistega, kar se daje in se v svojem nenehnem dajanju pogloblja, dokler ne doseže globine, iz katere ga je nemogoče izravnati.

Dolgo sem verjela, da si lahko Ljubljančan samo na način, na katerega je bil Ljubljančan Gregor Strniša – da se ves prepustiš temu mestu, kot bi zastopalo vse veselje, in se nikdar ne prepustiš drugemu. Nisem postala Gregor Strniša. Vendar pa sem ohranila prepričanje, da se je treba z mestom zlitii scela,

... se je treba z mestom
zlitii scela ...

če hočemo iz njega iztisniti življenje, iz življenja pa literaturo. In zavedanje, da je nekaj nelagodno lepega naseljevati mesto, ki ga zgodovina ni posilila z ustaljeno pripovedjo o njegovi lepoti, veličini ali slavi. Nekaj, kar neobhodno sili k temu, da se ga izumlja na novo, da se ga kontekstualizira vsakič sproti, na gonsko, iz nuje, iz sle po preživetju in lakote po zgodovinjenu, po neuresničljivi stabilnosti zgodbe, ki jo je treba vsakič znova popravljati, da ne bi olesenela v laž. Da je nekaj nelagodno lepega naseljevati mesto, ki je mesto literature, ker sili k literaturi.

Priče skrivnosti

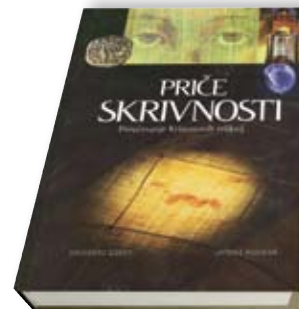
Preučevanje Kristusovih relikvij
Grzegorz Górny, Janusz Rosikoń
prevod: Andrej Turk

Družina, 2017, t. v., 336 str., 34,90 €

Za ljudmi, ki so pomembno vplivali na zgodovino sveta, ni ostalo samo njihovo delo in ideje, temveč tudi njihovi osebni predmeti, torej čisto fizična zapuščina.

Ta je seveda tem bolj zakrita v skrivnost, čim več časa je preteklo od takrat, ko so bivali na svetu. Zato je skrivnostnost v zvezi s predmeti, s katerimi so prihajali in stik razni svetniki, še toliko večja – nikoli ni namreč povsem jasno, ali gre za dejansko zapuščino ali pa ključno vlogo odigrajo pobožne fantazije vernikov, ki si prizadevajo prek predmetov stopiti v preteklost in se povezati z njo. Relikvije Jezusa Kristusa, torej njegovi posmrtni ostanki in osebni predmeti, so ene od najbolj preučevanih v zgodovini, novi podatki o njih pa sem ter tja pronicajo v javnost še dve tisočletji kasneje. V bogato ilustrirani in z mnogimi informacijami opremljeni knjigi *Priče skrivnosti* sta si njena avtorja zadala ogromen iz-

zviv: podala sta se na desetine potovanj po svetu, da bi v večletnem projektu čim bolj razjasnila usode Jezusovih relikvij. Knjiga se začne z najboljšežnejšim poglavjem o Torinskem prtju, vizualnem dokumentu Jezusovega trpljenja, ki je od njegovega groba v Jeruzalemu prepotoval dolgo pot, dokler ga ni leta 1898 odkril Secondo Pia, ko je skozi objektiv svojega fotoaparata na porumeneli tkanini zagledal komajda opazen, nejasen obraz človeške podobe. Nadaljuje se z drugimi ključnimi Jezusovimi relikvijami, od njegovega križa, ki so ga prepoznali po ploščici z napisom »Jezus iz Nazareta«, svetih žebeljev, ki so jih rimski cesarji častili bolj od svoje krone, Oviedskega prtiča, ki je bil Jezusov pogrebni prtič, stebra bičanja iz egiptovskega marmorja, ki ga hranijo v rimski baziliki, trnove krone, ki naj bi prebodla Jezusove žile in živčne končiče, in drugimi manj znanimi relikvijami, ki dokazujejo, da je zgodba o življenju take osebe, kot je bil Jezus Kristus tudi več kot dva tisoč let po njegovem rojstvu še kako živa in nikakor do konca povedana. Fascinantno potovanje v preteklost. > SAMO RUGELJ

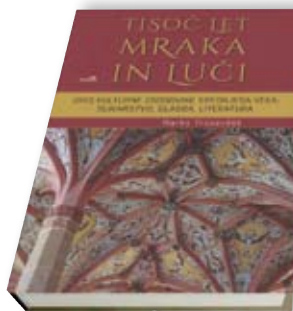
Tisoč let mraka in luči

Oris kulturne zgodovine srednjega veka:

slikarstvo, glasba, literatura

Marko Trobevšek

Modrijan, 2017, m. v., 214 str., 23,90 €, JAK

Srednji vek, ki se je začel nekako s padcem rimskega imperija, trajal pa je približno do odkritja Amerike in začetka renesanse, se smatra za temačno in tako v kulturnem kot znanstvenem smislu precej neproduktivno obdobje v razvoju Evrope. Učitelj slovenščine in prevajalec Marko Trobevšek (1965), se je odločil, da v to občutenje srednjeveške teme prinese nekaj svetlobe. V kompaktno pisani monografiji pred nami najprej razkrije ključne družbene okvire tega tisočletnega obdobja, od viteзов in križarskih vojn do porajanja znanosti in univerz ter inkvizicije, v nadaljevanju pa se posveti ključnim dosežkom v tem času na različnih umetnostnih področjih, od slikarstva, kiparstva in arhitekture do glasbe in literature, s čimer pokaže, da čas, ki nam je dal tako gotske katedrale kot *Božansko komedijo* še zdaleč ni bil tako zaostal, kot se morda misli, poleg tega pa je da(ja)l tudi dobra izhodišča za kasnejši evropski razcvet. Ob koncu knjige avtor nameni nekaj besed slovenskim prednikom v tem času, s poudarkom na Brežinskih spomenikih, na kratko pa povzame tudi dogajanje izven Evrope, od Rusije in Azije do Amerike. Poljudna in informativna strokovna knjiga. > SAMO RUGELJ

Samo zaradi lakote in žeje gre Slovenec malokedaj v krčmo

Podoba ljubljanskih gostišč na prelomu 19. v 20. stoletje

Barbra Pečnik

Zgodovinski arhiv, 2017, t. v., 380 str., 18 €

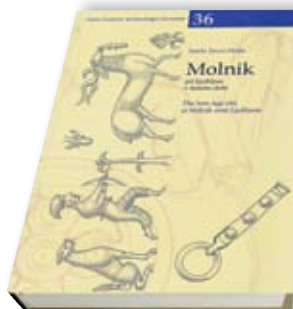
Na prehodu iz 19. v 20. stoletje je bilo v Ljubljani, glavnem mestu Kranjske, moč najti zelo raznoliko ponudbo gostišč, od najboljših hotelov, restavracij, kavarn do manjših gostiln in tudi zakotnih beznic. Avtorica, Barbara Pečnik, je v svoji magistrski nalogi z različnimi merili obdelala in predstavila te javne prostore tistega časa in njihovo vlogo v družbenem oz. družabnem življenju Ljubljancanov. Raziskovala je gostilniška pravila, specifične, gostilniško kulturo, bonton, socialno, poklicno in nacionalno strukturo njihovih obiskovalcev, dostopnost in ponudbo gostiln (od hrane, pijače in prireditev) pa tudi takratni status žensk v gostilnah in številne druge zanimivosti. Posebno pozornost je namenila tudi družbenemu položaju gostilničarjev – lastnikov gostiln in gostilničarskim družinam, predmet njene raziskave pa so tudi gostilniške stavbe in prostori ter njihova povezava z gospodarskimi, političnimi in tudi religioznimi akterji tistega časa. Bogato slikovno gradivo (razglednice in fotografije gostiln) je na koncu dopolnjeno še z obsežnim (več kot stostranskim) seznamom takratnih ljubljanskih gostišč po mestnih predelih, izbranih cestah, ulicah in trgih, ki predstavlja bistveni del raziskave, in čprav avtorica pravi, da gre »za poskus seznama« je treba priznati, da je opravila veliko in pomembno delo. > RENATE RUGELJ

Molnik pri Ljubljani v železni dobi

urejanje: Sneža Tecco Hvala

ZRC SAZU, 2017, t. v., 272 str., 43 €

Knjiga, 36. zvezek zbirke *Opera Instituti Archeologici Sloveniae*, predstavlja ključne najdbe in ugotovitve o prazgodovinskem najdišču Molnik, za katere je bil zaslužen arheolog Ivan Puš, Sneža Tecco Hvala pa jih je s sedmimi sodelavkami in sodelavci za to slikovno bogato objavo še dopolnila z izsledki najnovejših terenskih raziskav ter povezala v celovit prikaz. Ta razkriva pomembnost najdišča, mejne postojanke dolenske halštatske skupnosti v bližini Ljubljane, o kateri pričajo nasipi in naselbinske terase ter pet grobišč iz starejše železne dobe in deloma tudi mlajših obdobjev v okolici. Posebej zanimivi so komentarji k najdbam – med njimi so tudi sežgane kosti bojevnika skupaj z njegovim konjem – ki skozi najdene uporabne predmete govorijo o življenju, verovanjih in načinih pokopavanja nekdanjih prebivalcev Molnika. Besedilo v slovenskem in angleškem jeziku je razen v knjižni prosto dostopno tudi v spletni obliki. > IZTOK ILICH

Ilustracije v živo

Ilustratorski oder na Slovenskem knjižnem sejmu.

Cankarjev dom, drugo preddverje
22.—26. november

Na ogled in v nakup prinašamo knjižne ilustracije najvidnejših domačih avtorjev in avtoric!

Vsak dan tudi zanimiv spremljevalni program.

Z NAMI BODO

Hana Stupica

Alenka Sottler

Jure Engelsberger

Tanja Komadina

Igor Šinkovec

Matija Medved

Zoran Pungerčar

Peter Škerl

Ana Zavadlav

Maja Kastelic

Zvonko Čoh

Meta Wraber

Silvan Omerzu

Suzi Bricelj

Jelka Reichman

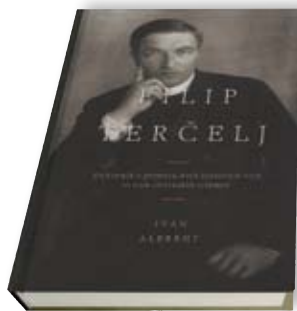
PRODUKCIJA Vodnikova domačija Šiška
ILUSTRACIJA Zoran Pungerčar

Filip Terčelj

Duhovnik v primežu dveh svetovnih vojn in treh zločinskih režimov

Ivan Albreht

Družina, 2017, t. v., 432 str., 22,90 €

Leta in leta je lik Filipa Terčelja, duhovnika in vsestranskega ustvarjalca, tako intenzivno nagovarjal avtorja te knjige, da je ta naposled zavihal rokave in se lotil dela. Ne, ni mu bilo ravno najlažje, priznava avtor med vrsticami, saj je Terčelj, kot je spoznal Albreht med preučevanjem njegovih del, narodu zapustil mnogo več, kot je sprva menil. Kljub temu se je avtor knjige temeljito lotil dela in Terčelja predstavil, kot ga še ni nihče doslej. Bralec tako v knjigi potuje najprej skozi Terčeljevo osebno življenje, vse od rojstva v Vipavski dolini pa do njegove krute smrti. Vmes avtor knjige obogati svoje zapise s Terčeljevimi besedili pa tudi s številnimi fotografijami. Ti vložki dajejo biografskemu delu še večjo veljavo in poudarijo težo avtorjevih spoznanj. Zadnji del knjige ponudi še natančno razčlenitev posameznih Terčeljevih ustvarjalskih opusov, ki vsebujejo tako religiozna besedila kot tudi članke o vzgoji ter leposlovno ustvarjanje. Albreht je s svojim filigranskim delom približal lik duhovnika, vzgojitelja in poeta liturgije, ki je preživel dve svetovni vojni in tri režime, vsem današnjim pa tudi prihajajočim generacijam. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Feldmaršal Radetzky in Slovenci

urejanje: Miha Preinfalk

ZRC SAZU, 2017, m. v., 194 str., 19 €

Feldmaršal grof Josef Radetzky (1776–1858) je še ena, tudi za Slovence pomembna osebnost iz avstro-ogrske preteklosti, o kateri je v našem zgodovinskem spominu ohranjenih manj sledov, kot bi si jih zaslužila. In bi jih bilo še manj, če ne bi od časa do časa, ob prenosu dunajskega novoletnega koncerta ali kakšni drugi priložnosti, slišali po njem imenovane znamenite koračnice Johanna Straussa. Na Češkem rojeni legendarni vojskovodja je bil Napoleonov sodobnik in večkrat tudi uspešen nasprotnik na bojišču. Nato mu je več desetletij uspelo zadrževati italijanski prodor proti vzhodu, v slovenski etnični prostor. Za svoje zmage je bil deležen množice odlikovanj in čaščenja med vojaštvom, cesar pa ga je nagradil tudi s Tivolskim gradom v Ljubljani. Poleg tega je bil z našim prostorom povezan preko poroke s pripadnico rodbine grofov Auerspergov, kar mu je prineslo grad Neuhaus v Trzinu. Gre za prvo monografijo o vojaku in človeku Radetzkyju ter njegovem času pri nas. > IZTOK ILICH

Paul Celan

John Felstiner

prevod: Vid Snaj

LUD Literatura, zbirka Labirinti, 2017, m. v., 504 str., 35 €, JAK

Redkokdaj mi pride pod roke tako unikatna biografija, kot jo je o Paulu Celanu (1920–1970), romunskem pesniku, ki je pisal v nemščini in se prebil med najpomembnejše pesnike v tem jeziku v 20. stoletju (v slovenščini smo ga imeli do zdaj prevedenega le malo), napisal John Felstinger (1936–2017), ameriški profesor s Stanforda. Ta je Celana tudi prevajal v angleščino in ga je zato podrobno poznal tudi s te strani. Monografijo o Celanu kot pesniku, preživelcu in Judu namreč piše tako, da pred nami kronološko razgrne tragično Celanovo življenje, od deportacij njegovih staršev (ki so umrli sredi druge svetovne vojne) do njegove izjemno težke in negotove življenjske poti, na katero se je zgrnila vsa teža zgodovine. Hkrati pa vzporedno pripoveduje, razkriva in analizira tudi njegovo ustvarjalno poetiko, vključno z njegovo znamenito »Todesfuge«, *Fuga smrti* (pri pesmih so na voljo izvirniki in prevod), s čimer pred nami ustvari res redko biografsko kombinacijo, v kateri virtuosno preplete Celanovo življenje in njegovo delo. > SAMO RUGELJ

Zgodbe o celjskih grofih in knezih

Za šolarje in starejše radovedneže

Ivan Sivec

ilustracije: Jože Barachini

ICO, 2017, t. v., 200 str., 33,10 €

Nedavno je izšla knjiga Ivana Sivca o Francetu Prešernu, s katero je skušal naš najplodovitejši knjižni avtor mladim v

sliki in (poetski) besedi približati največjega slovenskega pesnika. S podobnim konceptom je sedaj Sivec za mlade napisal tudi knjigo zgodb o celjskih grofih in knezih, pri čemer mu je (bila) osnova seveda njegova knjižna pentalogija iz leta 2016. Vsebinsko vsake od petih knjig Sivec pokriva s po petimi črticami, s čimer ob pomoči grafičnega gradiva, od fotografij do ilustracij, predstavi kronologijo ene od najvplivnejših srednjeveških plemiških rodbin na naših tleh. Dodane so spremne besede strokovnjakov, uporabljena literatura ter časovno kazalo najpomembnejših dogodkov v zvezi s celjskimi grofi. > SAMO RUGELJ

Slavko Avsenik

Življenje za glasbo

Aleksi Jercog

Mladinska knjiga,

2017, t. v., 310 str., 39,90 €

Slavko Avsenik je edini slovenski glasbenik dvajsetega stoletja, o čigar ustvarjanju je bila napisana dolga vrsta knjig, še vedno pa se najde prostor za kakšno novo in za kakšno »še večjo«. Primerjava je malo na drugo žogo, toda »Avseniki in Slaki« so nekakšni avtentični »Beatlesi in Stonesi« našega prostora, res pa je, da njihov končni vpliv ne pljuska ravno onkraj meja narodnozabavne glasbe, četudi je slovenska narodnozabavna zaradi Avsenikovih ansamblov pljusnila daleč onkraj slovenskih meja.

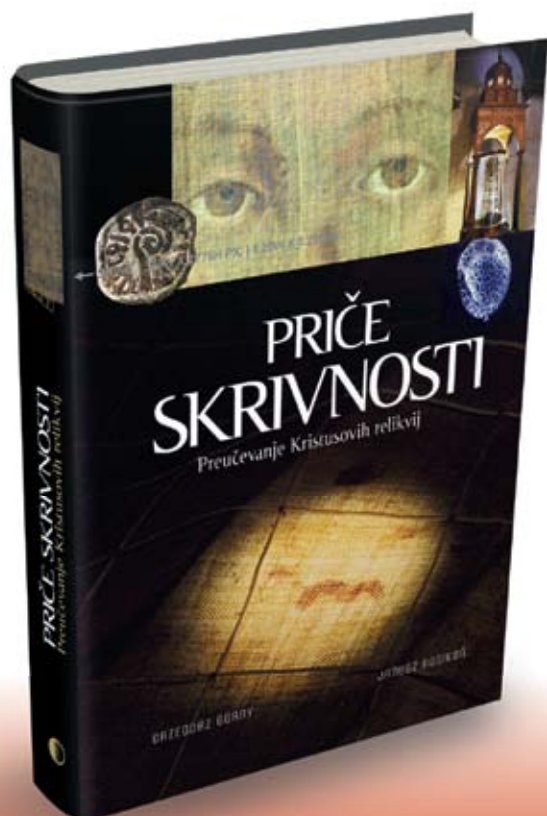
Slavko se je že v mladosti navdušil nad harmoniko, medtem ko je njegova sestra igrala citre. Bil je samouk, ki za razliko od akademsko šolanega brata Vilka ni znal brati not. Bil je izredno dovteten za različne glasbene zvrsti, ki so se pojavljale in se razvijale po drugi svetovni vojni, prirojena glasbena nadarjenost pa je ljudsko glasbo in popularne šlagerje z elementi klasičnih glasbil nemešala v nov zvok, na katerega so se najbolje odzivali obiskovalci vaških koncertov in veselice. Njegove polke in valčki so bili narejeni kot nalašč za ples, zato so si ljudje takšnega zvoka želeli več in več. Uspeh ni bil samo lokalne narave, Avseniki so namreč v tujini dosegli izjemen

komercialni uspeh, in tako kot, denimo, v ameriškem countryju, se je tudi v narodnozabavni glasbi dokaj hitro začelo segmentiranje vlog: tekstopisci, avtorji glasbe, vokalisti, instrumentalisti ... vsak je opravljal svoje delo. Avsenikova besedila je snovala vrsta pisk in piscev (nekatera imena kar malo presenetljivo), zamenjalo pa se je tudi več pevka in pevcev.

Odlomkov iz besedil je v knjigi še veliko več kot smo jih našli v sorodni biografiji Lojzeta Slaka, bogata monografija izpod peresa Aleksija Jercoga pa je sicer napisana kronološko, a kljub temu slikovno pokaže malo naprej in malo nazaj. Seveda je treba knjigo brati tudi kot zapuščino in nasledstvo nekega priimka, neke rodbine in njenega timskega dela, saj so bili od začetnih uspehov dalje tako rekoč vsi družinski člani vključeni v glasbeno nastopanje in ustvarjanje.

Kljub stotinam posnemovalcev in naslednikov Avsenikove glasbe je treba žal ugotoviti, da se v sporočilnem smislu celotna zvrst ni razvila dosti dlje od tega, kar je postavil že sam Avsenik. In prav zaradi tega je eden sila redkih, če ne edini, ki ga lahko štejemo med prave glasbene inovatorje na narodnozabavnem polju. > ŽIGA VALETIČ

Grzegorz Górny, Janusz Rosikoń

Priče skrivnosti

PREUČEVANJE KRISTUSOVIH RELIKVIJ

ALI JE JEZUS RES ZAPUSTIL ZA SABO MATERIALNE SLEDI ali gre v resnici samo za pobožne fantazije? Ali so anatomske podrobnosti in sledovi ran na torinskem prtu z medicinskega stališča res preveč natančne, da bi jih lahko kdo upodobil? Ali gre res za predmete, s katerimi je bil Jezus iz Nazareta dejansko v stiku, ali za goljufijo in navadno vraževerje?

Avtorja pričujoče knjige sta dve leti potovala po svetu, da bi našla relikvije, povezane s Kristusovim pasijonom – trpljenjem, smrtjo in pokopom – in odgovore na ta in še številna druga vprašanja. Pri tem sta se srečala s številnimi svetovno priznanimi strokovnjaki z vseh mogočih področij, ki se že leta zanimajo za Jezusove relikvije – z enim samim razlogom: da bi ugotovili, ali so res pristne.

Naročila in informacije:

Družina d. o. o., Krekov trg 1, Ljubljana
tel.: 01/360-28-28, www.druzina.si

ZALOŽBA
DRUŽINA

Milena Miklavčič je pisateljica, novinarka in publicistka, ki že vse življenje živi in dela v rojstnem kraju, v Žireh. Napisala je več knjig za otroke, odraslim bralcem pa je pred tremi leti namenila v samozaložbi izdano knjigo *Ogenj, rit in kače niso za igrače*, ki je v nadaljevanju postala velika uspešnica. V njej se je intimnim osebnim zgodbam posvetila širše, a z vsem spoštovanjem, obenem pa tudi z občutljivo tankočutnostjo do najbolj ranljivega, kar se lahko zgodi med dvema človekoma. Delo *Ogenj, rit in kače niso za igrače* je preraslo tudi v dokumentarni film nacionalne televizije, o njem pa so pisali tudi strokovnjaki s področja sociologije. Zdaj je izšlo nadaljevanje s podnaslovom *Babice, hčere, vnukinje*, ki med seboj vzporeja intimna življenja treh slovenskih generacij. Ob izidu knjige, ki bo gotovo uspešnica to jesen, smo z avtorico opravili kratek pogovor.

» Medsebojni odnosi se v treh generacijah niso kaj dosti spremenili!«

Ogenj, rit in kače niso za igrače

2. del: *Babice, hčere, vnukinje*

Milena Miklavčič

samozaložba, 2017, m. v., 456 str., 30 €

Bukla: Pred tremi leti je izšla vaša knjiga *Ogenj, rit in kače niso za igrače*. Če pomislite na čas ob izidu, kakšna so bila vaša pričakovanja v zvezi s to knjigo, tudi glede na to, da ste jo izdali v samozaložbi?

Miklavčič: Največ pove podatek, da je bila prva naklada natisnjena le v 200 izvodih. Pošla pa je v treh dneh. Tega ne bom nikoli pozabila. Strah ob izidu, pomešan z nelagodjem, je bil neizmeren, saj me je veliko ljudi – njihova mnenja so mi bila takrat pomembna – strašilo, da se bom s knjigo samo osmešila. Pisanje o spolnosti, intimi med dvema človekoma, je bilo po njihovem mnenju nekaj nedopustnega.

Bukla: Kaj pa se je zgodilo po tem? Kdaj se je glas o tej knjigi začel valiti kot plaz?

Miklavčič: Usulo se je po prvih dveh intervjujih (*Gorenjski glas*, *Slovenske novice*). Kar naenkrat so me začeli klicati z vseh koncev Slovenije. Zdelo se mi je, kot bi se odprli skriti ventili. Spominjam se neke starejše gospe iz Prlekije. Njena mama je kot »aleksandrinka« služila pri Slovencih, ki so živeli v Zagrebu. Do takrat se mi je zdelo, da sem slišala že »vse«, a sem spoznala, da je ta »vse« šele prihajal. Mnogi so se jokali, ko so se mi zahvaljevali za zapisane zgodbe. S pomočjo knjige so lahko tudi sami svojim domačim razkrili lastne zgodbe. Šokiralo me je, koliko je nasilja tudi v sodobni družini. Pa ne le nad ženskami, tudi nad otroki. Seveda, zgodila se je tudi gnojnica. Ni jih bilo malo, ki so jo zlivali po meni in se razburjali, ker sem si drznila objaviti zgodbe, ki bi po njihovem mnenju morale za večno ostati pod preprogo. Med temi, ki so to počeli, so bili tudi zgodovinarji, etnologi, nekaj zdravnikov, šolniki. Pester izbor. Bili pa so tudi drugačni odzivi. Ne bom pozabila duhovnika Marka Čižmana, ko sem predavala v Podutiku. Vprašala sem ga, ali je kaj takšnega, kar bi bilo treba preskočiti. Mirno mi je odgovoril, naj se ne bojim povedati vsega, kar vem, da bo le po resnici.

Bukla: Koliko predstavitev knjige ste imeli v treh letih in kje vse?

Miklavčič: Bilo jih je več kot 800. Slovenijo sem prepotovala po dolgem in počez, včasih sem imela tudi po dve ali več predstavitve na dan. Vabili so me knjižnice, upokojenska društva, kmečke žene, različne duhovno obarvane skupnosti, šole, Medicinska fakulteta in FDV, posamezniki, univerza za tretje življenjsko obdobje ... O intimni preteklosti sem želela spregovoriti zlasti dijakom, žal pa mi to ni uspelo v tolikšni meri, kot bi bilo prav. Zavrnitve so bile marsikdaj zelo zabavne in so me močno spominjale na odnos do spolnosti v starih časih.

Bukla: Kaj vse se vam je dogajalo na predstavitvah knjige? Lahko izpostavite kak dogodek?

Milena Miklavčič

... do takrat se mi je zdelo, da sem slišala že »vse«, a sem spoznala, da je ta »vse« šele prihajal ...

Miklavčič: Ne zmeraj, še vedno pa zelo pogosto se je dogajalo, da so navzoči želeli spregovoriti tudi sami. Nekoč sem gostovala v nekem domu za starejše. Ko sem pripovedovala o odnosu med materjo in otroki, se je oglašila ena od navzočih in pokomentirala, da pa ona že ve, da ni bilo tako hudo. Nakar je vstala druga, dvignila prst in ji rekla: »Ti bom pa jaz povedala, kakšna je bila tvoja mama! Ko so šle opoldne druge ženske z njive domov kuhat kosilo, je ona ostala in dejala, da se ji nič ne mudi. Če bo še malo počakala, bodo okoli mize že kakšna usta manj za nafutrat ...« Besede so obvisle v zraku. S svojo težko in zelo ostro sporočilnostjo pa so verjetno vse prisilile v razmišljanje, da pa morda nekoč le ni bilo tako lepo, kot se je govorilo.

Bukla: Knjiga po treh letih še živi, zdaj pa prihaja njeno nadaljevanje. Zakaj ste se odločili zanj? Kako ste prišli do zgodb v tej knjigi?

Miklavčič: Med iskanjem zgodb med prvo in drugo knjigo je bistvena razlika. V času prve sem se morala do vsake potruditi sama, pri drugi so me zgodbe poiskale kar na domu. Poleg tega jih je od prvih ostalo kar nekaj, recimo tista o Maksu Pekovem, rojenem leta 1903. Zgodbe iz prve roke so vendar največji zaklad! Kadar sem se spotaknila ob kako izmed njih, sem postala sitna. Potem sem razmišljala, da ni pravično, da obleži v predalu! Nakar sem na Facebooku objavila, da me takšne, osebne, zelo intimne zgodbe še zmeraj zanimajo. Odziv je bil neverjeten in še zmeraj traja. V prihodnjih dneh imam dva pogovora, za enega vem, da bo podobno pretresljiv ali še bolj, kot je zgodba »dečka s tatujem«. Če kaj, sem bogovom in vsem tistim nad oblaki hvaležna, da so mi dali dar, da mi ljudje zaupajo.

Bukla: Tokratna knjiga ima podnaslov *Babice, hčere, vnukinje*. Kako bi na kratko predstavili vsebino nepoučenemu bralcu? Kako se med seboj razumejo te tri generacije?

Miklavčič: Pri nas doma živimo tri generacije pod eno streho: midva z možem ter hčerka in sin s svojima družinama. Več kot petnajst let traja sobivanje in se zelo dobro razumemo. Žal je podobnih povezanosti zelo zelo malo. Generacije so se med seboj tako in drugače odtujile. Že v mojem rojstnem kraju je ogromno hiš, v katerih živijo starejši, največkrat samo ostarele mame. Čas, v katerem živimo, je bil in je še izrazito nenaklonjen sobivanju generacij. In ker se premalo srečujejo, se posledično dogaja vse tisto, kar sledi iz ljudskega pregovora »Stran od oči, stran od srca«. Nema lokrat sem bila (in sem še) prva, ki sem te starejše poslušala. Mar ni to žalostno? Z novo knjigo sem, med drugim, želela tudi pokazati, da se zgodbe prav zaradi molka znotraj družine, ponavljajo iz generacije v generacijo. Pa bi bilo marsikaj drugače, če bi se ljudje več pogovarjali! Bralci in bralke bodo ob branju spoznali, da se nekaterim med njimi prav tako dogaja grde reči, pa tega, žal, niti ne opazijo. Včasih se mi zdi, da smo kot žabe, ki se kuhajo v vreli vodi.

Bukla: Katere so vaše temeljne ugotovitve glede zasebnega življenja treh generacij slovenskih žensk (in tudi moških)? Kako se je to spreminjalo, kje pa ostaja enako?

Miklavčič: Medsebojni odnosi se niso dosti spreminjali in spremenili. Odnos do spolnosti je marsikje še zmeraj zelo podoben. Je pa – po drugi strani – tudi res, da odrasli dopuščamo, da mladi mirno spremljajo po televiziji nasilje in gledajo pornografijo na pametnih telefonih. Redki pa so, ki se z mladimi še pravočasno pogovorijo o vseh lepotah pa tudi o pasteh spolnosti in medsebojnih odnosov.

Bukla: Generacija »vaših« vnukinj je rojena nekako med letoma 1980 in 1990. Katere so njihove posebnosti, kako se zasebno znajdejo v sodobnem svetu?

Miklavčič: Ne znajdejo se. Zelo zgodaj okušajo spolnost, pa ne tiste lepe, temveč ono drugo, zaradi katere ostane v želodcu železna kepa. Redke so starši pripravili na življenje in na vse pasti, ki čakajo nanje. Permisivna vzgoja je naredila takšno katastrofo, da bodo posledice še zelo hude. Težko vzpostavljajo daljše ljubezenske zveze, hitro se naveličajo. Polne so predstav o tem, kakšen mora biti moški, ti pa,

... življenje je sestavljeno iz vzponov in padcev, da je tisto, kar naredimo sami, največ vredno, pa tudi, da se v vsaki, še tako slabi stvari skriva nekaj dobrega ...

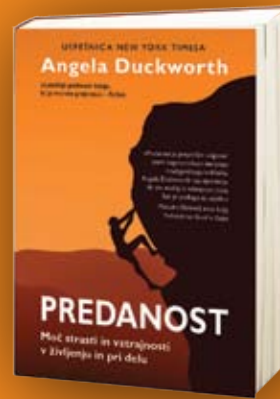
kot pove Robert Miklavčič (ni moj sorodnik) v enem od intervjujev v *Delu*, še zmeraj pričakujejo dobro vzgojeno partnerico. O družini raje ne razmišljajo, so zelo ambiciozne, samosvoje, predvsem pa zelo težko najdejo ustreznega partnerja, ki bi jim bil kos in ga ne bi »pošiljale po cigarete«. Premalo je spoštovanja med dvema človekoma. Mislim, da enačaj med življenjem in uživanjem vodi v pogubo.

Bukla: Bi bili raje babica ali vnukinja in zakaj?

Miklavčič: Če sem iskrena, bi bila zelo rada vnukinja, a s pametjo, kot jo imam danes kot babica. Ker vem, da je to nemogoče, vnukoma in vnukinji že od malih nog pripovedujem različne zgodbe. Tako kot sem jih pripovedovala svojim štirim otrokom. Knjiga *Ogenj, rit in kače niso za igrače* me je zelo spremenila, do življenja in do moralnih vrednot imam zelo drugačen odnos. Zato tudi želim, da se vnuki zavedajo, da je življenje sestavljeno iz vzponov in padcev, da je tisto, kar naredimo sami, največ vredno, pa tudi, da se v vsaki, še tako slabi stvari skriva nekaj dobrega.

Bukla: Hvala za pogovor in vso srečo s knjigo!

Moč strasti in vztrajnosti v življenju in pri delu:

423 strani

»Predanost je prepričljiv odgovor vsem zagovornikom merjenja inteligenčnega količnika. Angela Duckworth nas opominja, da sta značaj in vztrajnost tisto, kar je podlaga za uspeh.«
– Malcolm Gladwell

Potovanje človeštva od življenja na drevju do razumevanja vesolja:

»Pokončni misleci natančno sledijo evoluciji človekovega razumevanja sveta skozi milijone let. ... Dostopno in privlačno branje, v katerem pred nami oživijo briljantni znanstveni umi.«
– Financial Times

420 strani

AKTUALNI KNJIGI MARCELA ŠTEFANČIČA, jr.:

564 strani

NOMINACIJA ZA LETOŠNJO ROŽANČEVO NAGRADO

Izvirna domača esejistična knjiga, ki jo lahko po ideji, obsegu in izvedbi štejemo za eno najbolj ambicioznih Štefančičevih del do sedaj

Trump ne izgleda kot prvi ameriški predsednik, ki je padel z Marsa, temveč kot prvi ameriški predsednik, ki je pristal na Marsu.
– iz eseja *Kralji trolow*

307 strani

• **Sreda, 18. 10. ob 18. uri, KNJIGA SPREMINJA ŽIVLJENJE. NA BOLJE.**

O knjigi *Zdrave misli, zdravo življenje* in o tem, kako nam misli ter prepričanja krojijo lasten svet, se bo **Damjana Bakarič** pogovarjala z obiskovalci dogodka in s posebno gostjo **Urško Kaloper**.

• **Torek, 24. 10. ob 18. uri, KAKO BITI OB UMIRAJOČEM?**

Ko se naše poti stkejo s potjo umirajočega, se rodijo vprašanja, ki jih prej nismo poznali. Kaj umirajoči potrebuje, česa ne? Kako se z umirajočim pogovarjati? Kako sprejemati občutke in želje odhajajočega, kako ob tem prepoznavati in sprejemati svoje občutke? Dogodek bo povezovala **Carmen L. Oven**.

• **Četrtek, 26. 10. ob 18. uri, KNJIŽNI POBEGI Z NINO.**

Nina Kožar se bo z gosti **Barbaro Čeferin**, fotografkinjo in lastnico galerije in knjigarne, ter blogerjema **Boštjanom Napotnikom Napom** in **Damjanom Zorcem** pogovarjala o tem, zakaj je zgodnje branje otrokom tako pomembno za njihov vsestranski razvoj. Ob antologiji **Polonce Kovač** *Kaj se komu sanja* si bomo delili bralne izkušnje iz časov našega odrasčanja, ob tem pa izvedeli veliko novega o današnji vzgoji za branje.

• **Četrtek, 2. 11. ob 18. uri, ZNANOST MED KNJIGAMI – prof. dr. Franc Pohleven: ZDRAVILNE GOBE**

Gobe lahko delujejo protibakterijsko, protivirusno, protikancerogeno ter zmanjšajo nezaželene stranske učinke pri kemo- in radioterapiji, znižujejo nivo škodljivega holesterola ter pospešujejo metabolizem in oskrbujejo tkiva s kisikom. Katere gobe so to in kakšne snovi vsebujejo?

• **Od ponedeljka, 6. 11. do sobote, 11. 11., FRANKFURT PO FRANKFURTU**

Vabljeni na prodajno razstavo knjig Frankfurt po Frankfurtu in na prireditveni program, ki se bo odvijal v Pavčkovi dvorani. Iz knjigarne Konzorcij vas bomo pospremili do dvorane.

Prireditveni program

• **Ponedeljek, 6. 11. ob 18. uri, JE DEMENCA NUJNO ZLO STARANJA?**

Sodelujoči: prof. dr. **Zvezdan Pirtovšek**, prof. dr. **Robert Zorec**, prof. dr. **Vita Dolžan**, doc. dr. **Metka Lenassi**.

• **Torek, 7. 11. ob 18. uri, OD DEBELOSTI DO SLADKORNE BOLEZNI**

Sodelujoči: prof. dr. **Tadej Battelino**, doc. dr. **Sergej Pirkmajer**, prof. dr. **Vita Dolžan**.

• **Sreda, 8. 11. ob 18. uri, ZDRAVO STARANJE**

Sodelujoči: prof. dr. **Tomaž Marš**, prof. dr. **Ana Plemenitaš**, prof. dr. **Nada Rotovnik Kozjek**, prof. dr. **Zoran Grubič**.

• **Četrtek, 9. 11. ob 18. uri, POMEN GIBANJA ZA OHRANJANJE ZDRAVJA**

Sodelujoči: prof. dr. **Marija Pfeifer**, prof. dr. **Vojko Strojnik**, doc. dr. **Sergej Pirkmajer**, doc. dr. **Borut Jug**.

• **Ponedeljek, 13. 11. ob 18. uri, FEJSTBUKERJI**

Fejstbukerji so za novembrsko debato izbrali stripe manga, o njih bo govoril **Teo Rozina**, navdušenec nad japonsko kulturo in član društva Touhou.

• **Torek, 14. 11. ob 18. uri, ČAJANKA Z MANCO KOŠIR**

Novembrska čajanka bo posvečena razmišljanju o prihodnosti Slovenije in sveta, s poudarkom na ekologiji. Mančina gosta bosta avtor in aktivist **Nara Petrovič** ter prevajalec in založnik **Janez Penca**.

• **Sreda, 15. 11. ob 18. uri, KNJIGA SPREMINJA ŽIVLJENJE. NA BOLJE.**

Tokratni gost **Damjane Bakarič** bo priljubljeni hrvaški sociolog **Bruno Šimleša**. Bruno Šimleša je napisal dve v Sloveniji zelo odmevni knjigi *Šola življenja* in *Ljubeznoslovje*. Pridite, uživajte in se priključite debati.

Zgodovina slovenskega stripa 1927–2017

Devetdeset let stripa na Slovenskem

Iztok Sitar

UMco, zbirka Dos Pesos,

2017, t. v., 232 str., 24,90 €, JAK

Striparski

ustvarjalec Iz-

tok Sitar je že

s prvo izdajo

Zgodovine slo-

venskega stri-

pa, ki je izšla

pred natan-

ko desetimi

leti, in s kas-

nejšimi član-

ki ter zborni-

kom To je orožje!

nakazal, da se razvija v

enega najbolj artikularnih poznavalcev

stripovske preteklosti in sedanosti. Nova

izdaja ne prinaša le nove naslovnice (v ži-

vahnih tonih jo je naslikal Matej Kocjan),

temveč gre za na novo postavljeno vsebi-

no z nadgrajenimi besedili, ki se razširi-

jo v dodatnih sedemdeset strani velikega

formata. Temu je tako, ker je raziskovalec

zakopal še globlje v preteklost (po novem

kot prvi stripovski izdelek veljajo celo-

stranske zasmehovalne table Hinka Smre-

karja z začetka prejšnjega stoletja), poleg

tega pa je ravno v zadnjem desetletju slo-

venski strip doživel novo popularizacijo in

nesluten razmah. Sitarjeva vmesna branja

in razmišljanja, ki bodo kmalu izšla v zbir-

ki esejev z naslovom *Kako je Jaka Racman*

postal fašist, so dodatno izostrila njegov

pogled na stripovsko zgodovino, zato se v

knjigi vse bolj naslanja na spoznanje, da je

bil v slovenskem prostoru strip najprej po-

vezan z idejnopoličnim uporom, kasneje

pa tudi z razkrivanjem tega, kar je družba

pometla pod preprogo. V obravnave posa-

meznih ustvarjalcev so vključeni tudi nji-

hovi zadnji izdelki, ki so pri mnogih seveda

najzrelejši, poleg tega pa so uvodni portre-

ti zdaj dosledno ilustrirani in med njimi ni

več najti fotografij. Malce zmede je še ve-

dno z definicijami generacij striparjev, saj

v tretjo štejejo ustvarjalce, rojene v začet-

ku šestdesetih let, v četrto pa rojene sre-

di osemdesetih let, medtem ko najdemo

vmes široko polje stanovitnih risarjev, zato

bo potrebno še nekaj let ali desetletij, da se

definicije ustalijo. Razveseljiva je dopolni-

tev poglavja *Ženske v stripu*, kjer vse bolj

uveljavljena imena (Samira Kentrič, Tanja

Komadina, Saša Kerkoš itd.) dajejo up, da

bo naslednje desetletje prineslo tudi več

zgodb izpod ženskih prstov. Skratka knji-

ga, ki vas bo z razkošno črno-belo galeri-

jo in s sugestivnim ovitkom hipnotizirala

takoj, ko jo boste prijeli v roke: preprosto

moralo jo boste imeti! > ŽIGA VALETIČ

Prvi kamen

Jaz, gejevski duhovnik, in moj upor
proti hinavščini Cerkve

Krzysztof Charamsa; prevod: Irena Trenc Frelih
Mladinska knjiga, 2017, t. v., 302 str., 29,95 €

Knjige, ki razkrivajo spolne škan-dale v katoliški cerkvi – tako pedofilske kot tiste o raznovrstnem spolnem življenju njenih duhovnikov – v zadnjih letih ne presenečajo več, a izpovedi, kot jo beremo v *Prvem kamnu*, še ni bilo. Kot visok predstavnik Vatikana je Krzysztof Charamsa leta 2015 pred zbranimi novinarji izpričal svojo istospolno usmerjenost, zaradi česar so ga nemudoma izobčili iz Cerkve, kmalu zatem pa je izšla knjiga, s katero se je teolog, filozof in predavatelj poljskega rodu, ki si je petnajst let pridobival en univerzitetni naziv za drugim, čez noč prelevil v aktivista ter zagovornika člo-

Krzysztof Charamsa

vekovih pravic in pravic skupnosti LGBT. Zgodba je presunljiva, govori namreč o privzgojeni homofobiji, ki se pri istospolno usmerjenih velikokrat izrazi v obliki samostigmatizacije. V avtobiografskem toku pripovedi se avtor zavzema za izstop iz Cerkve vseh homoseksualnih duhovnikov, ki si ne upajo priznati svoje usmerjenosti in zaživeti brez spon doktrine, s katero sodelujejo izključno zaradi preživetvenih koristi. Gre za drzno in iskreno pisanje, v katerem prihajajo na površje literarne in filmske navedbe ter identifikacija avtorja s kulturo gejevskega filma. V zaključnih zapisih najdemo tudi odmevno *Pismo papežu Frančišku*, zelo oddaljen pa verjetno ni niti dokumentarni film o Charamsi. > ŽIGA VALETIČ

Spovednikova noč

Krščanska vera v času negotovosti in novega upanja

Tomáš Halík; prevod: Bojana Maltarič
Družina, 2017, t. v., 208 str., 22,90 €

Besedila (predvsem krajša) znanega češkega duhovnika, filozofa in teologa so bila v slovenščino prevedena že večkrat. Tokrat pa imamo priložnost brati knjigo, ki je svojevrsten odziv na današnjo vedno bolj sekularizirano družbo (še posebej to velja za Češko) in posledično krizo religije. Avtor črpa iz

svojih izkušenj komunističnega režima in prikaže, da je vero kljub zunanjim pritiskom mogoče ohraniti. Še več: Halík zatrjuje, da je krščanski nabor idej že od samega začetka veljal za nenavadnega in neskladnega s splošnim družbenim stanjem, in možnost išče prav v sprejetju tega paradoksa, pa naj gre za še tako težko in na neki način *mučeniško* delo. A naj opozorim: knjiga je napisana vsebinsko in slogovno zgoščeno, zato jo je nemogoče zgledno povzeti, kljub temu pa ostaja primerna tudi za širše bralstvo, ki ga zanimajo verske tematike (še posebej krščanske) nekje na meji med teorijo in prakso. > ALJAŽ KRIVEC

... svojevrsten odziv
na današnjo vedno
bolj sekularizirano
družbo ...

Pritisni na tipko Človek

Marko Pavliha

GV Založba, 2017, t. v., 340 str., 42 €

Nova esejistična knjiga pravnik in profesorja Marka Pavliha ima v središču svojega zanimanja človeka, ki avtorja privlači v vsej svoji večplastnosti. Potem ko Pavliha v uvodu razkrije svoje karte (pravnik kot avtorji knjig in njegov lastni prispevek k zakladnici človeškega znanja in ustvarjalnosti), nam v nadaljevanju ponudi raznorodna razmišljanja, strnjena v pet tematskih sklopov, v katerih prek recenzij knjig ali pa tudi daljših esejev z jasnimi naslovnimi vsebinskimi cilji preiskuje sedanje stanje družbe, s poudarkom na posameznikovih (duševnih) potencialih. Čeprav zaskrbljen nad razkrajanjem nekdanj bolj čvrste družbene substance in osebne integritete, je Pavliha večni optimist, da bodo »temne sile« nekoč premagane, kar sklepa z zaključnim (pravniško podkrepjenim) esejem o morebitni poselitvi na Marsu, kjer bi človeštvo lahko začelo na novo ter na podlagi zemeljskih napak ustvarilo novo (utopično) družbo. > SAMO RUGELJ

BESEDNE POSTAJE V KNJIGARNI FILOZOFSKE FAKULTETE V LJUBLJANI

Več o programu na:

<https://knjigarna.ff.uni-lj.si/si/>

Letos v sodelovanju z založbami
Beletrina, *cf., Goga, KUD Police
Dubove, Litera, Mladinska knjiga,
Modrijan, Slovenska matica,
Sophia, Studia humanitatis, Založbo
ZRC in Znanstveno založbo FF.

PRIJAZNO VABLJENI!

Dogodki so del kulturnega programa
knjigarne, ki ga sofinancira
Javna agencija za knjigo
Republike Slovenije.

Knjigarna FF (v pritličju Filozofske fakultete),
Aškerčeva 2, Ljubljana
T: 01 241 11 19; E: knjigarna@ff.uni-lj.si
<https://knjigarna.ff.uni-lj.si/>

Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

NOVA SERIJA POSEBNIH IZDAJ MLADINA OSEBNOSTI

ANGELA
MERKEL

PAPEŽ
FRANČIŠEK

VLADIMIR
PUTIN

IZŠLA 8. SEPTEMBRA

www.mladina.si

Novo serijo začnemo s posebno izdajo **Mladina Osebnosti – Angela Merkel**. Kdo je najvplivnejša ženska na svetu? Kakšno je bilo njeno življenje v Vzhodni Evropi? Kako so se spreminjala njena družbena in politična stališča? Kdo je ta neverjetna ženska, ki s podobo umirjene gospodinje vodi politični in ekonomski razvoj Evrope že več kot desetletje? Kaj pomeni nemška vladarka za svetovno gospodarstvo in za Slovenijo?

Zagotovite si svoj izvod vsake od treh izdaj na domači naslov.

Promocijska paketna cena za vse tri izdaje: **13,95 €*** oz. **11,95 €* (za vse obstoječe naročnike Mladine d.d.)**.

Cena posamezne izdaje: **4,99 €** oz. **3,99 € (za vse obstoječe naročnike Mladine d.d.)**

Posamezno izdajo ali paket izdaj lahko naročite:

- po telefonu na številki 01 230 65 30
- po elektronski pošti na naslovu prodaja@mladina.si
- ali v spletni trgovini <http://mladina.si/trgovina/>

*V ceno so že vračunani 9,5-odstotni DDV in stroški poštne.

Posebna izdaja Mladina Osebnosti – Angela Merkel je izšla 8. septembra, tik pred nemškimi volitvami. V naslednjih štirih mesecih ji bosta sledili še dve – **Papež Francišek** in **Vladimir Putin**.

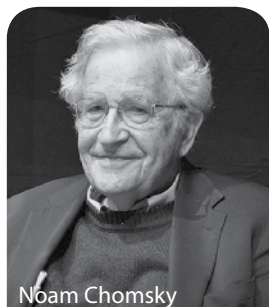
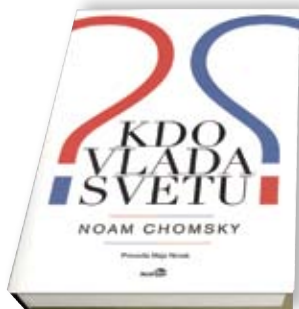

Kdo vlada svetu?

Noam Chomsky

prevod: Maja Novak

Modrijan, 2017, m. v., 286 str., 24,90 €, JAK

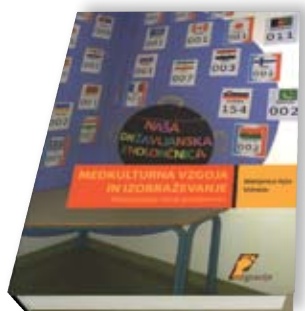

Noam Chomsky

Ja, res, kdo? V najnovejšem prevodu Chomskega v slovenščino (izvirno je knjiga izšla leta 2016), sicer ne boste našli povsem neposrednega odgovora na to vprašanje, vam bo pa Chomsky (1928), eden najbolj znanih in

ostrih intelektualcev na svetu, natrosil mnogo izhodišč in podatkov za razmišljanje o tej temi. Jedrska (ne)varnost in skorajšnja kataklizma, ki se ji je svet za sedaj uspel izogniti (nekajkrat tudi za las) – pomenljivo je, da je šla Nobelova nagrada za mir leta 2017 v roke mednarodni kampanji za jedrsko razoroževanje (Ican) – je, skupaj z različnimi niansami, na katere jedrsko oboroževanje in rožljanje s tem orožjem vpliva na globalne odnose, ena od tem, ki se ji v tej knjigi Chomsky posveča iz različnih perspektiv. A to je samo en vidik skozi katerega priznani lingvist in aktivist razmišlja o dinamiki zadnjih desetletij mednarodnih odnosov. Za epicenter, od koder Chomsky vleče svoja trditve in izvajanja, tako ali drugače ves čas jemlje Ameriko, saj podrobno secira mednarodne poteze različnih tamkajšnjih administracij in njihovo večno nekonsistentnost, medijsko erozijo kakovostnega podajanja relevantnih vsebin pa ponazarja tudi tako, da denimo naključno vzame naslove in članke konkretnega časopisa New York Times – po njegovem najboljšega časopisa na svetu – v nekem dnevu in s podrobnim komentiranjem pokaže na njihovo vsebinsko šibkost. Chomsky knjigo sklene s poglavjem Gospodarji človeštva in se posveti družbeno-političnim izzivom, ki se mu zdijo ključni za prihodnost: vzhodna Azija, vzhodna Evropa in islamski svet. Kritičen razmislek o Ameriki in njenem vplivu na svet po drugi svetovni vojni. > SAMO RUGELJ

... eden najbolj znanih in ostrih intelektualcev na svetu ...

Medkulturna vzgoja in izobraževanje

Vključevanje otrok priseljencev

Marijanca Ajša Vižintin

ZRC SAZU, zbirka Migracije,

2017, m. v., 380 str., 25 €

Avtorica, sodelavka Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC

SAZU, je več kot deset let sodelovala v različnih projektih, kjer se je srečevala z izzivi vključevanja in na podlagi tega napisala obsežno delo. Sestavljeno je iz dveh delov. V prvem spoznamo razvoj vključevanja (otrok) priseljencev konec 20. in na začetku 21. stoletja, drugi del pa nam predstavi model medkulture vzgoje in izobraževanja. Po eni strani gre za opazovanje in oceno preteklega dela, po drugi strani pa za predloge, kako dobre prakse še nadgraditi in optimizirati ter kakšne so pasti in nevarnosti slabega pedagoškega dela ter političnega načrtovanja. V procesu vključevanja priseljenjskih otrok morajo poleg šole seveda sodelovati starši pa tudi lokalna skupnost, največ dela pa pripade učiteljicam in učiteljem, ki naj s stalnim usposabljanjem razvijajo svojo medkulturno zmožnost. Vižintinova ugotavlja, da le takšni pedagogi lahko spodbujajo tudi medkulturne zmožnosti pri svojih učencih. > ŽIGA VALETIČ

Žvižgači, mediji in korupcija

Od Snowdena do Breclja

Alma M. Sedlar

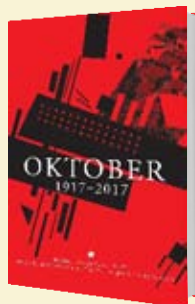
UMco, zbirka Angažirano,

2017, m. v., 264 str., 21,90 €

Alma M. Sedlar (1975) je profesorica filozofije in pedagogike ter doktorica humanističnih znanosti, v svoji dosedanj karieri pa je bila tako novinarka kot namestnica predsednika Komisije za preprečevanje korupcije. Leta 2016 je na temo žvižgačev doktorirala, knjiga *Žvižgači, mediji in korupcija* pa predstavlja njeno predelano disertacijo. Gre za prvo slovensko knjigo o žvižgačih in o tem, kako ti s svojimi razkritji nepravilnosti spreminjajo svet. To ni zbirka receptov »kako žvižgati«, knjiga pa tudi ne predstavlja rešitev, ki bi žvižgače zaščitile pred povračilnimi ukrepi. S trdnim teoretskim okvirjem, podrobno analizo in posledicami nekaterih najvplivnejših žvižgaških razkritij v tujini in pri nas delo predstavlja izhodišče za nadaljnje delo na področju žvižgaštva, ki je pri nas še zelo zastrto. Kot namreč ugotavlja avtorica, »niti v enem od analiziranih primerov slovenski mediji posameznika, ki je razkril nepravilnosti, niso prepoznali kot žvižgača, prav tako ne povračilnih ukrepov proti njemu, zato o njih tudi niso poročali na tak način. Nasprotno pa so mediji kot 'žvižgače' večkrat napačno opredelili posameznike, ki to niso bili«. Na koncu knjige avtorica predlaga tudi konkretne ukrepe, kako ustrezneje urediti področje zaščite žvižgačev, kar je po njenem mnenju eden ključnih pogojev za uspešno odkrivanje in preprečevanje korupcije v našem prostoru. > SAMO RUGELJ

... prva slovenska knjiga o žvižgačih ...

REVIJA BOREC

Posebna izdaja: Oktober 1917–2017

Darko Suvin, Lars T. Lih, Lev Centrih, Alexander Rabinowitch, Nikolaj N. Suhanov, Drago Godina, Miroslav Krleža idr.

144 strani

15 €

ALEXANDER RABINOWITCH

Boljševiki prihajajo na oblast: Revolucija leta 1917 v Petrogradu

416 strani, trda vezava, čb fotografije

32 €, v prednaročilu 28 €

PERRY ANDERSON

Ameriška zunanja politika in njeni snovalci

320 strani

20 €, v prednaročilu 18 €

SOPHIA

01/434 49 35, narocila@zalozba-sophia.si, www.zalozba-sophia.si

Jeseni bo Društvo slovenskih književnih prevajalcev poleg Sovretove nagrade podelilo zdaj že uveljavljeno Jermanovo nagrado, priznanje za posebno uspele prevode družboslovnih in humanističnih besedil iz tujih jezikov v slovenščino. Po presoji društvene komisije za nagrade in priznanja (letos v sestavi Nada Grošelj, Majda Kne, Tina Mahkota, Nives Vidrih in Primož Vitez) so se v najožji izbor uvrstili naslednji kandidati, predstavljeni tudi na naslovnici tokratne številke revije Bukla.

RUBRIKO PRIPRAVLJA:

Ožji izbor kandidatov za Jermanovo nagrado 2017

Borut Kraševac

BORUT KRAŠEVAC s prevodom dela:
Grigorij Čhartišvili, *Pisatelj in samomor*
(Ljubljana: LUD Literatura, 2017)

Borut Kraševac prevaja iz ruščine in občasno iz ukrajinščine. Že prva izdana knjiga, *Omon Ra* Viktorja Pelevina, je zbudila veliko zanimanja tako za avtorja kot za prevajalca. K temu sodobnemu ruskemu pisatelju se je vrnil še večkrat in za prevod njegovega romana *Sveta knjiga volkodlaka* leta 2014 prejel Sovretovo nagrado. Od sodobnega in polpreteklega ruskega leposlovja je prevajal še npr. dela Vladimirja Makanina, Pavla Bainskega, Daniila Harmsa in Aleksandra Vvedenskega, prav tako številna dramska besedila (Harms, Čehov, Gogolj, Bulgakov, Ostrovski, Arbuzov) in dela ruskih proznih klasikov, npr. Tolstoja in Dostojevskega. Pomembno področje njegovega prevajalskega dela so tudi teoretična dela z raz-

ličnih polj družboslovja in humanistike: Lev Šestov: *Med razumom in razodetjem*, Pavel Florenski: *Ko spoznanje preraste v ljubezen*, Sergej Bulgakov: *Tragedija filozofije*, Jelezar Meletinski: *Poetika mita*, Mihail Bahtin: *Ustvarjanje François Rabelaisa in ljudska kultura srednjega veka in renesanse*, Solomon Volkov: *Pogovori z Josifom Brodskim*, Jurij Lotman: *Struktura umetniškega teksta*, Boris Uspenski: *Semiotika umetnosti*, Jegor Gajdar: *Propad imperija* in Grigorij Čhartišvili: *Pisatelj in samomor*.

Pisatelj in samomor je izčrpna študija, ki obravnava samomor z zgodovinske, pravne, religiozne, etične, filozofske in poklicne plati, glede na naslov seveda predvsem med literati. Besedilo ima vse značilnosti znanstvenega humanističnega dela, a ga v bolj esejističnih poglavjih tudi nadgrajuje oz. mehča, zato zahteva prevajalca, ki se enakovredno giblje med znanstvenim in leposlovnim jezikom, povrhu pa je sposoben ustrezno, pravzaprav soustvarjalno prenesti pridih rahle ironije, celo subtilnega humorja, s katerim avtor blaži temačno temo študije, ne da bi jo s tem poenostavljal ali zniževal. (Ni nepomembno, da je na leposlovnem področju Čhartišvili znan kot Boris Akunin, pisec svojevrstnih, duhovitih, sladokusnih kriminalk.) Prevajalec suvereno prepozna in prenese v znanstveni literaturi nenavaden zgodbarski ritem, lucidne komentarje, duhovite pripombe in neakademsko sproščenost. Z avtorjem prehaja iz enega humanističnega diskurza v drugega (religiološki, filozofski, psihoanalitični), z enega historičnega in geografskega področja v drugega, iz ene kulture v drugo, iz enega sloga v drugega, tudi v poezijo, saj marsikatero pesmi obravnavanih avtorjev v slovenščino še niso bile prevedene. Ob vsej tej prevajalski in soustvarjalski dejavnosti pa se je moral natančno in potrpežljivo ukvarjati tudi s transkripcijo kitajskih, japonskih, arabskih in še katerih izrazov in imen. V vseh segmentih je delo opravljeno vrhunsko, prevod pa daje vtis slogovne in jezikovne lahkotnosti in samoumevnosti.

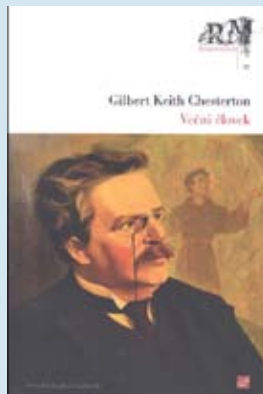

Bogdan Gradišnik

BOGDAN GRADIŠNIK s prevodom dela:
 Gilbert Keith Chesterton, *Večni človek*
 (Celje: Celjska Mohorjeva družba,
 Društvo Mohorjeva družba, 2016)

Bogdan Gradišnik prevaja iz angleščine, srbsčine in hrvaščine. Poslovenil je več mojstrov in angleških in ameriških prozaistov, kot so Edith Wharton, Nathaniel Hawthorne, Isaac Bashevis Singer, Philip K. Dick, David Herbert Lawrence, Louis Adamič, Robert Silverberg, Roald Dahl, Herbert Gilbert Wells, Kurt Vonnegut, Benjamin Tammuz. Od »njegovih« hrvaških in srbskih avtorjev lahko omenimo Mladena Oljača, Anđelka Vuletića in Antonija Isakovića; za prevod Isakovičevih del *Hip 1* in *Hip 2* je leta 1985 prejel Sovretovo nagrado. Poleg tega prevaja znanstvena, monografska, leksikalna in enciklopedična besedila, med katerimi v zadnjih letih izstopajo Adam Smith: *Bogastvo narodov*, Charles Darwin: *O nastanku vrst*, Charles Darwin: *Dnevnik raziskovanj*, Thomas More: *Utopija*, in naposled še Gilbert Keith Chesterton: *Večni človek*.

V razpravi *Večni človek* (1925), novodobni klasiki krščanske apologetike, G. K. Chesterton (1874–1936) ugovarja mnenjema, da se je človeška družba razvila evolucijsko od slabšega na boljše, od živalskosti do zdajšnje stopnje, in da je bil Kristus sicer izjemen, a povsem človeški posameznik. Chesterton izčrpno pojasni svoj lastni nazor in pojmovanje človeške zgodovine: zanj sta tako človek kot krščanstvo nekaj izjemnega in posebnega, »človek se loči od zveri po vrsti, ne po stopnji«. V svojih izvajanjih črpa iz različnih ved (seveda na ravni svojega časa) – filozofije, teologije, veroslovja, mitologije, arheologije, zgodovine, antropologije – in vpleta številne reference iz svojega časa kot tudi iz starega veka, zlasti klasične antike, in iz Biblije; reference, ki so današnjemu povprečnemu bralcu skromno poznane. Že širina avtorjeve erudicije, ki so ji sodobnejša znanstvena dognanja sicer tuja, pokriva pa danes slabše poznana področja, terja od prevajalca znanstveno natančnost in velik časovni vložek: v prevodu Bogdana Gradišnika tako najdemo kar 176 opomb. Še zahtevnejša od stvarne plati knjige pa je njena slogovna plat. Izvirnik je zaznamovan s prepoznavnim avtorskim glasom, ki ga je Chesterton bržkone razvil tudi po zaslugi intenzivnega ukvarjanja z novinarstvom: s počasno, metodično pripovedjo, ki posega po številnih retoričnih sredstvih in zveni včasih pesniško, spet drugič humorno ali zajedljivo. Prevod Bogdana Gradišnika verodostojno poustvari obe plati izvirnika: eruditskost in avtorjev osebni glas.

Branko Gradišnik

BRANKO GRADIŠNIK s prevodom dela:
 Nancy McWilliams,
Psihoanalitična diagnostika
 (Ljubljana: UMco, 2017)

Branko Gradišnik, po formalni izobrazbi oz. poklicu sociolog in umetnostni zgodovinar ter magister kreativnega pisanja, je v 46 letih prevajanja ustvaril osupljivo bibliografijo prevodov predvsem iz anglo-ameriškega leposlovja: v slovenščino je preličil Dickensa, Vonneguta, Chestertona, Burgessa, Tolkiena, Goldinga, Carrolla, Twaina, Nabokova, če omenimo le nekaj avtorjev njegovih najzahtevnejših prevodov. Za prevod romana *Bledi ogenj* Vladimirja Nabokova je leta 2012 prejel Sovretovo nagrado.

Poleg leposlovja se posveča tudi prevajanju psihološke, psihiatrične in psihoanalitične literature; to področje šteje okrog trideset naslovov avtorjev, kot so Erikson, Winnicott, Horneyjeva, Szasz, Storr itd. Hkrati je tudi sam avtor štirih psiholoških priročnikov. Tako je bil idealna izbira za izjemno zahteven prevod zajetnega priročnika *Psihoanalitična diagnostika* ugledne ameriške psihologinje in psihoanalitičarke Nancy McWilliams. V knjigi, ki velja za eno temeljnih del na tem področju, avtorica obdeluje psihoanalitične teorije osebnosti na način, dostopen tudi začetnikom na področju dinamične psihoterapije, razlaga klinično pomembne značajске poteze pacientov in nakazuje, kako lahko razumevanje individualne strukture osebnosti odločilno vpliva na terapevtski fokus in način pomoči. Vse podaja s humorjem in empatijo, pregledno, razumljivo in v klenem jeziku.

V prevodu se je Branko Gradišnik igrivo sprehodil po različnih ravneh in plasteh jezika, tako da priročnik v prevodu zadisi v vsej žlahtnosti in gibkosti materinščine. Poleg tega je opravil pionirsko delo pri prevajanju in ustvarjanju strokovne terminologije ter odpravljanju taksonomskih lukenj, saj marsikateri izraz še ni bil preveden oz. je bil preveden nezadovoljivo. Pri tem se je opiral na strokovne vire in konzultante. Svoje prevajalske postopke, zadrege in izbire je razložil v spremni besedi, ki je poučna lekcija iz slovenskega besedotvorja. Držal se je načela, da izraze sloveni, kjer je le mogoče – tako odslej človekovo duševnost lahko opisujemo z novimi izrazi: *poutrinek*, *vzdejanjenje*, *vzigravanje*, *vživetven* itd. Pri tem je pokazal jezikovno občutljivost za pomenske odtenke in hkrati spoštljivost do že obstoječega izrazja. Prevodu je dodal tudi terminološki slovarček, ob katerem se bralec – tako kot ob celotnem prevodu – lahko samo prikloni prevajalski samozavešti, posluhu ter ustvarjalni živahnosti mojstra neologizmov.

Ilustratorski oder

Letos na knjižni sejem prvič vstopa **Ilustratorski oder**. Na ogled in v nakup bomo ponudili izbor knjižnih ilustracij najvidnejših slovenskih ilustratorjev in ilustratork. Na sejmu bodo naprodaj tako originali kot printi, nekatere avtorje in avtorice boste lahko spoznali tudi v živo. Na odru se bo vsak dan zvrstil zanimiv spremljiv program. Z nami bodo: Jure Engelsberger, Tanja Komadina, Matija Medved, Hana Stupica, Igor Šinkovec, Zoran Pungerčar, Alenka Sottler, Peter Škerl, Ana Zavadlav, Maja Kastelic, Zvonko Čoh, Meta Wraber, Silvan Omerzu, Suzi Bricej in Jelka Reichman.

Pisateljski oder

Na letošnjem Pisateljskem odru pisatelji odpirajo vprašanja. In na njih odgovarjajo.

Ervin Fritz z novo knjigo *Velika radost*, ki je izšla pri Društvu Knjižna zadruga; o njej je Slavko Pregl zapisal: »Za Ervinovo knjigo še posebej velja: knjiga je orožje, vzemi jo v roke. Prav bo prišla vsakomur, ki ima resne namene pri spreminjanju tega sveta na bolje in lepše. To se da početi z ostrim jezikom, kar Fritz sijajno dokazuje z verzi ...«

Esad Babačić in **Igor Bašin** o panku, 40 let pozneje, s poudarkom na akterjih, ustvarjalcih – piscih besedil in potencialnih pesnikih, ki to niso, ali pa so postali.

Zoran Pevec v pogovoru s **Katjo Gorečan**, **Ferijem Lainščkom** in **Davorinom Lenkom** v rubriki *Povej razpre vprašanje provincializma*. O književnosti v provinci in provinci v književnosti. Ali kot pravi Davorin Lenko: »... z obrobja je razgled boljši (še boljši pa s samega roba).«

Pisateljica in mag. sociologije **Nina Dragičević** z gosti preizpraša njihova dela, predvsem pa kontekste zapisanega. **Tibor Hrs Pandur**, **Gabriela Babnik**, **Nataša Velikonja**, **Veno Taufer**, **Sebastjan Pregelj**.

Kako zgodbe povezati? Kako sobivata literatura in slikarstvo? Pisatelj **Robert Simonišek** to pove po odprtju velike razstave *Narava v nebo*, človek vase v Galeriji Božidar Jakac v Kostanjevici, kjer je poleg platen iz Koroškega muzeja moderne umetnosti mogoče prebrati odlomke 22 sodobnih avstrijskih avtorjev.

Kako je, ko – vrhunski avtor – delaš za 50 centov na uro? Kako se v medijih »počuti« pisatelj? Kako na spletu? Gre za ustvarjalno inovativnost, prilagajanje, populizem?

Literatura spreminja, literatura presune, uroči, odpre pogled za nekaj lepega. Kot bodo to storile nominiranke za literarno nagrado MIRA. Ter tudi drugi gostje letošnjega Pisateljskega odra: **Goran Vojnovič**, **Ivo Svetina**, **Vid Sagadin**, **Jani Virk**, **Wolf Biermann**, **Tamara Bach**, **Christopher Just**, **Katharina Winkler** ...

Kooperativa THD (teorija, humanistika, družboslovje) petih založb – Društvo za teoretsko psihoanalizo, Studia Humanitatis, Založba /*cf., Založba Krtina, Založba Sophia, ki se na Slovenskem knjižnem sejmu predstavljajo na skupnih stojnicah Akademске četrti, bodo na Pisateljskem odru pripravile pet pogovorov ob novih knjižnih izdajah; v ospredju pogovorov bodo 100-letnica oktobrske revolucije, bližnji vzhod, novi urbanizem, Heglova filozofija in razsvetljena pedagogika.

Veseli smo tudi vnovičnega sodelovanja z Radiem Slovenija, programom ARS. In vseh nagrad, ki bodo podeljene na našem odru, in vseh novitet, ki bodo predstavljene. Predvsem pa tega, da Pisateljski oder ostaja tisto, kar pove njegovo ime.

Najs(t): Branje za boljše stanje!

Na knjižnem sejmu letos prvič pripravljamo program, namenjen predvsem najstnikom (od 11 do 18 let), ki smo ga poimenovali: **Najs(t): Branje za boljše stanje!**

Ukvarjali se bomo z vprašanji: kako knjige spreminjajo svet, lahko knjige pripomorejo k boljšemu jutri, kakšna je vloga literature pri ustvarjanju drugega sveta.

V sklopu programa Najs(t) bomo izvedli: predstavo Šolske Impro Lige, delavnico grafitiranja in dve okrogli mizi. Okrogle mize bodo nagovarjale tematiko tujca v literarnih delih in nakazovale široko razvejano žanrov, povezanih z literaturo, dogodki pa bodo to na konkretni ravni pokazali. Šolska Impro Liga išče navdih za kratke odrske pripovedi v literarnih predlogah in jih na odru predružači, ulična umetnost pa je zaradi svoje forme in nelegalnosti pogosto netematizirana.

Šolska Impro Liga: »Brati tukaj in zdaj« Tekmovanje dijakov v gledališki improvizaciji, ki združuje gimnazijce in srednješolce iz vse Slovenije. Izbrani improvizatorji bodo zaigrali kratke improvizirane prizore na temo branja, literature in Martina Krpana.

Delavnica grafitiranja Ustvarjalci hip hop pesmarice bodo pripravili kratko predstavitev rapa in grafitiranja. Sledi tudi praktični del, na katerem bodo mladi s pomočjo mentorjev izdelali svoje grafite.

O tujosti v mladinski literaturi Okrogla miza bo tematizirala koncept tujosti v mladinski literaturi. Prek treh različnih del mladinske literature (Čudo, NK Svoboda, Indijanec s polovičnim delovnim časom) bi nakazali, kako lahko s pomočjo literature presegamo meje (tako nacionalne kot tudi tiste v naših glavah).

Onkraj meja ustaljenih žanrov Okrogla miza bo predstavila avtorje, ustvarjalce, založnike, pisce, ki s svojim delom presegajo ustaljene literarne žanre oziroma so svojo pisateljsko pot začeli na kakšnem drugem področju delovanja. Gosti bodo spregovorili tudi o pomenu literature danes in njeni vlogi v prihodnosti.

SKS v Železni Kapli

V **petek, 24. novembra**, se bo Slovenski knjižni sejem preselil v Železno Kaplo, dogajanje pa se bo prelilo tudi v Celovec. V sodelovanju občine in župnije Železna Kapla, Mohorjeve založbe Celovec, SPD Zarja in Slovenskega knjižnega sejma bodo avtorji otroških knjig Anja Štefan, Niko Kupper in Stefan Lesjak nastopili v Mohorjevi knjigar-ni založb Drava, Wieser, Mohorjeva v Celovcu; ob 19.30 pa bo potekal osrednji literarno-glasbeni večer z branjem in domačim zborom ter sklepni koncertom Ditke. V Forumu Zarja bodo odprli razstavo Martin Krpan.

Če niste vedeli ...

SKS se razlikuje od (večine) drugih knjižnih sejmov tudi po tem, da ima Zlato knjigo, v katero vpisujejo svoja imena, misli, ilustracije, kro-kije ... znani domači in tuji gostje. Nekakšna spominska knjiga sejma. Za pokušino Milan Dekleva, Damir Zlatar Frey, Paolo Rumiz, Zvonko Čoh, Andrej Jemec, Mirsad Begić, Marjan Manček.

Države v fokusu: Nemčija, Avstrija, Švica

Letošnji, že tretji mednarodni fokus na SKS zapovrstjo, bo še posebej programsko bogat – predstavljajo se namreč države, ki jih povezuje skupni, nemški govorni prostor: Avstrija, Nemčija in Švica. Program smo zasnovali v sodelovanju in ob podpori Goethe Instituta, Avstrijskega kulturnega foruma in Švicarskega veleposlaništva.

Literarni sejmski gostje so večinoma tudi slovenskim bralcem in obiskovalcem znana imena, skoraj vse pa bodo pospremili tudi novi prevodi njihovih del v slovenščini.

Iz Švice prihajata pisatelja **Peter Stamm** (1963), avtor romana *Sedem let* (Cankarjeva založba, 2017, prevedel Slavo Šerc), v slovenščino imamo sicer prevedenih več njegovih drugih del, med drugim pa je bil pred leti tudi nominiranec za nagrado man Booker, in **Lukas Bärfuß** (1971), sicer tudi znan dramatik, ki bo predstavljal kratki roman *Koala* (Modrijan, 2016, prevod Aleš Učakar).

Iz Nemčije je zagotovo vsaj mlajšemu občinstvu najbolj znan letošnji gost, avtor otroških knjig **Axel Schäffler** (njegov najbolj znan lik je tudi pri nas Zverjasec). Za le malce starejše bralce bo poskrbela nemška avtorica **Tamara Bach**, njen roman *Ostanki poletja* (Družina, 2017, prevod Alenka Novak) pripoveduje o poletnem prijateljstvu, ki se razvije med najstniškima dekletoma. Veliko ime nemškega pesniškega, kantavtorskega in aktivističnega prizorišča **Wolf Biermann** je slovenskemu občinstvu zaradi malo prevodov slabše znan, a zagotovo je marsikdo poslušal njegove angažirane (posebej v sedemdesetih letih) napeve; na dveh dogodkih popolnoma različne narave se bo predstavljal kot pesnik in aktivist.

Slovenskemu občinstvu dobro poznana sta zagotovo zastopnika slovenske koroške literarne ustvarjalnosti, **Florijan Lipuš** in **Maja Haderlap**. Florijan Lipuš, ki letos praznuje 80-letni življenjski jubilej, bo na sejmu predstavil najnovejšo knjigo *Gramoz* (Litera, 2017), ob tej priložnosti pa bomo prikazali tudi dokumentarni portret avtorja, ki ga je za ORF posnela novinarka Katja Gasser.

Maja Haderlap bo gostja sklepnega sejmskega dogodka, na katerem bo Goethe Institut tudi podelil prvo prevajalsko nagrado Fabjana Hafnerja za prevode med nemščino in slovenščino. Iz Avstrije prihajata tudi pisatelja **Katharina Winkler** in **Christian Just**.

V okviru strokovnih dogodkov bomo letos gostili tudi številne nemške založnike ter predstavnike sejmov v Leipzigu in Frankfurtu, saj vzporedno s sejmom poteka tudi študijsko potovanje za tuje založnike v organizaciji JAK RS. Ob tej priložnosti bo imel predavanje tudi založnik umetniških knjig **Gerhard Steidl**, ki ustvarja že skoraj štiri deset let in je v svetovnem merilu eden najboljših založnikov tovrstnih knjig.

Dogodki mednarodnega fokusa bodo tako del programa vseh sejmskih sklopov, od Založniške akademije, do Debatnih kavarn, Cicifesta, Pisateljskega odra ... na stalnem prizorišču v Veliki sprejemni dvorani pa bo k obisku in listanju po knjigah vabila tudi skupna stojnica Avstrije, Nemčije in Švice.

Šport in knjiga

Ob 80-letnici Iva Daneua bomo na sejmu v **četrtak, 23. novembra**, ob 17. uri v dvorani Duše Počak pripravili košarkarsko-knjižni dogodek. Predstavili bomo knjige o košarki, se pogovarjali z legendo in gosti, Primož Suhodolčan bo povedal kaj o filmu, metali bomo na koš za knjižne nagrade, razrezali torto ... Obisk bo sicer brezplačen, vstopnica pa bo treba imeti.

Mesto v gosteh: Radovljica

Radovljica z okolico je od nekdanj deželna ustvarjalnih ljudi, kjer domujejo posebne zgodbe: glasba bratov Avsenik, smučiči Elan, brezjanska Bazilika, žebli iz Kroke in Kamne Gorice ter kot krona mestno jedro Radovljice z graščino. Kot je v navadi, se mesto v gosteh aktivno predstavi na odprtih odrih in s posebnimi dogodki tudi v dvoranah SKS.

SKS in 3. program Radia Slovenija – program Ars

Arsov studio in program na sejmu bosta letos še posebej zanimiva. Med drugim bodo v živo izvedli gledališko in zvočno igro *Grešni kozel*, ki jo po besedilu Reinerja Wernerja Fassbinderja režira gledališki in radijski režiser Alen Jelen. Letos prvič se jim pridruži TV SLO z enourno okroglo mizo. 3. program Radia Slovenija – program Ars postaja pravi medijski partner Slovenskega knjižnega sejma!

Ambasador Cicifesta je Milan Dekleva

Cicifest, programski sklop Slovenskega knjižnega sejma za najmlajše in šolarje prve triade, tudi letos z bogatim in raznovrstnim programom vabi otroke in starše na različne dogodke na vseh ravneh in v številnih oblikah.

- Spoznali bomo, kako se z življenjem spopadajo gluhi in naglušni otroci ter otroci z avtizmom ali imunskimi boleznimi.
- Otroci iz Centra Janeza Levca v Ljubljani nam bodo kot uvod v Cankarjevo leto v predstavi Ivan z igro, glasbo in plesom dokazali, da lahko morebitni primanjkljaj na eni strani poveča zmoglosti na drugih ravneh.
- Družili se boste lahko s pisatelji: Anjo Štefan, Polonco Kovač, Milanom Deklevo, Nikom Grafenauerjem, Primožem Suhodolčanom, ...
- Gostili bomo ilustratorja Axela Schefflerja.
- Dogodek Knjige in košarka bo posvečen 80-letnici Iva Daneua.
- Spet bo z nami Živalski vrt Ljubljana.
- Z Mestnim muzejem Ljubljana boste spoznali, kakšna je bila Ljubljana v srednjem veku, kaj so takrat jedli, katere poklice so poznali in se v nekaterih od njih tudi preizkusili.
- Vsak dan ob 17. uri bo Društvo Kamišibaj otroke popeljal v svet zgodob.
- S Pionirskim domom boste lahko odšli *S pravljico okoli sveta* in si ogledali Otroški muzikal *Lenart in Lena*.
- Kulturno-umetniško društvo cona 8 vabi otroke in njihove starše na ogled opere *Martin Krpan*.
- Otrokom bo na ogled lutkovna predstava o pesniku Polhu Puhiju.
- Nadarjeni za katedrom Centra za komunikacijo, sluh in govor Portorož bodo odigrali igro *Pekarno Mišmaš*.
- Z glasbo nas bo navduševal Adi Smolar.
- Prva triada osnovnih šol se bo lahko preizkusila v karaokah z pesmicami babic in dedkov.
- ... in še in veliko drugih dogodkov ...

Razgaljena preteklost

Saga o Travisovih, knj. 3

Lisa Kleypas

prevod: Andreja Cesar

Mladinska knjiga, zbirka Oddih,

2017, t. v., 359 str., 32,96 €

Ella je s sestro Taro odraščala pri mami, ki to ni znala biti, in z njenimi moškimi. Bila je tista, ki je sestro po navadi ščitila in reševala iz težav, potem pa je odšla daleč stran in postala Gospodična Neodvisna, ki piše priljubljeno kolumno in svetuje bralkam. S fantom živi v odprtem razmerju, a njeno zadovoljno življenje na glavo postavi klic, v katerem izve, da je njena sestra rodila dojenčka, ga pustila pri neodgovorni mami in izginila. Ella je edina, ki je pripravljena za nekaj časa prevzeti skrb za otroka. Med iskanjem dojenčkovega očeta spozna Jacka Trvisa, ki je sprva »osumljen« očetovstva, izkaže pa se, da je kljub slovesu ženskarja pravzaprav moški, kot se šika, in Elli nudi pomoč ob spopadanju z izzivom. Ali se Ella najprej zaljubi v malčka ali v Jacka, ni čisto jasno, kristalno jasno pa je, da je ljubezni in strasti na pretek. > KLARA JARC

Materina senca

Nikola Scott

prevod: Darja Divjak

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 384 str., 14,90 €

Na prvo obletnico mamine smrti doživi štiridesetletna Addie Harington pravi šok. Na vratih družinske hiše se nenadoma pojavi Phoebe Roberts, štiridesetletnica, ki trdi, da je Addiejina dvojčica. Njuna mama Elizabeth naj bi ju pred štiridesetimi leti iz neznanih razlogov ločila, in ko je Phoebe izvedela, da ima nekje še sestro pa tudi mamo, za katero ni vedela, da je v resnici že leto dni mrtva, se odloči poiskati svojo pravo družino. Addie, ki je do takrat živela mirno življenje slaščičarske mojstrice, je povsem iz sebe. Kdo je torej njen oče, če to ni moški, ki jo je vzgajal štirideset let? In ali je njena mama, ki so jo vsi poznali kot odločno perfekcionistko, pred štirimi desetletji v resnici rodila dvojčici in ju ob rojstvu ločila? Napeta zgodba, prepletena z dneviškimi zapiski mlade Elizabeth, vabi k odkrivanju senc preteklosti, ki usodno vplivajo na sedanost glavnih junakinj. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Siva dama

Sabina Štrubelj

samozaložba,

2017, m. v., 329 str., 9,90 €

Mlada slovenska pisateljica ljubezenskih romanov je bralke osvojila že s prvencem – *Hotelom Lavando*, zdaj pa je izšla njena druga romantična zgodba z dvema povsem različnima ženskama v glavnih vlogah, ki jima je sku-

pno le eno: da ljubita istega moškega. Lana je vihrava, svojeglava in jezikava šestindvajsetletnica, ki ji ravno zaradi omenjenih lastnosti ne uspe obdržati ne moškega ne službe. Ker ji gre tokrat res za nohte, kljub, milo rečeno, zelo nenavadnemu pogovoru, sprejme službo pomočnice oholega in nesramnega direktorja Aleksa. Kmalu spozna tudi skrivnostno »sivo damo«, ki si na vse kriplje prizadeva, da bi se Lana z Aleksom razumela. Morda celo zaljubila vanj? Vendar se vse bolj sumničava Lana kmalu začne spraševati, kaj »siva dama« skriva in zakaj ji v resnici pomaga. Ganljiva zgodba z razburljivimi preobrti, ki je ne boste mogli odložiti. > KRISTINA SLUGA

Sladka zamenjava

Kylie Scott

prevod: Lidija Kreft

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 272 str., 10,90 €

Alex Parks se je odločila za drzno potezo in se nepovabljen odpravila na rojstnodnevno zabavo moškega, s katerim si dopisuje prek spletne strani za zmenkarije. Največje presenečenje

pa čaka njo, saj se izkaže, da je lastnik profila sploh ne pozna. Nekaj o dopisovanju ve njegov starejši brat Joe Collins, ki bi moral bratov profil izbrisati. Alex je zaradi prevare razjarjena, a se počasi omešča, ko se Joe izkaže v stiski. Čeprav ne ustreza predstavam, ki jih je imela o njem, je Joe pravzaprav odlična družba ter človek na mestu in kljub temu da njegov videz ni ravno po njenem okusu, jo njegovo telo malce vznemirja ... Kratko in sladko. > KLARA JARC

Darilo

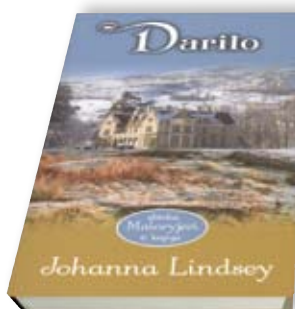
Maloryjevi, knj. 6

Johanna Lindsey

prevod: Anja Bakan

Hiša knjig, Založba KMŠ,

2017, m. v., 218 str., 9,99 €

Čeprav je božič čas miru, to za družino Malory ne velja, niti ob prazniku ne zmorejo zaživeti v slogi. Vse dokler ne najdejo posebnega darila. Knjigo, ki je namenjena vsej družini in ki razkriva zgodbo njihovih prednikov. Ljubezensko, seveda. Bo ta za Maloryjeve imela preobrazovalno moč? V okviru serije gre za nekoliko posebno knjigo, saj se pretežno ne odvija tu in zdaj, prav tako je za popolno razumevanje dobro prebrati še kakšno prejšnjih knjig iz serije. Velja pa tudi obratno: za ljubitelje serije je *Darilo* knjiga, ki pojasnjuje marsikako okoliščino Maloryjevih. Čeprav so bile v slovenščino prevedene že številne avtoričine knjige, pa lahko morda pričakujemo še kakšno novo, v seriji o družini Malory jih lahko poleg šestih že prevedenih najdemo še šest, ki na to še čakajo. > ALJAŽ KRIVEC

Snubec na slabem glasu

Očarljivi odpadniki, knj. 3

Mary Jo Putney

prevod: Neža Kralj

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 390 str., 12,90 €

Potem ko postavna lady Kiri Lawford na vrat na nos zbeži z obiska pri družini potencialnega ženina, pade v nemilost tihotapcev. Kdo ve, kaj bi ji storili, če je ne bi iz njihovih krempljev rešil večni zapeljivec Damian Mackenzie, ki jo odpelje na varno k svoji stari prijateljici. Kiri hitro spozna, da jo Mackenzie zelo privlači in z veseljem bi se mu v celoti predala, če je ta ne bi streznil z dejstvom, da prihajata iz popolnoma različnih družbenih okolij, za povrh pa je Kirijin brat njegov bivši sošolec, ki ga Mackenzie zelo ceni. Bosta lahko potlačila slo in neverjetno privlačnost, ki ju nenehno vleče skupaj, celo v kriznih trenutkih, ko začne Mackenzie razpletati klobčič nevarne zarote proti kraljevi družini? Tretja knjiga iz zbirke *Očarljivi odpadniki* kot njene predhodnice postreže z obilico vznemirljivega branja! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Tančica z viticami

Tillie Cole; prevod: Matej Krajnc
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2017, m. v., 358 str., 11,99 €

Prekrasna zgodba o brezmejni ljubezni je postavljena v čarobno pokrajino italijanske Umbrije. Plete se okoli italijanskega plemstva, ki je kljub ukinitvi monarhije leta 1946 ohranilo svoj status in vpliv. Plemiško kri še vedno premožne družine ohranjajo predvsem z dogovorjenimi porokami in taka čaka tudi triindvajsetletno Careso Acardi, vojvodinjo Parmsko, ki mora na očetov ukaz zamenjati živahno newyorško življenje za umirjeno vinogradniško posest v Umbriji, kjer jo čaka izvoljenec, razvpiti plemiški lomilec src, princ Savono. Čeprav ne čutita nikakršne naklonjenosti, sledita ukazu očetov, ki skušata s poroko ohraniti premoženje in ugled obeh vinogradniških družin. Stvari pa se zapletejo, ko Caresa spozna preprostega vinogradniškega delavca Achilla. Kljub ljubezni na prvi pogled in prvinski privlačnosti, ki vlada med njima, ju razdvaja globok prepad med njunima svetovoma. Ga bosta uspela preseči in zaživeti skupaj? > KRISTINA SLUGA

Žena plantažnika čaja

Dinah Jefferies
prevod: Irena Furlan
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2017, m. v., 462 str., 14,90

Britanska pisateljica, rojena leta 1948 v Maleziji, je podpisala že štiri močno priljubljene romane – vsak izmed teh je bil preveden v številne jezike – njen največji uspeh pa je ravno *Žena plantažnika čaja*, roman, ki je v izvirniku izšel leta 2015 in bil kar šestnajst tednov mednarodna uspešnica na listi Sunday Timesa. Zgodba pripoveduje o devetnajstletni mladoporočenci Gwen, ki jo spoznamo na prelomnici življenja; na parniku opazuje svoj nov dom, Cejlon, kjer bo na veliki plantaži čaja živela z Laurenceom, očarljivim možem, ki ga je spoznala v Londonu. Ne zaveda pa se, da vse ne bo šlo po pričakovanjih. Najprej jo preseneti dušiča vročina Cejlona, žive barve in prevladajoči hrup zvoncev, hup in insektov, nato pa še njen izbravec, ki jo pričaka zadržan in skrivnosten, čisto drugačen kot ljubeči mož, ki jo je osvojil v Londonu. Medtem ko se Gwen sprašuje, kaj se je spremenilo, v hiši najde zaklenjena vrata, spravljene zaprašene obleke in na vrtu majhen neoznačen grob. Na vsakem koraku skrivnost ... Koliko jih lahko prenese njen zakon, ki se je sprva zdel kot iz škatlice? > VANJA JAZBEC

Junak njenega srca

Susan Elizabeth Phillips
prevod: Petra Piber
Mladinska knjiga, zbirka Oddih,
2017, t. v., 460 str., 34,96 €

Annie se mora po materini smrti brez prebite pare in sredi zime za dva meseca preseliti v hiško na odročnem otoku, kjer je v mladosti živela nekaj časa, saj

bo sicer izgubila dediščino (ob tem pa sploh ne ve, kaj naj bi ji mati zapustila). Da je položaj zanjo še hujši, ugotovi, da v bližini trenutno prebiva Theo Harp, pisatelj uspešnih grozljivk, o katerem kroži kar nekaj zgodbic, Annie pa ima tudi sama z njim slabe izkušnje iz najstniških let. Brez kakšne pametne alternative zanj gospodinji in kuje načrte, kako ga spraviti ob pamet. Je Theo res blaznež in pošast, kakršne se spomni, ali morda za njegovimi dejanji tiči kaj drugega? Je on tisti, ki poskuša Annie prestrašiti, da bi ušla z otoka? Po dolgem času smo spet dobili prevod dela priljubljene ameriške avtorice, ki nas s svojimi liki med rahločutnimi in napetimi deli zgodbe ne pozabi tudi nasmejati. > KLARA JARC

Preprosto ljubezen

Obrisi srca, knj. 1

Tammara Webber; prevod: Maša Zupančič
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2017, m. v., 349 str., 11,99 €

Postavni študent Kennedy zapusti svoje dekle Jacqueline Wallace z izgovorom, da bi se rad v času študija pozabaval še z drugimi dekleti. Da bi Jacqueline, ki doživi ob razhodu pravi šok, njena najboljša prijateljica Erin vsaj malo razvedrila, jo ta odpelje na zabavo za noč čarovnic. A Jacqueline se tam ne počuti dobro, zato se želi vrniti v študentski dom. Na parkirišču jo napade Buck, eden od vase zagledanih študentov, ki jo namerava posiliti. Še preden se zgodi najhujše, jo reši postavni mladenič Lucas. Jacqueline čez čas ugotovi, da obiskujeta ista predavanja, precej kasneje pa vanjo prodre tudi spoznanje, da je prav Lucas tisti skrivnostni predavatelj, s katerim si mlada študentka dopisuje zaradi pomoči pri izpitu iz ekonomije. Se iz zapletenega razmerja, polnega skrivnosti in bolečin iz preteklosti, lahko razvije kaj več? > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Zrela za ljubezen; Uslišana ljubezen; Ljubezen v jeseni

McCarthyjevi z otoka Gansett, knj. 4–6

Marie Force
prevod: Maša Zupančič; Esther Košir
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2017, m. v., 363–430 str., 11,99 €–12,99 €/knj.

Marie Force je z ljubezenskimi zgodbami na otoku Gansett ustvarila privlačno družinsko sago o McCarthyjevih in njihovih najbližjih. V vsaki knjigi se osredotoča na glavna junaka, obenem pa bralce vseskozi dokaj podrobno spušča tudi v svet stranskih likov, ki so ali še bodo svoje srečne konce dobili v drugih knjigah, ki jih je v izvirniku že šestnajst! V četrti knjigi scenarist Grant McCarthy poskuša nazaj dobiti deklo, ki ga je zapustilo pred letom dni, in se med poskušanjem, da jo naredi ljubosumno, zaplete s Stephanie, ki je prišla delat čez poletno sezono in nekaj skriva. Evan McCarthy med glasbenim nastopom v lokalu opazi deklo, ki je na robu obupa, in ji ponudi pomoč. Grace Ryan z moškimi nima kaj dosti izkušenj, zato je prav prijetno gledati, kako se v peti knjigi zaplete z glasbenikom, priljubljenim med ženskami. Laurin izredno kratek zakon začne propadati zaradi moževe nezvestobe. Tik pred ločitvijo in noseča se na Gansett odpravi na sestričnino poroko, sprejme ponudbo za prenovo in vodenje starega hotela ter na otoku ostane. Owen Lawry v Lauri odkrije nekaj, kar ga bo premamilo k družinskemu življenju. Očarljiva serija, ki povzroči, da nas zamikajo (dolge) počitnice na Gansettu. > KLARA JARC

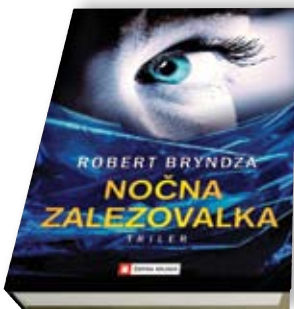
Nočna zalezovalka

Robert Bryndza

prevod: Miro Mrak

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 368 str., 12,90 €

Robert Bryndza

Robert Bryndza (1979), britanski avtor, ki je s svetovno uspešnico *Dekle pod ledom* začel razburljivo serijo kriminalk z višjo inšpektorico Eriko Foster v središču pozornosti, mogoče slovenskemu bralcu še ni tako poznan kot je James Patterson s svojim junakom Alexom Crossom, a je na dobri poti. Samo v letošnjem letu sta bili prevedeni prvi dve knjigi v seriji, zagotovo bodo sledile naslednje – o Eriki je Bryndza zaenkrat napisal pet knjig. V prvi knjigi se je junakinja ukvarjala z umorom mlade ženske, katere truplo so našli pod zaledenelo skorjo mestnega ribnika, v drugi pa jo sredi soparne junijske noči pokličejo na svež kraj zločina. Tokrat je žrtev moški, ki zvezan in zadušen leži v svoji postelji. Ko nekaj dni kasneje policija najde novo žrtev, umorjeno na enak način, Erika ve, da je na delu serijska morilka, ki mori na videz med sabo nepovezane samske moške. Bo Erika prišla morilki na sled, preden bo *nočna zalezovalka* došla njo? > VANJA JAZBEC

Robert Bryndza (1979), britanski avtor, ki je s svetovno uspešnico *Dekle pod ledom* začel razburljivo serijo kriminalk z višjo inšpektorico Eriko Foster v središču pozornosti, mogoče slovenskemu bralcu še ni tako poznan kot je James Patterson s svojim junakom Alexom Crossom, a je na dobri poti. Samo v letošnjem letu sta bili prevedeni prvi dve knjigi v seriji, zagotovo bodo sledile naslednje – o Eriki je Bryndza zaenkrat napisal pet knjig. V prvi knjigi se je junakinja ukvarjala z umorom mlade ženske, katere truplo so našli pod zaledenelo skorjo mestnega ribnika, v drugi pa jo sredi soparne junijske noči pokličejo na svež kraj zločina. Tokrat je žrtev moški, ki zvezan in zadušen leži v svoji postelji. Ko nekaj dni kasneje policija najde novo žrtev, umorjeno na enak način, Erika ve, da je na delu serijska morilka, ki mori na videz med sabo nepovezane samske moške. Bo Erika prišla morilki na sled, preden bo *nočna zalezovalka* došla njo? > VANJA JAZBEC

Razbitina

Michael Robotham

prevod: Martin Jankovič

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 554 str., 16,90 €

V šestem v slovenščino prevedenem romanu avstralskega avtorja se vse vrtilo okoli denarja – kam je izginilo na milijone ameriških dolarjev, ki so bili spravljani v iraških bankah? Izziva se loti novinar Luca Terracini, ki se poda v nemirni Bagdad, kjer na vsakem koraku preti možnost eksplozije. Ko v tem času v Londonu izgine bogati bančnik, se Luca odpravi za njim, saj lahko le on pojasni, kje je izginuli denar. Tu pa v zgodbo vstopita tudi Joe O'Loughlin in Vincent Ruiz, sicer stalna junaka Robothamovih kriminalk, ki pa imata v tej zgodbi le stransko vlogo. A vseeno ključno, saj morata Luci pokazati pravo pot. Tako se zgodbe, ki se na začetku romana zdijo nepovezane, na koncu le razpletejo v pravi akcijski vrhunec. Branje na mah! > VANJA JAZBEC

V šestem v slovenščino prevedenem romanu avstralskega avtorja se vse vrtilo okoli denarja – kam je izginilo na milijone ameriških dolarjev, ki so bili spravljani v iraških bankah? Izziva se loti novinar Luca Terracini, ki se poda v nemirni Bagdad, kjer na vsakem koraku preti možnost eksplozije. Ko v tem času v Londonu izgine bogati bančnik, se Luca odpravi za njim, saj lahko le on pojasni, kje je izginuli denar. Tu pa v zgodbo vstopita tudi Joe O'Loughlin in Vincent Ruiz, sicer stalna junaka Robothamovih kriminalk, ki pa imata v tej zgodbi le stransko vlogo. A vseeno ključno, saj morata Luci pokazati pravo pot. Tako se zgodbe, ki se na začetku romana zdijo nepovezane, na koncu le razpletejo v pravi akcijski vrhunec. Branje na mah! > VANJA JAZBEC

Razodetja

Assassin's Creed, knj. 4

Oliver Bowden

prevod: Samo Kuščer

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 406 str., 12,90 €

Assassin's Creed z več kot 100 milijoni prodanih izvodov velja za eno najvplivnejših franšiz videoiger. Gre za zgodovinsko akcijsko pustolovščino, kjer se fikcija meša z realnostjo. *Razodetja* so četrti del knjižne serije, ki jo je zaradi boljšega razumevanja dobro brati po vrsti. Knjiga sledi istoimenskemu računalniškemu izvirniku *Revelations*, zaključnemu delu trilogije o članu reda morilcev Ezio Auditoreju. V šestnajsto stoletje vpeta zgodba se odvija

Dekle, ki je iskalo pravico

Millennium, knj. 5

David Lagercrantz

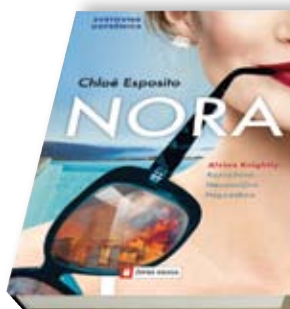
prevod: Danni Stražar

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 444 str., 14,90 €

Večplastna, že peta zgodba iz serije *Millennium* razkriva številne problematike sodobnega časa, od verskih nasprotij do zlorab državnih institucij ter še česa. Lisbeth Salander vse življenje išče pravico, zato nenehno krši pravila in zakone, zaradi česar se nenadoma znajde za zidovi celic najstrožjega zapora v državi. Tam vse jetnice trepetajo pred grozljivo zapornico Bonito Andersson, ki se ji upa postaviti po robu zgolj Lisbeth, saj želi braniti življenje sojetnice, muslimanke Farie Kazi, pa tudi svoj obstoj. Zgleda, da se neumorni Lisbeth nihče ne more zoperstavljati. A ob vsem boju za pravice drugih Lisbeth bije tudi svoj osebni boj: ob pomoči dolgoletnega znanca Mikaela Blomkvista, urednika časopisa *Millennium*, želi razkriti, kdo vse se je skrival za Registrom za študije genetike in okolja, ki je s svojimi grozljivimi eksperimenti njej ter še mnogim drugim dvojčkom iz neurejenih družin povsem uničil življenje. Napeto branje, kot ustvarjeno za dolge jesenske večere! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Nora

Chloe Esposito

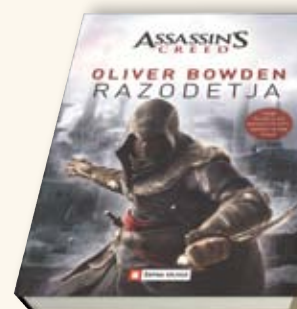
prevod: Sabina Noble

Učila International, zbirka Žepna knjiga,

2017, m. v., 384 str., 12,90 €

Alvina Knightly je pravo nasprotje svoje dvojčice Beth Caruso, ki se je bogato poročila na Sicilijo: nenehno menja priložnostne službe; v Londonu živi v podnajemniških sobah, do vratu je zadolžena, svoje težave pa najraje rešuje z alkoholom. Ko nekega avgusta prejme elektronsko sporočilo svoje sestre, naj nemudoma prileti na Sicilijo, Alvina takoj sprejme ponudbo. Kasneje se izkaže, da jo je Beth povabila v svoje razkošno življenje zgolj zato, da bi sestri za nekaj časa zamenjali identiteto. In takrat se začne divja pustolovščina! Alvina, ki jo premami lažni blišč sestrinega življenja, se čez noč prelevi v hladno morilko. Kdor ji pride na pot in ji onemogoča dosego ciljev, ga kruto umori. Ji sploh kdo lahko pristriže peruti? Zgodba, polna absurdnih preobratov, za povrh pa začinjena z izvrstnim humorjem, je natanko takšna kot njena glavna junakinja: nora, zabavna in polna nedoumljivih presenečenj. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

na tleh Otomanskega cesarstva, kjer red templjarjev išče izgubljeno knjižnico, ki skriva mogočno znanje. To naj bi templjarjem omogočilo nadzor človeštva, saj verjamejo, da je le tako mogoče doseči mir. Konflikt med templjarji in bratovščino, ki zagovarja svobodno voljo, je sicer osrednja nit serije (predstavila jo je tudi deset mesecev stara filmska predelava, ki pa je kljub zvezdniški zasedbi z Michaelom Fassbenderjem, Marion Cotillard in Jeremyjem Ironsom pustila bolj medel vtis). Napeto branje za ljubitelje franšize ali zgodovinske fikcije. > ALEŠ CIMPRIČ

Svet ledu in ognja

Še nezapisana zgodovina
Zahodnjega in Igre prestolov

George R. R. Martin, Elio M. Garcia Jr., Linda Antonsson
prevod: Boštjan Gorenc

Mladinska knjiga, zbirka Srednji svet, 2017, t. v., 326 str., 39,96 €

Poleti je minilo 21 let, odkar je knjižne police zavzela obsežna knjiga *A Game of Thrones (Igra prestolov)*. Verjetno takrat niti njen tvorec, ameriški pisatelj in scenarist George R. R. Martin ni slutil, v kakšen popfenomen se bo razvilo njegovo videnje neizprosnega boja za oblast v fantazijski, srednjeveško obarvani družbi, navdihnjeni po vrsti zgodovinskih dogodkov, kot je denimo t. i. vojna rož oz. vrtnic, ki je zaznamovala boj za angleško krono v 15. stoletju. Roman in njegova nadaljevanja so postregli s številnimi junaki, deželami, kraji in razdelano zgodovino sveta. Martinu je uspelo ustvariti ogrodje zgodbe, ki deluje tako polno, da se zdi, da njegov svet živi in obstaja tudi zunaj pripovednih tokov osrednjih junakov. Njegovo občasno že kar pikolovsko ukvarjanje s podrobnostmi je dalo gradivo tako za zgodovinski pregled dogodkov kot za popis posameznih ozemelj in tamkajšnjih prebivalcev.

Martinu sta pri pisanju pričujoče »strokovne monografije« pomogla ustanovitelja priljubljene ljubiteljske spletne strani westeros.org, kjer se o *Pesmi ledu in ognja* najde toliko informacij, da jih verjetno ne pozna niti avtor sam :).

Obsežno delo v trdi vezavi velikega formata ponuja obilico branjna slehernemu navdušencu, ki ga bo razveselila tudi bogata slikovna oprema. Jedro pa kljub vsemu tvori obširen popis vsega, kar ste hoteli vedeti o *Igri prestolov*, pa niste mogli nikogar vprašati. Zapis

je sestavljen dvodelno. Prvi del zajema splošen oris zgodovine, od zornega veka in prihoda prvih mož prek biografij vseh Targaryenskih kraljev do njihovega padca in dobe vladavine kralja Roberta Baratheona. Drugi del pa nas seznanja z geografskimi regijami in predstavi tamkajšnje rodbine, ljudstva, šege in ostale zanimivosti. Delo je zgoščeno, polno informacij, a hkrati ostaja berljivo. Ne gre namreč za tipično enciklopedično formo, ampak je predstavljeno v obliki učenjaškega dela, ki ga je napisal moister v Citadeli tik pred dogodki, ki se začnejo s prvo knjigo oziroma prvo sezono TV-serije. Moister se pri tem nanaša na različne vire, tuhta o njihovi verodostojnosti ter ponuja po njegovem mnenju najbolj verjetne razlage. Posledično branje vzbudi prijeten občutek »avtentičnosti«, kljub napanosti s podatki pa je primerno klasičnemu »sprehtu« od prve do zadnje strani ali pa referenčnemu čtivu snovi, ki vas tisti trenutek zanima.

Svet ledu in ognja ob izvrstnem prevodu Boštjana Gorencu priporočam vsem, ki si želijo poglobiti poznavanje tega izmišljenega sveta, pa tudi tistim, ki bi radi ob čakanju na naslednjo knjigo obnovili spomin, ali onim, ki jih ob gledanju serije zaradi skrčenosti medija zanimajo ozadja ali določene, tam bežno načete teme. Sam sem bil presenečen, kako me je posrkalo v targaryenski ples zmajev. Njihova vladavina je bila prav tako napeta, krvava, zahrbtna in polna izdajstev ter prešuštev kot »zdajšnja« igra prestolov. Skratka, imenitna knjiga, ki je kot nalašč za darilo ljubiteljem papirnate ali igrane *Igre prestolov* ob prihajajočih praznikih. > ALEŠ CIMPRIC

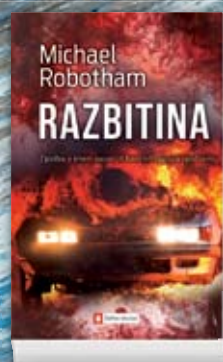
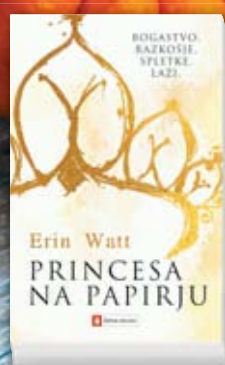

NOVOSTI iz zbirke

ŽEPNA KNJIGA

UČILA

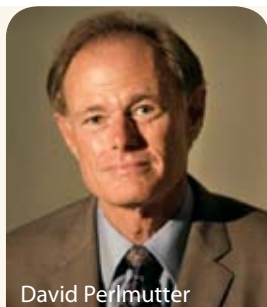

Zdravi možgani

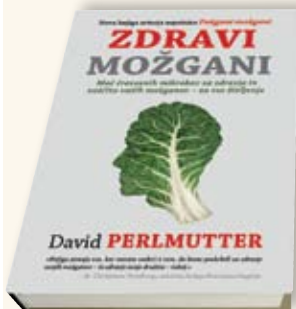
Moč črevesnih mikrobov za zdravje in zaščito vaših možganov – za vse življenje

David Perlmutter

prevod: Špela Vodopivec
UMco, zbirka Preobrazba,
2017, m. v., 360 str., 26,90 €

David Perlmutter

David Perlmutter, avtor odmevne knjige *Požgani možgani*, ki je bila pri nas prevedena leta 2015 in v kateri je javnost razburkal z razkrivanjem povezave med pretiranim uživanjem ogljikohidratnih živil in sladkorja ter zdravjem možganov, je s knjigo *Zdravi možgani* stopil še korak naprej, v črevesno mikrofloro, ki jo je povezal z zdravjem in vitalnostjo človekovih možganov. Že Hipokrat je namreč

trdil, da lahko zdravje človeka natančno opišemo po tem, ko izvedemo, kaj se dogaja v njegovem črevesju. Mnoštvo mikrobov in bakterij, tako dobrih kot slabih, po Perlmutterjevem mnenju pomembno vpliva na človekovo razpoloženje, libido, metabolizem, imunski sistem in tudi zdravje možganov. V knjigi *Zdravi možgani* nam priznani nevrolog in nutricionist, tudi z izpostavljanjem lastnih primerov, na katere je naletel pri svojih pacientih, pojasni izvor in pomembnost teh mikroskopskih organizmov, ki so naravno prisotni v človeškem telesu in so, kot dokazujejo številne raziskave, ključnega pomena za splošno dobro počutje in duševno zdravje človeka. Na podlagi najnovejših znanstvenih dognanj Perlmutter tako poveže delovanje svojstvenega sistema bakterij v človeškem telesu z zdravjem možganov ter nam pojasni vplive, ki jih ima delovanje gastrointestinalnega trakta na nastanek in razvoj številnih degenerativnih boleznih živčnega sistema in možganov ter drugih psiholoških bolezenskih stanj, kot sta npr. depresija in tesnoba. Po tej analizi, v kateri lahko vsak sam pri sebi preveri, kje se nahaja, sledita preventiva in kurativa. V šestih razumljivih korakih nam avtor predstavi praktične načine, kako lahko okrepi delovanje črevesja, hkrati pa knjiga vsebuje tudi konkreten prehranski načrt, s katerim boste ob vzpostavitvi ravnovesja vaše bakterijske flore poskrbeli tudi za zdravje vaših možganov. Navdihujoča knjiga, ki je avtorja teh vrstic spodbudila, da je začel uživati bolj »živo hrano«, kar je vodilo k boljšemu počutju ob precej nižji telesni teži. > SAMO RUGELJ

Razstrupljanje/detoks

Lucie Reynier

prevod: Maja Lihtenvalner
Mladinska knjiga,
2017, m. v., 111 str., 19,95 €

Razstrupljevalne diete so v modi. Kaj pa pravzaprav naredijo? Namen tovrstnih programov je, da svoje telo, predvsem jetra, ki so filter našega organizma, očistimo snovi, ki ta organ preveč obremenjujejo. V knjigi je zbranih 40 raznolikih receptov, po deset za vsak letni čas. Vsak sklop vsebuje jedilnik za tri dni, ki vključuje zajtrk, kosilo, večerjo in napitek za razstrupljanje, pri čemer so sestavine nekoliko sezonsko obarvane. Omeniti velja, da ta program razstrupljanja ne izključuje čisto vseh sladkih pregreh, škroba, mesa ali kakšnih drugih sestavin, ki so nekaterim problematične, drugi pa brez ne morejo, zato je z malce kombiniranja primeren tudi za tiste, ki strogim in omejujočim dietam stežka sledijo. > KLARA JARC

Hrana kot zdravilo

Kuhajmo za zdravje

Sue Radd

fotografije: Dominique Cherry

prevod: Višnja Jerman

Vita, 2017, t. v., 396 str., 39,95 €

Priznana avstralska dietetičarka, nutricionistka in vodja prehranskega inštituta v Sydneyju, je prepričana, da se trdno zdravje začne z dobro hrano v domači kuhinji. Je zaprisežena zagovornica polnovredne prehrane, pristnih in okusnih (večinoma rastlinskih) jedi, ki se spopadajo s tihimi in smrtonosnimi bolezenskimi procesi kakršne spodbuja nezdrava prehrana. Verjame v to, da bi z doslednim upoštevanjem prehranske znanosti močno zmanjšali potrebo po zdravljenju in operacijah, ter preprečili ali celo pozdravili marsikatero kronično bolezen, zaradi katere po svetu umira čedalje več ljudi. Trenutno dela doktorsko raziskavo o tem, kako prehrana vpliva na spomin in težave pri razmišljanju ter zmanjšuje tveganje za demenco. Kot popotnico v bolj zdrav prehranski slog je v veliki barvni monografiji pripravila 150 najboljših receptov za zdrave obroke, kjer zelenjava mesu prevzema glavno vlogo, shrambo pa morajo zapolniti polnozrnat žita in testenine, vse sorte krompirja, nepražena semena in oreški, suho sadje, med in javorjev sirup, zeliščni in brezkofeinski čaji, presni kakav, ekstradeviško hladno stiskano olje iz oliv, makadamijevih oreškov, avokada, gorčičnih in bučnih semen, pa kisle začimbe, kot so sok limete, jabolčni kis, sok granatnega jabolka. V hladilniku/zmrzovalniku pa ne sme manjkati sezonsko sadje, zelenjava, kalčki, sojino mleko, jogurt, tofu, tahini, sojini polpeti, zamrznjeni oreški in semena brez lupine, jagodičevke, mešana narezana zelenjava ... Če imate tako založeno shrambo in hladilnik, potem lahko začnemo s preskušanjem njenih receptov. Cikorija s česnom in olivnim oljem, solata iz surove pese, korenja in mete, nstrgan ohrovt z limoninim prelivom, ješprenček z jurčki in žajbljem, frika s pinjolami, čičerikin kari z bučo in mlado špinačo, maroški tažin z zelenjavo in čičeriko, juha iz rjave leče z origanom, zdrav božični kolač in še mnogo namigov za zdrave obroke. S pomočjo uporabnih nasvetov in načrtovanjem jedilnikov po letnih časih boste lahko te recepte sistematično prenesli v prakso. Na življenje. > RENATE RUGELJ

... trdno zdravje
se začne z
dobro hrano ...

Slastne superjedi za dojenčke in malčke

Shazi Visram, Cricket Azima

prevod: Manja Simonič

Mladinska knjiga,
2017, t. v., 135 str., 22,95 €

Vse mame si želimo, da bi naši otroci jedli čim bolj zdravo in raznoliko prehrano od zgodnjega otroštva naprej, a tempo vsakdanjega življenja tega marsikdaj ne dopušča. Zato sta avtorici, ena je iznajdljiva podjetnica, druga kuharska mojstrica za otroke, predstavili (in tudi preizkusili) več kot 70 receptov za jedi, s katerimi lahko sodobne, vedno preveč zaposlene mame zdravo hranijo svoje malčke in dojenčke. Od preprostih hranljivih kašic iz soparjene zelenjave in/ali tropskega sadja v res okusnih kombinacijah (ohrovt in avokado, špinača in čija, kvinoja s hruško ...) do prvih mesnih zalogajčkov (puran z breskvijo, koksov piščanec, riževe kroglice z lososom, polpeti s pomarančo ...) in testeninskih grizljajev (svedrci s pestom, špinačni žepki s sirom, rezanci soba ...). Izvirni in dinamično oblikovani recepti so razporejeni glede na starost otroka in prinašajo natančna navodila za pripravo hrane tako, da ta ohrani vse svoje super lastnosti. > BETI HLEBEC

Sladice z zelišči

Mirjam Grilc

fotografije: Eva Legiša

Kmečki glas, 2017, t. v., 84 str., 15 €

Če vaše predstave o zeliščih bolj ali manj obsegajo sliko o nabirki in sušenju za čaje in zdravilne pripravke, vam bo ta knjiga v hipu spremenila celotni pogled nanje. Izvrstna poznavalka zelišč Mirjam Grilc je namreč zbrala obilo imenitnih receptov za sladkanje, v katerih imajo glavno vlogo (in dišečo noto) zelišča. Med recepti najdemo takšne, ki bodo usvojili tiste z manj kuharskega predznanja, kot tudi takšne, ki so izziv za vse, ki imajo s pripravo sladkic že več izkušenj in bi radi preizkusili še kaj novega, drugačnega. Med prebiranjem boste spoznali, da je mlečni riž, ta klasični posladek za mlado in staro, povsem drugačen, če ga obogatimo z lističi citronke, in da običajni biskvit izzveni v ustih povsem drugače, če ga nadgradimo z janežem. Ste morda za kaj bolj eksotičnega? Denimo za lovorjev sirup v palačinkah, kamilični sladoled ali pa timijanovo kremo z ribezom? Obiščite pisani zeliščni svet Mirjam Grilc, ki je znova dokazala, da ji na področju poznavanja vsestranske uporabe zelišč pri nas ni para! Za dodatno oblikovanje slin med iskanjem navdihujočega recepta poskrbijo zares žive fotografije avtoričine hčerke Eve Legiša. Knjiga, iz katere kar dehti po najboljšem in najslajšem! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Kuhajmo s siri

Irena Orešnik

fotografije: Urška Bobnar, Alan Orlič Belšak
Kmečki glas, 2017, m. v., 142 str., 12,50 €

Založba je nanizala še en priročni kuharski zveščič, tokrat o pripravi jedi z različnimi siri. Recepte je pripravila Irena Orešnik, nominiranka za Slovenko leta 2016, ki ima v sirarstvu široko paleto izkušenj. Začela je s pridelovanjem sira na družinski kmetiji v Šentjoštu nad Horjulom ter nato z zanimanjem in navdušenjem sčasoma v sirarstvo premamila tudi ostale kmetovalce. Tako se je malo slovensko sirarstvo končno začelo kakovostno razvijati. Avtorici je priprava jedi, sirnih ali ne, seveda v veliko veselje, kar se čuti v domiselnih receptih, zbranih v tej kuharski knjigi. Nekateri recepti so del tradicionalne slovenske kuhinje, drugi so z različnih koncev sveta, a prirejeni za slovenskega jedca, prav vsi pa imajo kanček avtoričine priredbe, ki jed naredi odlično. Knjiga za vsako kuharsko polico! > VANJA JAZBEC

Dobrote iz naše kuhinje

Hrane Kocić

Ara, 2017, m. v., 132 str., 19,90 €

Na svojem vrtu v Šempetru Hrane Kocić že 40 let goji zelo raznolike plodovke, iz katerih zna narediti veliko jedi. Za osnovo zbranim receptom je vzel še jedi iz zelja in buč in na enem mestu zbral značilno kulinariko z območja naše bivše države, pa tudi nekaterih evropskih držav. Kolači, ocvrte pečene paprike s sirom, sataras s klobaso, proja in sprža so jedi, ki jih lahko pripravimo za okusno malico. Ljubiteljski kuhar ponudi tudi navodila za pripravo slastnih juh, obar, pisanih solat iz pečenih paprik in pekočih feferonov pa seveda za mučkalico, gurmanske zrezke, musake in polnjene paprike. Navdušili so ga tudi savinjski žlikrofi pa goveja pečenka s kruhovimi cmoki, pite in sladice, na koncu pa svetuje še pripravo različnih vložnih specialitet. Iz priročne knjižice tako prav lepo zadiši po Mediteranu v kombinaciji z balkansko in evropsko kuhinjo. > BETI HLEBEC

Teresamisu

25,90
EUR

Tereza vas v svoji prvi knjigi Zdravo, Tereza! vabi na potovanje čez Novo Zelandijo ter z vami deli okusne, hranišne in polnovredne recepte, ki jih je pripravljala vsako nedeljo na POP TV v kuharski oddaji z enakim naslovom. V knjigi najdete recepte vseh njenih najbolj priljubljenih jedi, od sladkih do slanah, ki zajemajo bistvo njene preproste filozofije; adijo, beli sladkor, bela moka, neželeni dodatki, konservansi in sestavine, ki jih ne moremo izgovoriti.

Trda vezava, 168 strani

POSEBNA UGODNOST
cena pri nakupu paketa obeh kuharskih knjigi je 40 EUR

V drugi knjigi Zdravo, Tereza! najdete vse recepte iz druge sezone oddaje in tehnike, kako z lahkoto kuhati okusne, zdrave jedi s sestavinami, ki jih ima čisto vsak v svoji shrambi in so prijazne za vsak žep. Iz vaše kuhinje bodo zadišale omamne zdrave rižote, športni prigrizki, barviti krožniki za otroke in tudi slovenske jedi, narejene na Terezin način.

Mehka vezava, 127 strani

19,90
EUR

Zagotovite si super knjigi

na spletni strani www.teresamisu.com

ali po telefonu 041 646 375!

Narava Evrope

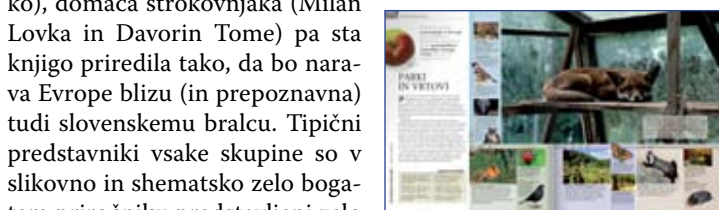
Velika ilustrirana enciklopedija

prevod: Milan Lovka, Davorin Tome

Mladinska knjiga,

2017, t. v., 512 str., 129,90 €

Evropa je velika in pestra podcelina z različno oblikovanimi kopninami, obdanimi z dolgimi obalami, ki segajo od strupeno mrzlega Arktičnega oceana do blagega Sredozemskega morja, zaradi take geografske raznolikosti pa jo naseljuje tudi zelo raznovrsten živi svet. Življenjska okolja v Evropi (od peščenih in skalnatih obal, do slanih močvirij, rek, jezer, bajerjev in mokrišč, preko gora in planinskih, iglastih in listnatih gozdov do travnikov, pašnikov, sredozemlja in tundre) nudijo prostor za bivanje številnim malim in velikim sesalcem, pisanim ptičem, raznovrstnim ribam, dvoživkam in čudovitim metuljem, drugim žuželkam, pajkovcem in nevretenčarjem najrazličnejših oblik, pa tudi zelo raznolikim lesnatim trajnicam (drevesom), cveticam in glivam. Obsežna in strokovno podkrovana avtorska ekipa zagotavlja, da je v knjigi zbranih skupno več kot 1.500 živalskih in rastlinskih vrst, (ne bomo jih šteli, potrjujem pa, da jih je res veliko), domača strokovnjaka (Milan Lovka in Davorin Tome) pa sta knjigo priredila tako, da bo narava Evrope blizu (in prepoznavna) tudi slovenskemu bralcu. Tipični predstavniki vsake skupine so v slikovno in shematsko zelo bogatem priročniku predstavljeni zelo pregledno, poleg specifik telesne zgradbe, manjšega zemljevida razširjenosti po Evropi in drugih posebnih lastnosti vsake vrste, pa so poudarjeni še način prehranjevanja, razmnoževanja in podobne vrste živče pri nas. Fotografije iz narave so dopolnjene s podrobnimi ilustracijami, na koncu več kot petsto stranske velike monografije pa je dodan še slovarček z razumljivo razlago številnih naravoslovnih izrazov. Barvita enciklopedija bo tako uporaben priročnik vsem navdušenim opazovalcem narave, ali kot je rekel Martin Luther: »Ko ugledamo pravo naravo stvari, je vsako zeleno drevo bolj veličastno, kot če bi bilo izdelano iz zlata ali srebra.« >

RENATE RUGELJ

Guinnessova knjiga rekordov 2018

urejanje: Craig Glenday

ilustracije: Maltings Partnership,

Sam Golin

fotografije: Richard Bradbury et al.

prevod: Katja Berden et al.

Učila International,

2017, t. v., 256 str., 19,99 €

Tako kot velja za vse Guinnessove rekorde – med približno 45.000 prijavljenimi vlogami podelijo ta laskavi naziv zgolj pet odstotkom rekorderjev – velja tokrat tudi za samo legendarno knjigo zbranih rekordov. Najnovejša izdaja v slovenščini je še lepša in še bogatejša z informacijami kot kdajkoli poprej. V njej boste poleg že običajnih poglavij našli tudi obširno poglavje s superjunaki, tako tistimi, ki jih poznamo iz filmov, stripov in risank, kot onimi, ki živijo resnično življenje in so s svojimi osupljivimi rekordi pristali v tej knjigi. Ta gre vidno v korak s časom, saj zaznamuje vsa mogoča aktualna dogajanja okrog nas. Tako so tokrat v Guinnessovi knjigi rekordov namenili pozornost denimo tudi priljubljenim piktogramom – emojiem. Tisti v obliki srčka so menda še posebej priljubljeni v Franciji, saj jih pregovorno romantični Francozi pošiljajo štirikrat pogosteje kot drugi narodi. V knjigi rekordov boste med drugim izvedeli tudi, da je najdlje vladajoča kraljica britanska mati Elizabeta, ki letos praznuje 65 let neprekinjenega vladanja, da za najbolj razširjen jezik na svetu velja kitajščina, ki jo v 35 državah govori 1,302 milijarde ljudi, ter da obstaja kar 43 trilijonov načinov, kako pomešati legendarno Rubikovo kocko. Želite izvedeti še zanimivosti o največjih, najmanjših, najstarejših, najtežjih in podobnih »naj« stvareh? Odprite knjigo na straneh s tovrstnimi plakati, kjer je vse nazorno prikazano. Za piko na i, v slogu naše revije, pa še zanimivost iz knjižnega sveta: na prvem mestu avtorjev otroških knjig z najvišjim letnim zaslužkom še vedno ostaja Jeff Kinney, avtor serije *Dnevnik nabritega mulca*, pisanje za odrasle pa se v tem hipu (še vedno) najbolj spleča slovitemu piscu kriminalk Jamesu Pattersonu. >

VEŠNA SIVEC POLJANŠEK

Vezenje

30 sodobnih stvaritev po vzoru ljudskih vezenin

Nancy Nicholson

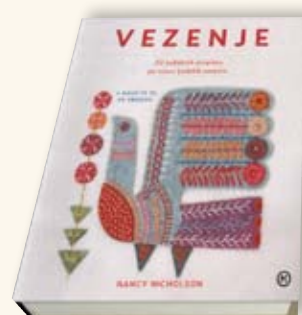
prevod: Tina Stanek

Mladinska knjiga, 2017, m. v., 127 str., 19,95 €

Čeprav se je na ljudsko umetnost vezenja v zadnjih desetletjih pozabilo, ta zdaj z ubujanjem zanimanja za ročna dela postaja vse bolj priljubljena. Avtorica, ki je bila že od malih nog vpletena v svet ustvarjalnosti, saj je bil njen oče profesor tekstilne umetnosti na Kraljevi akademiji za umetnost, mati pa gonilna sila programa za ohranitev in razvoj umetnosti vezenja, se je odločila, da bo nadaljevala

pot staršev in veselje do ustvarjanja usmerila v vezenje. Številne zamisli, ki se jih je kot otrok naučila od mame in kasneje sama, v tem priročniku deli z bralci. Sicer sledi ljudskim vzorcem, a jim je hkrati dodala sodobni pridih, tako da bodo izdelki zagotovo popestrili vsa moderna stanovanja. V pomoč so nazorna navodila, sheme vzorcev in številne fotografije, od tu naprej pa bo bralca vodila domišljija.

> VANJA JAZBEC

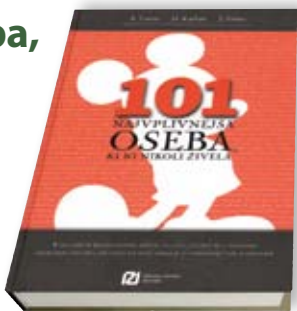
101 najvplivnejša oseba, ki ni nikoli živel

Jon Balchin

prevod: Jana Lavtižar

Tehniška založba Slovenije,

2017, t. v., 197 str., 29,99 €

Včasih je že tako, da so izmišljene osebe celo realnejše od tistih, ki v resnici živijo, in na nas, denimo na to, kako govorijo in se obnašajo, tudi bolj vplivajo. Skozi človeško zgodovino se je tako nabralo kar nekaj likov, o katerih včasih razmišljamo kot o realnih osebah, čeprav so (bili) v resnici plod takšne ali drugačne domišljije. Knjiga o 101 najvplivnejših izmišljenih osebi, prinaša v sedemnajst poglavij razvrščene osebe, ki imajo že skoraj ponarodeli status realnih oseb. Ta se razteza od antičnih mitov, od koder, denimo, izhajajo Prometej, trojanska Helena ter Odisej in Herkul, prek ljudskih pripovedk, kjer sta najbolj znana Božiček in Pepelka, še danes živih legend, kot so tiste o Kralju Arturju, Robinu Hoodu in Don Juanu, pošastih, kot so King Kong in Godzilla, pustolovskih zgodb, iz katerih izhajata Robinson Crusoe in Tarzan, književnih klasik, kot sta Don Kihot in Veliki Gatsby, do gledališča, kjer živijo Oj-dip, Romeo in Julija ter Hamlet, in filma, kjer kraljujeta Drakula in James Bond. Njihov nabor je prav fascinanten, knjigi pa je dodano tudi poglavje, kdo je izmišljen, potem pa še nekaj likov s področja trgovine, propagande in televizije ter ženske enakopravnosti. > SAMO RUGELJ

Z otroki po Namibiji

Janez Tekavc

fotografije: Janez Tekavc, Lucija Tekavc

Učila International,

2017, t. v., 141 str., 19,90 €

Južnoafriška država je nekega zimskega popoldneva čisto premamila slovensko družino. Medtem ko je zunaj pritisikal januarski mraz, je Namibija obljudljala afriško pravljico. Petčlanska družina z otroki, starimi sedem, enajst in štirinajst let, se je odločila, da je to izkušnja, ki jo morajo preživeti skupaj. Neskončna prostranost, ki jih je presenetila ob pristanku, jih ni ustavila – po prašnih namibijskih cestah so se odpeljali do narodnega parka Sossusvlei, najstarejše puščave Namib, ki je na fotografijah predstavljena v vsej svoji veličini, do Zaliva kitov in vodne gore Waterberg. Dogodivščine, ki so se jim pripetile na dolgi poti, so opisane hudomušno, hkrati pa so temeljito predstavljene naravne znamenitosti, flora in fauna ter prijazni domačini in njihovi običaji. Vsekakor potopis, ki bo premamila družine, da se opogumijo in skupaj odpravijo svoji pustolovščini naproti. > VANJA JAZBEC

Zlati fantje – promotorji branja in košarke

Javna agencija za knjigo RS se že vrsto let povezuje s Košarkarsko zvezo Slovenije pri promociji branja mladih in košarke. Pred letošnjim evropskim prvenstvom v košarki EuroBasket 2017 so slovenski reprezentanti prebrali knjigo *Planet, ki ne raste* Lučke Kajfež Bogataj z ilustracijami Izarja Lunačka, ki jo v tem šolskem letu prejmejo dijaki 1. letnikov srednjih šol po vsej Sloveniji pa tudi v zamejstvu v okviru projekta Rastem s knjigo.

S košarkarskega prvenstva so se fantje vrnili z zlato medaljo in jo na ogled postavili tudi bralcem knjig. Z navdušenjem so sprejeli knjigo *Zvezde vabijo* Mihe Mazzinija, ki jo v tem šolskem letu prejmejo sedmošolci po vsej Sloveniji pa tudi v zamejstvu v okviru projekta Rastem s knjigo.

**ISKRENE ČESTITKE ZLATIM FANTOM
IN ŠE NAPREJ
SKUPAJ NAVIJAMO ZA BRANJE IN KOŠARKO!**

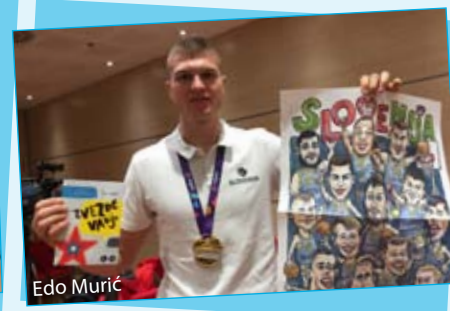
Klemen Prepelič

Goran Dragič

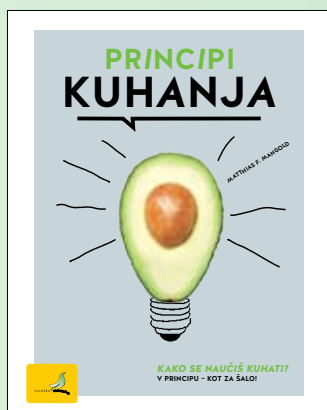

Igor Kokoškov

Edo Murič

Foto: Matej Erjavec, Tjaša Urankar

NAJPOMEMBNEJŠI OSNOVNI RECEPTI

Opisani tako preprosto, da se ne more nič zalomiti.

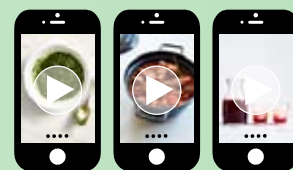
V GLAVNI VLOGI: Vsak, ki se pogumno postavi za štedilnik.

Trda vezava
336 strani

24.99 €

Založba Narava d.o.o. • 04-280-2000 • prodaja@narava.si • www.narava.si

KRATKI KUHAJSKI POSNETKI
10 ZVIJAČ SAMO ZATE

POIZKUSITE!
GENOVSKI PESTO

Vzgoja po dansko

Jessica Joelle Alexander,
Iben Dissing Sandahl
prevod: Urša Korošec
Mladinska knjiga,
2017, t. v., 191 str., 22,95 €

Znano je, da so Danci že štiri desetletja v samem vrhu lestvice najbolj srečnih narodov na svetu (občasno jih na drugo mesto zrinejo Norvežani), toda ali ste se že kdaj vprašali, zakaj je temu tako? Avtorici, ena uveljavljena danska psihoterapevtka, druga ameriška kolumnistka, sta prepričani, da razlog za srečo Dancev tiči v njihovi vzgoji. In če niste ljubitelj dolgovoznih nasvetov o vzgoji, potem preberite samo prvo stran te knjige. Tam vas čaka 6 P-jev za uspešno vzgojo, ki so v nadaljevanju še podrobneje obdelani. Jih poznate? P kot ... prosta igra (tega je v času številnih popoldanskih dejavnosti vedno manj), P kot ... pristnost (razumevanje lastnih čustev, ki niso nujno samo pozitivna), preokvirjanje (poiščite kdaj tudi svetlo plat v kaki slabi stvari), P kot ... poglobljena empatija (razvijanje metod za razumevanje in odpuščanje), proč z ultimati (ne pozabite, otrok je v svoji osnovi dober) in povezanost (hygge ali domačnost). Danska filozofija starševstva in njihov način vzgoje rodita zelo pomembne sadove: trdožive, čustveno trdne, srečne otroke, ki odrastejo v trdožive, čustveno trdne in srečne odrasle, ti pa uspešni način svoje vzgoje prenašajo na svoje otroke. Priznati moram, da pri nas ne poznam veliko mam, ki bi z lahkoto prevzele vzgojni stil svojih staršev, pač pa jih poznam res veliko, ki želijo svoje otroke vzgajati popolnoma drugače, obratno, kot so bile same vzgojene ... Pa bodo naši otroci zato bolj srečni? > RENATE RUGELJ

Izzivi sodobne vzgoje

Z ljubeznijo, potrpežljivostjo
in postavljanjem meja
do sožitja v družini

Eva Hrovat Kuhar
ilustracije: Izar Lunaček
Miš, 2017, m. v., 237 str., 27,95 €

Dolgoletna priljubljena kolumnistka (prej v reviji *Jana*, zdaj v *Zarji*), diplomirana psihologinja, družinska in vedenjska terapevtka je na podlagi lastnih in profesionalnih izkušenj v knjižni obliki zbrala in predstavila kopico uporabnih nasvetov, od katerih so ljubezen, postavljanje meja in potrpežljivost za vzgojo najpomembnejše. Že na prvih straneh opozarja, da discipliniranje pomeni imeti otroka rad in mu pomagati, da lažje stopa po poti odgovornosti v vedno večjo samostojnost in da seveda otrokovo neprijetno vedenje ne bo izginilo čez noč. Knjiga je namenjena predvsem vzgoji malčkov in predšolskih otrok, a za spremembe ni nikoli prepozno. S številnimi primeri lepo ponazorji, v kaj odrastejo otroci, pri katerih je v vzgoji prevladoval NE (trda, patriarhalna, avtoritarna vzgoja), v kaj tisti, pri vzgoji katerih je prevladoval DA (svobodna, mehka, permissivna vzgoja), in kakšna je uravnotežena, demokratična, prožna vzgoja, ki upošteva potrebe otroka in tudi staršev. Osnova vsake uspešne vzgoje je dober odnos z otrokom, besedna in nebesedna komunikacija z njim, usklajenost čustev in ravnanja, način dogovarjanja pa seveda tudi zelo opevana, a težko dosegljiva enotnost staršev, zato poudarja, da če so starši zmožni dostojno usklajevati nazore, so tako rekoč že na konju. V res lepo oblikovani knjigi je moč najti tudi odgovore na številna pereča vprašanja, od čustvenega izsiljevanja do vpitja in trmarjenja, razvajenosti, pretiranega popuščanja ter postavljanja meja in pravil, ki so nujna, četudi vam gredo na živce. > RENATE RUGELJ

Kako se (na)učiti?

Priročnik za učinkovito in
uspešno učenje
Carol Vorderman
prevod: Barbara Jarc
Mladinska knjiga,
2017, pt. v., 256 str., 24,94 €

Vizualno inovativen, shematičen in zelo barvit priročnik pomaga pridobiti ter usvojiti učne veščine in predstavi bistvena področja učenja, od organizacije časa za učenje ter različnih tehnik in stilov učenja prek motivacije za začetek, utrjevanja in ponavljanja snovi do tehnik za obvladovanje tesnobe in treme pri formalnem preverjanju naučenega. Namenjen je tako odraslim kot učencem, saj z dobrimi učnimi veščinami lažje usvajamo šolsko snov in hitreje obvladamo prostčasne dejavnosti, pa tudi v odrasli dobi smo lahko zaradi dobrih učnih veščin učinkovitejši med usposabljanjem na delovnem mestu in hitreje usvajamo potrebna znanja za svoje delo. Celo poglavje je namenjeno učenju ob pomoči spleta, ne izogne pa se niti plagiatorstvu in iskanju vsebin na družabnih omrežjih. Na koncu knjige so skladno z navodili narejeni tudi povzetki knjige po poglavjih in priložje z vprašalniki in testi. Zelo učinkovit priročnik. > RENATE RUGELJ

Nevronačela vodenja

Zakaj zaposleni storijo marsikaj
drugače, kot bi si šefi želeli?

Rudolf Germ
Sledi, 2017, t. v., 143 str., 21,50 €

NLP-tehniko oz. nevrolingvistično programiranje sta v 70. letih opredelila Richard Mandler in John Grinder, in sicer na podlagi znanstvenih študij s področja psihoterapije, psihologije, sociologije, jezikoslovja, nevrologije in antropologije. Gre za tehnike, ki izboljšujejo notranjo in zunanjo komunikacijo ter s tem olajšajo razumevanje odnosa med vodjo in zaposlenimi. »Poslovno dogajanje, odnosi in ljudje v njih niso vedno taki, kot želimo, in tudi ne taki, kot jih vidimo. So spremenljivi in samosvoji hkrati. V tem je poseben izziv in čar vodenja.«, zapiše avtor, certificirani NLP-trener, ki v tem priročniku prvič v Sloveniji predstavi NLP tehniko kot učinkovito orodje komunikacije v poslovnem okolju. > VANJA JAZBEC

Možgani

Z obogateno resničnostjo
se podaj v svojo glavo

Jack Challoner
prevod: Eva Žontar
Tehniška založba Slovenije,
2017, t. v., 31 str., 19,99 €

Knjiga bo še posebej pritegnila mlade bralce, saj ni namenjena le običajnemu branju, ampak z uporabo najnovejših tehnologij obogatene resničnosti združuje realni in virtualni svet. Vanj vstopate z brezplačno aplikacijo, s katero se podate na lov za osmimi interaktivnimi digitalnimi dogodivščinami, v katerih lahko svoje možgane skenirate, opazujete njihov odziv na različne zvoke, delovanje v akciji itd. Možgani so motor človekovega telesa. Delajo nas žive, saj skrbijo za pravilno delovanje drugih organov in nam omogočajo, da dojemamo svet okoli nas. Z njimi počnemo vse, od najpreprostejših telesnih gibov do reševanja najbolj zapletenih problemov. Celovit vpogled v zgradbo in delovanje možganov nudi tudi nekaj odgovorov na zanimiva vprašanja, denimo, zakaj zapremo oči, ko kihujemo, in kako izvesti trik s plavajočimi rokami. > KRISTINA SLUGA

5 jezikov ljubezni

Skrivnost trajne ljubezni

Gary Chapman

prevod: Klementina Logar

Družina, 2017, t. v., 166 str., 21,90 €

5 jezikov ljubezni najstnikov

Skrivnost izražanja ljubezni najstnikom

Gary Chapman

prevod: Ana Pavec

Družina, 2017, t. v., 244 str., 24,90 €

Izkazovanje ljubezni in naklonjenosti med ljudmi je različno, tako kot smo si med sabo različni ljudje. Dr. Gary Chapman, avtor številnih knjig, ki jih lahko v slovenščini beremo že skoraj dvajset let, pravi, da sta čustvena jezika partnerjev (ali staršev in otrok) lahko tako različna, kot se med seboj razlikujeta slovenščina in kitajščina. Lahko se nekdo še tako trudi izražati ljubezen v slovenščini, toda če partner (zakonec ali otrok) razume samo kitajsko, nikoli ne bosta vedela, kako naj se ljubita. Po mnogih letih dela z zakonci, družinami in posamezniki je Chapman razvil povsem svoj, danes zelo znan petdelni princip ljubezni, ključ trajnega in ljubečega odnosa. Glavni jeziki ljubezni so po njegovem: besede, posvečeni čas, darila, usluge in dotiki. Najprej pa mora vsak sam odkriti, kateri jezik ljubezni je glavni zanj in kateri je na prvem mestu pri njegovem partnerju. Sčasoma, ko čustvena vznesenost in zaljubljenost v odnosu mineta, je namreč pomembno, da se naučimo govoriti jezik ljubezni drug drugega. Enako velja za najstnike – ko odraščajo, se na svoje starše ne odzivajo več tako, kot so se v otroštvu, zato je treba poskusiti nekaj novega. Svet, v katerega vstopajo mladostniki danes, je gotovo drugačen, kot je bil v časih, ko so odraščali njihovi starši. Poleg naprednejše tehnologije so mladi bolj izpostavljeni nasilju, živijo v razdrobljenih družinah, krmariti morajo skozi novovzpostavljena pravila spolnosti in svojo identiteto razjasniti s pomočjo moralnih in religioznih vrednot. Ključ pa so seveda starši, ki jih ljubijo in morajo v tem obdobju sprejeti nekaj novih uvidov ter najti pravi način, kako govoriti njihov jezik in jim pomagati napolniti rezervoar ljubezni. Samo fizična bližina med starši in otroki še ne pomeni čustvene povezanosti, saj ta zahteva komunikacijo in sporazumevanje. Najstniki predvsem potrebujejo občutek sprejetosti in podporno pozitivno okolje, kjer lahko pride do izraza vseh pet jezikov ljubezni. Obe knjigi imata na koncu še krajši vprašalnik, v prvi je namenjen parom, da bi spoznali, v katerem jeziku si partnerja izkazujeta naklonjenost, v drugi knjigi pa morajo staršem pomagati najstniki in rešiti test, da se bodo vsi člani družine lažje sporazumevali in prepoznali govorico ljubezni drugega. Nikoli ni prepozno za drugačen, nov začetek pravijo, in čeprav ljubezen ne izbriše preteklosti, lahko spremeni vašo prihodnost. Velja poskusiti. > RENATE RUGELJ

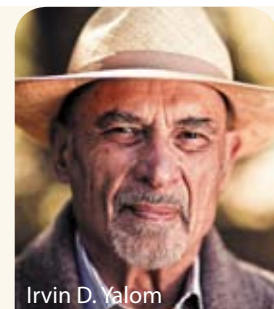
Strmenje v sonce

Kako premagamo grozo pred smrtjo

Irvin D. Yalom

prevod: Helena Marko

UMco, zbirka Preobrazba, 2018, m. v., 273 str., 22,90 €

Irvin D. Yalom

V zadnjih dveh letih sta pri nas izšli dve odmevni knjigi legendarnega ameriškega psihoterapevta Irvina D. Yaloma (1931), *Rabelj ljubezni* in *Darilo terapije*, v katerih nam je avtor predstavil vse nianse svojega dela s klienti v okviru svojega eksistencialnega pristopa. V *Rablju ljubezni* se je tako spopadal s ljubeznijo, ki iz človeka potegne vse najboljše, a tudi najslabše, v *Darilu terapije* pa je zapisal testament svojega pristopa za prihodnje, mlajše generacije psihoterapevtov. V knjigi *Strmenje v sonce* skuša avtor, zagotovo najboljši pisatelj med psihoterapevti, ki zaradi visoke starosti tudi sam zre končnosti v oči, odgovoriti na ključno in za vsakega od nas tudi ontološko vprašanje: kako vedenje o smrtnosti zaznamuje vsako človeško bitje in vpliva na njegovo vedenje, odločitve in (ne)zavedni um. Yalom ugotavlja, kako je tesnoba pred smrtjo pogost vzrok strahu, stresa in depresije pri njegovih klientih, saj je to cena, ki jo plačujemo zaradi samozavedanja; smrt je senca, ki nas ves čas spremlja in ji ne moremo ubežati. Ker pa človek ne more živeti in bivati v nenehnem strahu, se lahko posveti vzgoji otrok, nasprotuje kopičenju materialnih dobrin ali pa se zateče v verovanje v višji smisel življenja, da bi s tem premagal grozo in strah pred smrtjo. Ne glede na to, kako radikalne so naše obrambe, pa z njimi nikoli ne moremo povsem pomiriti svoje tesnobe pred smrtjo. Vedno je tam nekje, skrita v zastrtih delih našega uma. *Strmenje v sonce* je knjiga modrosti za vse, ki bi se radi soočili in (morda tudi) pomirili s svojim strahom pred smrtjo. > SAMO RUGELJ

... nova knjiga avtorja odmevnih knjig *Rabelj ljubezni* in *Darilo terapije* ...

Hygge

Danska umetnost srečnega življenja

Louisa Thomsen Brits

prevod: Mojca Vodušek

Mladinska knjiga, 2017, t. v., 159 str., 19,95 €

Danci po raznih anketah veljajo za enega najbolj srečnih narodov na svetu. Zakaj je tako? V kratkem sta pri nas izšli dve knjigi, ki na to skušata odgovoriti. Prva je *Vzgoja po dansko* (glej sosednjo stran), ki razkriva, kako Danci vzgajajo samozavestne in sposobne otroke. Druga, z naslovom *Hygge*, pa skuša prodreti v skrivnost njihovega pomirjenega življenja. Hygge je beseda, ki se je v zadnjem obdobju razširila povsod po svetu, gre pa za koncept prisotnosti in izkušnje pripadnosti, pa tudi občutek toplote, varnosti umirjenosti in zaščitenosti. Hygge ima na Danskem že kar globoke korenine, saj bolj kot tekmovalnost pri posamezniku cenijo njegov notranji mir in sposobnost t. i. počivanja v sebi, s katero človek izkazuje notranjo trdnost svoje identitete in dobro počutje v lastni koži. Ali vse skupaj deluje? Vsekakor velja poskusiti, če se da to vplesti tudi v naš način življenja. > SAMO RUGELJ

Vse bralce, ki jih zanimajo dobre knjige vabimo, da postanejo Buklini prijatelji tudi na **Facebooku**.

S klikom do dobre knjige!

www.bukla.si
knjigarna

UMco d. d.,
Leskoškova 12,
1000 Ljubljana
tel. 01/520 18 39
knjigarna@umco.si

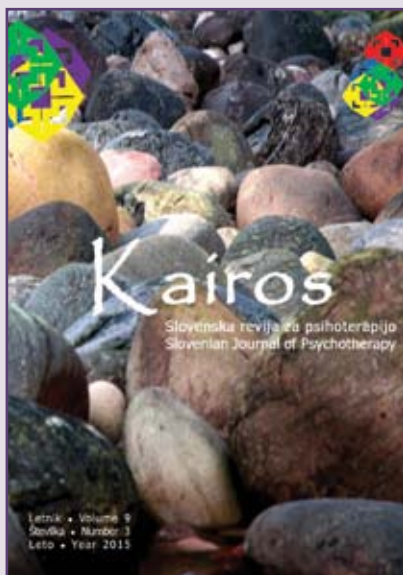

Kairós je starim Grkom pomenil ugoden trenutek, preblisk, ko se nam odprejo nove perspektive ali ko sprejmemo izvirno odločitev. Je trenutek edinstvene priložnosti, ki jo lahko ujamemo ali ne, saj dogodki zahtevajo dejanje. Leta 2007 so tak trenutek ujeli slovenski psihoterapevti, povezani v Slovenski krovni zvezi za psihoterapijo, ko so se odločili, da bodo začeli z izdajanjem svoje znanstvene in strokovne revije Kairos in s tem zapolnili veliko praznino na področju slovenskega psihoterapevskega revijalnega tiska.

Slovenski psihoterapevti praznujejo 10. obletnico izhajanja svoje znanstveno-strokovne revije Kairos

Od takrat pa do danes jim je uspelo izdajati po štiri številke letno, v vsaki pa poleg osmih izvirnih znanstvenih oziroma strokovnih člankov, ki gredo skozi dvojno slepo recenzijo, objavljajo tudi prevode, intervjuje, recenzije, mnenja, novice ipd., s katerimi spremljajo pomembne dogodke na slovenski in mednarodni psihoterapevski sceni.

Uredniki so si od vsega začetka zadali cilj, da bo revija imela mednarodno težo. Zato so sledili mednarodnim standardom za znanstvene revije, ki poleg raznih pogojev zahtevajo angleški jezik. Ker pa se nikakor niso hoteli odreči slovenski besedi, so polnim tekstom v slovenščini dodali daljše angleške povzetke. Prav v času obletnice jim je v tretjem poskusu uspel preboj v ugledno mednarodno bazo podatkov SCOPUS, kar bo avtorjem člankov pomagalo do točk za njihove akademske kariere. V Sloveniji se namreč v zadnjih dvajsetih letih ne razvija le psihoterapevska stroka, ampak tudi psiho-

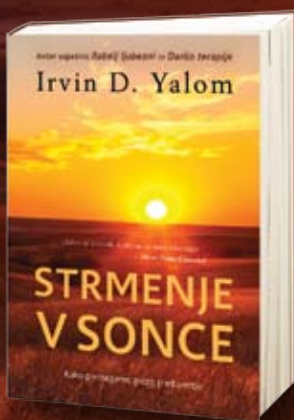
terapevska znanost, ki se širi preko dodiplomskih, podiplomskih in doktorskih fakultetnih študijev. Kairos v strokovnih krogih, kot tudi v javnosti, pomembno prispeva k širitvi zavesti, da je psihoterapija samostojni poklic in avtonomna akademska disciplina.

Spiritus movens revije, od njene ustanovitve odgovorni urednik mag. Miran Možina, zadnja leta direktor in dekan Fakultete za psihoterapevsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani, je na slovesnosti ob okrogli obletnici izjavil: »Kairos se je med drugim porodil tudi iz želje, da bi zaradi ekonomskih in političnih interesov razdrobljeno slovensko psihoterapevsko sceno povezoval preko strokovnega in znanstvenega dialoga, ki naj bi ga poganjala skupna presežna želja po bogatenju psihoterapevske vede in praks. Pokazalo se je, da je za tak ambiciozen cilj deset let relativno malo, zato nas kljub uspehom v tej smeri v naslednjih desetih letih čaka še veliko dela.«

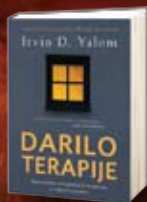
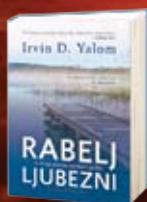
NOVA knjiga enega izmed največjih psihiatrov in mojstrov psihoterapije naše dobe:

Irvin D. Yalom: STRMENJE V SONCE

Kako premagamo grozo pred smrtjo

Avtor
knjižnih
uspešnic:

»Ko beremo Yaloma, on bere nas.« – dr. Manca Košir

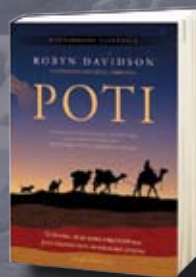
»Yalom je čarovnik, ki ničesar ne pusti zakritega.«
– Metro Times

ROBYN DAVIDSON

POTI

»Ena najboljših knjig o raziskovanju in potovanju.«

– DORIS LESSING,
Nobelova nagrajenka za literaturo

»Nepozabno močna knjiga.«

– CHERYL STRAYED, avtorica knjige *Divja*

MIKAEL LINDNORD

ARTUR

»Med najzahtevnejšo pustolovsko dirko na svetu se je švedski ekipi pridružil potepuški pes – kar se je zgodilo zatem, vas bo ganilo do solz!« – The Local

Preden se poslovim

Lauren Oliver

prevod: Minka Ožek

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2017, m. v., 366 str., 12,90 €

Za Samantha se petek začne povsem podobno, kot kateri koli drug navaden dan. Na kupidov dan je sicer njena gimnazija polna vrtnic in romantičnega razpoloženja, celo Sam ima nekaj načrtov s svojim fantom, ne pričakuje pa, da bi bil lahko to njen zadnji dan. S tremi najbližjimi prijateljicami se zabava ob maltretiranju mlajših in manj priljubljenih dijakov, prešprica kakšno uro in se odpravi na zabavo, ki se konča z nesrečo na cesti. »Trenutek, ko umreš, je poln vročine, zvokov in neznosnih bolečin. /.../ Če bi bil krik občutek, bi bil takšen./.../ Je bilo to, kar sem naredila, res tako grozno, da si zaslužim smrt?« Ko se Sam po prometni nesreči znova zbudi v petkovo jutro in začne doživljati nekakšen děj vu, opazi, kako drugače se lahko stvari odvijajo že zaradi tako majhnih sprememb, kot je nekaj sekund zamude ali prepisovanje pri testu. »Čudilo me je, kako preprosto je stvari spremeniti, kako preprosto je stopiti na običajno pot in zaviti nekje drugje. Samo en napačen korak, en predah, en obvoz, pa že imaš nove prijateljice, slab sloves, fanta ali ostaneš brez njega.« Ujeta v ta dan, ki se vedno konča s smrtjo, Sam poskuša odkriti, ali lahko z drugačnimi dejanji uide svoji usodi. Knjiga, po kateri je bil letos posnet tudi film, prisili v razmislek o moči ter pomenu naših besed in dejanj. Prepredena je z drobnimi spoznanji odraščajoče najstnice, ki je smisel našla šele, ko je preizkusila vse različice neskončnega dneva. Kaj pa če bi bil danes vaš zadnji dan? Bi kaj spremenili? > KLARA JARC

Moje življenje kot abeceda

Barry Jonsberg

prevod: Tadeja Spruk

Miš, 2017, t. v., 227 str., 27,95 €

Dvanajstletna Candice Phee se kot strastna bralka navdušuje nad slovarjem, ki ga je ob večerih pred spanjem do sedaj prebrala že najmanj desetkrat. Pojmi v njem so razvrščeni po abecedi in tako tudi Candice v poglavjih z naslovi po abecednem redu začne izpisovati svoje življenje, v katerem jo bega kar veliko reči. Ni ji jasno, zakaj oče večino časa preživi v delovni sobi, zakaj se mama skriva v temi spalnice in zakaj bogati stric Brian v veliki hiši živi popolnoma sam. Sčasoma Candice odstre tančico skrivnosti, s katero je pokrita njena družina in zaživi bolj odločno in svetlejšo življenje. Humorna in nežna zgodba o odraščanju. > RENATE RUGELJ

Temna resnica

Jeff Ross

prevod: Andraž Banko

Miš, zbirka Iziberi, 2017, t. v., 89 str., 23,59 €

V novem kratkem romanu iz zbirke *Iziberi* se Riley s prijateljema Dashawnom in Natasho odpravi skejstat pred novozgrajeno stavbo, ki je še nihče ne uporablja. Ker vedo, da tega v resnici ne bi smeli, se dogovorijo, kje se bodo dobili, če se slučajno prikaže policija. Ko zagledajo modre luči, se po razkropijo, vendar se Dashawn ne prikaže na dogovorjenem mestu. Naslednji dan Riley od prijatelja izve, da so ga policisti ujeli in mu »dali lekcijo« o tem, česa vsega temnopolti ne smejo. Policijski napad, za katerega javnost ne bo nikoli izvedela, povzroči, da se Dashawnova družina preseli na drug konec države, Riley pa postane pozoren na rasistično dogajanje. Izvedeti mora, ali je bila za napad res kriva prijateljeva barva kože, zato se znova odpravi pred stavbo z namenom, da policiste izziva in vidi, ali bo lekcijo dobil tudi sam. »Ves teden sem razmišljal o tem, kar je rekel Dashawnov oče. Kako morajo biti črnci previdnejši. Kako nekateri razvrščajo ljudi izključno na podlagi barve kože. Najprej sem bil prepričan, da se moti. Da se to ni več dogajalo. Ti časi so minili. Ampak potem sem se spomnil nekaterih stvari, ki so se zgodile v letih najinega prijateljstva. Stvari, o katerih z Dashawnom nisem nikoli govoril.« > KLARA JARC

To ni knjiga

Keri Smith

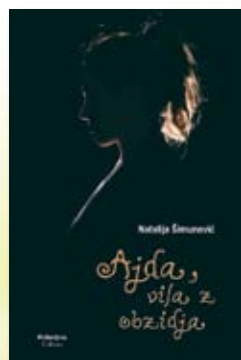
prevod: Alenka Urh

KUD Sodobnost International, 2017, m. v., 221 str., 12,90 €

Če je v vas nekaj ustvarjalske žilice ali pa potrebujete namige, kako bi življenje še bolj popestrili, odprite *to ni knjigo*. Prav imate, to sploh ni knjiga,

sicer pa vam to zgovorno sporoča tudi njeno ime. Zbirka najrazličnejših namigov za ustvarjanje, ubesedenje in udejanjenje občutkov, misli, želja in ciljev namreč bolj spominja na dnevnik z zabavnimi napotki za popestritev (ustvarjalnega) vsakdanjika. V *to ni knjigo* boste lahko zapisali, kdo vam gre najbolj na živce, v poseben »stroj« boste vnesli svoje počutje, dobili boste namige za organizacijo najboljše zabave, spoznali boste vrt, kamor lahko posadite svoje misli, srečali boste trenutek, ki ga že v naslednjem hipu ne bo več, predvsem pa boste ob vsem avtoričinem vodenju od strani do strani spoznali, da domišljija ne pozna meja ter da je vse mogoče, če si to le zares želimo. *To ni knjigo* priporočamo prav vsem, saj na moč zabava in navdihuje! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

158 strani, trda vezava, € 20,00

Natalija Šimunović

Ajda, vila z obzidja

Mladinski roman pripoveduje o odraščanju Ajde iz Kamnika, o pubertetniških iskanjih, padcih, šolskih radostih in tegobah. Velika prednost za dekle je, da lahko odrasča v družini, ki jo povezujejo ljubeči medsebojni odnosi. Nevsakdanost v romanu nosijo s sabo čudežne barvice, ki poskrbijo, da se pota junakinj čarobno povzdignejo iz težkih trenutkov življenja ...

32 strani, trda vezava, € 18,00

Stefan Lesjak

Za to si še premajhna

Ilustracije: Marko Renko

Milena je še majhna. To jo malo žalosti, saj bi rada marsikaj storila, a ji vsi pravijo, a je še premajhna. Slikanica naj starešem in v otroški vzgoji dejavnim pomaga, da najdejo odgovore na VELIKA vprašanja MALIH LJUDI.

Mohorjeva
Celovec

Čarovnica v gozdu

Marian Broderick

ilustracije: Francesca Carabelli

prevod: Jakob J. Kenda

KUD Sodobnost International,

zbirka Čudaške prigode,

2017, t. v., 98 str., 19,90 €

Na prvi pogled je junakinja Ana Konda povsem običajna deklica, ki hodi v šolo, ne mara matematike in ima svojo najboljšo prijateljico Marinko, ki jo vedno rešuje iz zagate. A le ravnateljica Mežik ter tetki Grizelda in Črvoslava, ki sta posvojili Ano, vesta, da ima deklica čarovniške sposobnosti. Ana namerava sprva prijateljici povedati, da zna čarati in da je v gozdu celo srečala grozno čarovnico Verbeno, a potem sprevidi, da ji Marinka ne bi verjela in skrivnost raje zadrži zase. Toda kako naj Ana čez nekaj dni Marinki, ki pride prespat k svoji najboljši prijateljici, pove, da bo grozna Verbena pogubila prav njo, če se Ana ob polnoči ne bo udeležila čarovničnega slavja ob stotem rojstnem dnevu? Prikupno in zabavno branje navdušuje z odlično zgodbo in izvrstnim prevodom! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Deklica, ki se je spremenila v mobi

Francesc Puigpelat

ilustracije: Ona Caussa

prevod: Veronika Rot

Zala, 2017, t. v., 148 str., 22 €

Zanimiva, posebna zgodba o deklici Mukele, ki živi v majhni vasi v Afriki, nas očara, da jo preberemo, ne da bi knjigo odložili pred zadnjo piko.

Zgodba s svojo inovativnostjo v bralcu sproža povsem drugačen pogled na mobilne telefone, ki so že povsem vpeti v naše življenje, brez njih tako rekoč nismo več zmožni živeti, ali pač? Deklica Mukele pa dobesedno živi v mobiju, vanj jo je namreč začaral vaški vrač, ki se ji je hotel maščevati. Deklica Mukele je tako prisiljena delovati kot mobilni telefon. Pisatelj spretno pripelje zgodbo do konca s pomočjo njenih prijateljev, ki ji pomagajo, da se reši strašnega uroka vrača. Od stranskih oseb mladinskega romana naj omenim Mukelino mamo in njen odprt pogled na življenje – zanimivi so njeni pregovori – recimo tale svahilijski: »Ne sledi zvezdi drugega.« Kakovostna zgodba, ki bo, zares upam, uvrščena na bralne sezname dobrih knjig za mlade bralce. > SABINA BURKELJCA

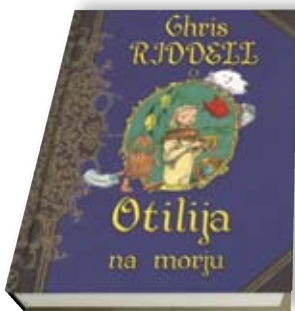
Otilija na morju

Chris Riddell

prevod: Ana Barič Moder

KUD Sodobnost International,

2017, t. v., 171 str., 23,90 €

Otilija je prav posebna deklica: nora je na čevlje, ki jih vedno nosi brez para, in sama stanuje z gospodom Murkom, saj sta njena starša kot poklicna zbirateljca nenehno na lovu za svetovnimi posebnostmi. Otilija pa kljub temu še zdaleč ni osamljena, saj se ji vedno dogaja ogromno razburljivega. Tako kot tokrat, ko se poda na počitnice na Norveško, kamor je iz neznanega razloga čez noč izginil njen najboljši prijatelj, gospod Murko. Morda zato, da bi izsledil groznega trola z imenom Še kar velika noga? Razburljiva zgodba, začinjena z izvrstnim humorjem, v odličnem prevodu Ane Barič Moder prinaša pravi bralni užitek za ljubitelje dogodivščin vseh starosti. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Uho sveta

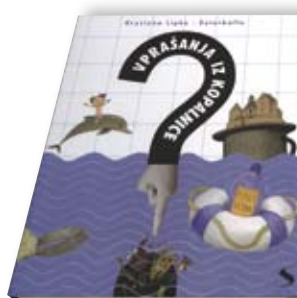
Peter Svetina

ilustracije: Damijan Stepančič

Miš, 2017, t. v., 51 str., 25,95 €, JAK

Ustvarjalni tandem Petra Svetine in Damijana Stepančiča je ponovno združil moči, tokrat v besedi in podobi petih kratkih zgodb, pisanih v slogu, kot smo ga pri Svetini že vajeni. Avtorja odlikuje odlični humor in nenavadni, tudi absurdni pripovedni zasuki, v katere tokrat zaplete kralja, ki išče svoje ime, letečega profesorja, nevoščljivega mlekarja, celo lebdeče uho. Izjemnost in izvirnost Svetinovega sveta se bralcu razkrivata postopoma, zato njegova dela zahtevajo potrpežljivega in pozornega bralca, ki bo o prebranem tudi razmišljal. Obljubimo pa, da bo njegov trud na koncu bogato poplačan. Primerno tudi za odrasle! > KRISTINA SLUGA

Vprašanja iz kopalnice

Krystyna Lipka – Sztarbałło

prevod: Tina Podržaj

KUD Sodobnost International,

2017, t. v., 41 str., 19,90 €

Kdo je izumil zobno ščetko? Ali so vteti poznali stranišča? Ali veš, da obstaja hiša v obliki straniščne školjke? Slikanica o popolnoma vsakdanji temi prinaša odgovore na vsa s kopalnicami povezana vprašanja, skozi dolgo zgodovino vse do danes. Večkrat nagrajena avtorica, ki se z otroškimi slikanicami ukvarja že od konca 80. let, je sicer po izobrazbi notranja oblikovalka, po duši pa, kakor sama pravi, ilustratorica.

Vpliv njene primarne izobrazbe je viden v tej slikanici, ki je na trenutke tlorisno zasnovana, sicer pa kot zemljevid vodi bralca od enega vprašanja do drugega. *Vprašanja iz kopalnice* je njena prva v slovenščino prevedena slikanica, ki je vsekakor poučno in ravno prav hudomušno branje. > VANJA JAZBEC

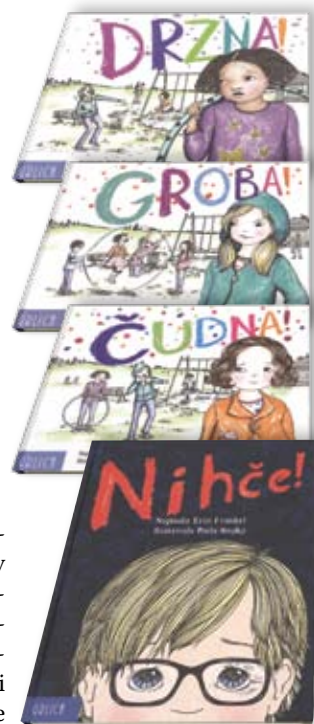
Drzna!; Groba!; Čudna!; Nihče!

Erin Frankel

ilustracije: Paula Heaphy

prevod: Tanja Goršič

Grlica, 2017, t. v., 42 str., 16,95 €/knjigo

Medvrstniško nasilje ni nedolžna stvar. V žrtvi ustrahovalec zbudi občutke ničvrednosti, sramu in strahu pred ponovnim ustrahovanjem. Pisateljica in ilustratorica sta ustvarili serijo knjižic o medvrstniškem nasilju – o zornem kotu nasilneža in žrtve. Podajata jasno sliko, da ustrahovanja ne smemo dopuščati in le opazovati, pač pa se moramo nanj odzvati in ga obsoditi ter žrtev opolnomočiti tako, da si bo lahko kasneje pomagala sama; pomagati pa moramo tudi nasilnežu, kajti zadaj se skrivajo različni razlogi, ki so ga pripeljali do izvajanja nasilja. V zbirki knjig so še napotki za učitelje in starše, kako se pogovoriti tako z žrtvijo kot z ustrahovalcem. Poučna zbirka bo zagotovo dober pripomoček v šolah, in seveda doma, da bomo presekali krog nasilja in nanj odločno odgovorili z NE. > SABINA BURKELJCA

Šnofijeva družina 3

Herojski hologram, prefrigani palček in besni barabin

Boštjan Gorenc

ilustracije: Matej de Cecco

Mladinska knjiga, 2017, t. v., 80 str., 19,95 €

Tretja zbirka stripov o Šnofijevi družini prinaša tri divjaške pustolovščine, ki jim po stampeu dogajanja ni para in so kot takšne več kot spodobni naslednik Mistrovih zgodb o Zvitorepcu ter njegovih prijateljih. Zgodba Zemlja kliče na pomoč nas popelje k vesoljskim pošastim (in nazaj), v drugi, O tabornikih in bogovih, se Pilko, Čopka in Šnofi zapletejo v medsebojne igrice staroslovanskih božanstev, v zadnji, Bevskajočem vitezu, pa se Šnofi znajde v srednjem veku, med gradovi, princeskami in v neznosnem smradu na ulicah. Matej de Cecco in Boštjan Gorenc sta ponovno pokazala, kako resno mislita s prinašanjem slikovite in jezikovno superiorne stripovske zabave otrokom, zato ne bomo usekali dosti mimo, če izdelek označimo za enega stripovskih vrhuncev tega leta. Bevsk! > ŽIGA VALETIČ

Škatla

Patrick Wirbeleit,
Uwe Heidschötter

prevod: Anja Golob

VigeVageKnjige, 2017, m. v., 72 str., 14 €

V prvem od štirih stripov o dečku Ahacu in škatli Škatli, ki sta jih sicer ustvarila nemška striparja, izvemo, da ne gre za povsem običajno škatlo,

temveč za dobrodušno, nagajivo in spretno pomočnico čarovnika Zvizdana Paličke. Svojega gospodarja se je malo naveličala, zato se je v poštarjevem avtomobilu pritihotapila do primestnega naselja, v katerem s staršema živi Ahac. Ker je škatla čarovniška, ima tudi nekaj čarovniških moči, ki pa jih ne zna vedno izpeljati do konca. Ko starša podležeta njenemu hipnotičnemu uroku, se morata deček in škatla podati v gozd, da bi jima Zvizdan Palička dal protiurok, ko pa ga najdeta, je uročen tudi on. Prikupna pustolovščina, ki bo otroke brez težav odtegnila od televizije ... > ŽIGA VALETIČ

The Lego Ninjago Movie

Uradni zbornik 2018

prevod: Vesna Žagar

Učila International,

2017, m. v., 64 str., 9,99 €

Po močno priljubljeni liniji Lego izdelkov in kasneje televizijski seriji, so junaki mesta Ninjago z letošnjim septembrom prevzeli tudi filmska platna. Zgodba se začne z zlobnim lordom Garmadonom, ki vedno znova skuša zavzeti mesto Ninjago in zaslužniti njegove prebivalce. Le da mu skrivna ekipa odličnih ninj to vedno prepreči. S to interaktivno knjižico bo usoda Ninjaga odvisna tudi od bralca; s številnimi nalogami mora bralec pomagati ninjam preprečiti Garmadonove zlobne načrte. Uganke, stripi in priložena legofigurica bodo poskrbeli za kar nekaj kratkih uric. > VANJA JAZBEC

Najlepše pravljice z vseh koncev sveta

Stefania Leonardi Hartley

prevod: Urška Willewaldt

Učila International,

2017, t. v., 122 str., 9,99 €

Tradicionalne zgodbe in legende z vseh koncev sveta, ki so zbrane v tej knjigi, so mogoče malo manj znane kot zgodbe o Pepelki, Sneguljčici in Trnuljčici, a so ravno tako nepozabne. Preden začnemo z branjem, si lahko na zemljevidu pogledamo, s katerega konca sveta prihaja pravljica in se tako lažje odločimo, ali se želimo z lepo Vasiliso odpraviti v Rusijo, imeti levje kosilo v Tanzaniji ali poslušati irsko legendo o Finnu McCoolu? Pravljice je ubesedila Stefania Leonardi Hartley, ki je že priredila številne priljubljene otroške pripovedke, od Ezopovih basni, Andersenovih klasik do pravljic bratov Grimm, ilustracije pa so tokrat ustvarili različni ilustratorji, kar daje vsaki pravljici unikaten čar. Zbirka *Zlati pravljичni trak* je tako bogatejša še za en pisan nabor pravljic. > VANJA JAZBEC

Najbolj brana biografija v letošnjem letu!

Izjemna in edinstvena Tina Maze se predstavi v povsem novi luči.

BRANJE,
KI GA
NE SMETE
ZAMUDITI!

Zgodbe, s katerimi mali bralci postanejo VELIKI

Resnične pravljice, ki navdihujejo!

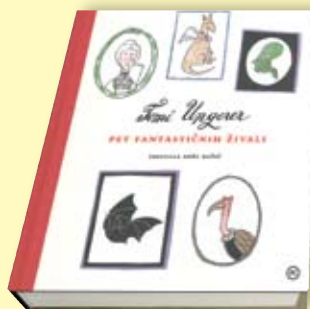
Pet fantastičnih živali

Pet slikanic v eni knjigi

Tomí Ungerer

prevod: Neža Božič

Mladinska knjiga, zbirka Deteljica,
2017, m. v., 183 str., 24,94 €

V slovenščino smo zaenkrat prevedli premalo knjig Tomija Ungererja (1931), genialnega francoskega ilustratorja in pisca, ki je svoje zgodbe zapisoval v treh jezikih in zanje prejel vse najvišje literarne nagrade za otroško književnost. Kratki slikanici *Trije razbojniki* se zdaj pridružuje še *Pet fantastičnih živali*, v eni knjigi zbranih pet slikanic, ki so samostojno izhajale med leti 1958 in 1961, v njih pa različna »eksotična« bitja – udav Crictor, kengurujka Adelajda, hobotnica Emil, netopir Rufus in jastreb Orlando – pridejo živeti v mesto ali pa na tak ali drugačen način trčijo s človeškim svetom. Veliko slik in malo besed daje slikanicam stripovski občutek, sijajne ilustracije pa so kljub rahlo starinskemu prihodu polne vitalizma. Udava posvoji meščanka madame Bodot, letča kangurujka postane pariška junakinja, dobrasrčna hobotnica je od mesta tako utrjena, da ji na koncu priredijo veliko poslovlino zabavo, netopirja ujame slavni zbiralec metuljev, plemeniti jastreb pa pomaga rešiti iskalca zlata in razveseli njegovo družino. Prijazne zgodbe, ki nastavljajo tiho ogledalo tega, kako človeška civilizacija vidi in razume svet živali. > ŽIGA VALETIČ

Molitve

ilustracije: Éric Puybaret
Celjska Mohorjeva družba,
2017, t. v., 32 str., 19,50 €

Malce drugačna slikanica je pravzaprav molitvenik, ki na levih straneh naniza petnajst najbolj znanih krščanskih molitev, na desnih straneh pa najdemo pripadajoče ilustracije,

ki so prave male umetniške stvaritve. V njih se največkrat pojavi motiv človeka, majhnega in ponižnega pred silami narave in sveta. Nebo, voda, zemlja, polje in mesto so veliko večji od posameznika in posameznice, a jih onadva kljub temu opazujeta in skušata razumeti. Večina molitev je namenjena katoličanom, vmes pa se najde tudi kakšna, ki zna nagovoriti vsakogar. Med slednje sodijo molitve o Svetem Duhu ali na primer *Molitev za mir*. Knjiga je lahko tudi primerno darilo ob obhajilu ali birmi. > ŽIGA VALETIČ

Princesa Snežna in samorog

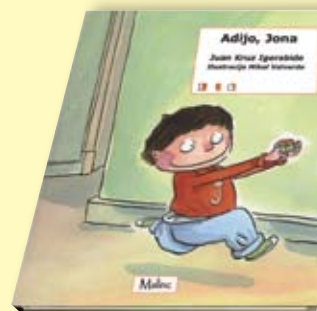
ilustracije: Jenny Wren
prevod: Petra Berlot Kužner
Učila International,
2017, t. v., 20 str., 9,99 €

Princesi Snežni je v večnem kraljestvu zime, čeprav je vse pravljичno lepo, večkrat dolgčas. Želi si prijateljev in dogodivščin, zato ji mama podari čudovito snežno kroglo. »Včasih potrebuješ samo kanček čarobnosti«, še reče kraljica. V krogli princesa zagleda ledene vile, plešoče snežake in princeso z zlato tiaro, ki jezdi prelepega samoroga. »O, da bi bila to jaz«, si zaželi. Trenutek zatem jo zajame vrtinec in že se znajde v pravljичnem svetu samoroga. Včasih se želje čisto zares uresničijo! Kako pa se bo ta očarljiva pravljica razpletla? > VANJA JAZBEC

Adijo, Jona

Juan Krus Igerabide
ilustracije: Mikel Valverde
prevod: Barbara Pregelj
Malinc, zbirka Še,
2017, t. v., 36 str., 15,99 €

Dvojezična slovensko-španska slikanica, oblikovana v skladu s priporočili za bralce z disleksijo, je namenjena najmlajšim bralcem, še posebej tistim zelo pogumnim, ki se radi kar sami odpravijo na potep. To nekega dne naredi tudi mali Jona, ki želi svoji teti na vsak način podariti rojstnodnevno darilo. Vendar ne jutri ali v nedeljo, kot predlaga mama, ampak danes, še raje kar takoj. Skrivaj se izmuzne v mesto, vendar se na poti do tetinega stanovanja izgubi ... Slikanica hudomušno in s toplino govori o različnih čustvih, ki se porajajo v Joni, ko izgubljen tava po mestu. Ali ima zgodba srečen konec, pa preverite v knjigi! > KRISTINA SLUGA

Kje živijo živali; Vreme in letni časi

Alejandro Algarra
ilustracije: Rocio Bonilla
prevod: Jana Zirkelbach;
Lučka Vodopivec
Mladinska knjiga,
zbirka Mali radovednež,
2017, m. v., 36 str., 9,95 €/knjigo

Junaka slikanic sta Ajda in Bor, radovedna sestra in brat, ki se, kot se za otroka njunih let spodobi, rada podata na pustolovščine. Na teh odpravah iščeta odgovore na pomembna vprašanja; v prvi slikanici raziskujeta, kje živijo živali, od najmanjših mravljič do dolgogratih žiraf. V drugi pa lovita konec mavrice in opazujeta menjavanje letnih časov. Če junaka ne bosta odgovorila na vsa vprašanja, ki jih bo mali bralec postavil, je na koncu knjig staršem namenjen praktičen vodnik, ki bo zagotovo ponudil vse odgovore. Avtor teh poučnih besedil se je sicer uveljavil s kratkimi zgodbami o navihanih domačih ljubljenceh (doslej prevedena *Naša ribica*, DZS, 2014), ilustratorica pa je s svojimi ljubkimi pastelnimi ilustracijami slovenskim nadobudnežem že dobro poznana. > VANJA JAZBEC

Živali na kmetiji; Živali v džungli

Ustvarjam s plastelinom
Lie A. Kobayashi
ilustracije: Nataša Müller
Mladinska knjiga,
2017, t. v., 12 str., 14,95 €/knjigo

Kartonke so prve knjige, ki jih malčki vzamejo v roke – so prve, ki jih popeljejo v pravljične zgodbe, svet domišljije in ustvarjalnosti. Kot recimo ti dve kartonki, ki malčkov ne poučita zgolj o živalih na kmetiji ali v džungli, ampak jih naučita te živalce izdelati iz plastelina. Ta je praktično že priložen, tako da se lahko ustvarjanje takoj prične; naj psiček Pepe in slonček Samo oživita v svoji navihanosti. Čeprav je mogoče za novince plastelin malo težji izziv kot izgleda na prvi pogled, bo z nazornimi napotki naloga hitro opravljena. Ravno pravšnji kartonki za kratkočasenje ob jesenskih večerih. > VANJA JAZBEC

Zelena pošast

Miha Mazzini

ilustracije: Tanja Komadina

Mladinska knjiga, zbirka Velike slikanice,
2017, t. v., 31 str., 17,95 €

Miha Mazzini se je za spremembo lotil pisanja otroške literature, v kateri nadaljuje s temo, ki jo velikokrat obravnava tudi v siceršnjih kolumnah in angažiranih spletnih zapisih: z zavistjo namreč. Pripoved je sijajno upodobila ilustratorica Tanja Komadina, zgodba pa govori o deklici Luciji, ki jo popade zavist, ker je učiteljica postavila za zgled risbo sošolke Alenke, ne pa njeno. Lucija postaja od zavisti vse bolj zelena – ne samo v prenesenem pomenu, pač pa resnično zelena v obraz! Zdravnik v njenem trebuhu odkrije zeleni ogenj, za katerega ni nobenega uradnega zdravila. Čez bolezen se je treba pretolči, a kaj, ko stvar sploh ni enostavna, saj postaja ves Lucijin svet bolj in bolj zelen, bolezni pa se kmalu nalezejo tudi ostali družinski člani. Na koncu se izkaže, da zdravilo obstaja ... le v nas samih! > ŽIGA VALETIČ

Velika knjiga o siru

Alja Furlan

ilustracije: Polonca Leban Grmek

Izobraževalni zavod Margarana,
2016, t. v., 32 str., 15 €

Mala (velika) knjižica o siru skozi življenje mišk in njihovega priljubljenega sirčka govori pravzaprav o nas in naših odnosih ter življenju. Kaj, če bo zmanjkalo sira? Kako bo

mo živeli brez njega? Kakšna je mišja dvojina? »Lepo je prelomiti košček parmezana na dve enaki drobtinici; ne smeš pa prelomiti obljuje,« pravi avtorica v enem izmed naukov posameznih kratkih zgodbic, ki povedo zmeraj nekaj novega. Meni npr. je najbolj všeč tale nasvet: »Če ti kdo podari sir, mu vrni objem.« Tudi tale nauk je mišje zanimiv: »Če ti sir kdo sune, mu zaželi srečno pot.« Knjižica, ki je namenjena tako otrokom, morda pa še bolj odraslim, s svojim priročnim malim formatom odpira v bralcu razmišljanje in pogovor o nas. Ko jo preberemo, pa gremo na blazino narediti še en pozdrav siru. > SABINA BURKELJCA

Klemen, Mija in nova hiša

Libby Gleeson

ilustracije: Freya Blackwood

prevod: Barbara Majcenovič Kline
Skrivnost, 2017, t. v., 36 str., 18,90 €

Še eno sodelovanje ilustratorsko-pisateljskega tandema Gleeson-Blackwood prinaša simpatično zgodbo o tem, kako je selitev iz enega doma v drugega lahko zahtevna. Edinec Klemen se iz prijaznega primestja preseli v ogromno hišo v mestu, kjer bo resda imel ogromno sobo, kuhinjo, dnevno sobo in visoke stropove, vseeno pa ne more pozabiti na intimnost prejšnjega bivališča, kjer je kljub majhnosti lahko dobil izživel svojo domišljijo, tam pa so imeli tudi vrt in veliko zunanjo prostora za igro.

Na zapuščenem dvorišču za veliko mestno hišo fant naposled odkrije kup praznih škatel, pri igri pa se mu pridruži deklica Mija, ki prav tako išče družbo. Otroka začeta prekladati škatle, z nenavadnimi konstrukcijami in idejami pa začeta zapolnjevati svoje bivanje v mestu, ki se vse prevečkrat odvija za štirimi stenami. Klemnu novi dom nenadoma ni več tako tuj ... > ŽIGA VALETIČ

Čarovnik iz Oza; Otok zakladov

Melanie Joyce; Helen Catt

ilustracije: Jacqui Davis; Eva Morales

prevod: Maja Prevolnik

Učila International,

2017, t. v., 28 str., 9,99 €/knjigo

Ljubitelji sodobnih klasik, pozor: pred vami je zbirka imenitnih pravljicnih priredb vsem dobro poznanih zgodb, ki bodo zaradi izjemno barvite podobe in domiselne predelave navdušile vse, ki prisegate na dobro staro klasiko.

Tokrat vam predstavljamo dve knjigi iz te zbirke.

V *Čarovniku iz Oza* spoznamo deklico Dorotejo iz Kansasa in njene psička Tota. Hišo, v kateri živi deklica s svojim stricem in teto, nekega dne zajame tornado in jo prestavi v čarobno deželo. Da je v njej vse drugače kot v navadnem življenju, Doroteja spozna že na začetku svoje pustolovščine. Če se želi rešiti in oditi domov, mora najprej premagati eno od zlobnih čarovnic, na koncu pa najti še dobrega čarovnika dežele Oz, ki ji bo pomagal pri vrnitvi. Bo Doroteji in njenim novim prijateljem uspelo?

Otok zakladov bralca v hipu prevzame s svojo zgodbo o mladeniču Jimu, ki želi najti skrinje s cekini z zemljevida starega mornarja Billyja Bonesa. A pot do zaklada še zdaleč ni lahka, kot se zdi: Jim mora s pomočjo kapitana Smolletta in nekaterih novih prijateljev ukaniti zlobne pirate in na samotnem otoku poiskati jamo, kjer naj bi bil zakopan zaklad. Kaj pa, če ga v resnici sploh ni več v njej ali pa ga ima morda kdo drug? Bo zaklad ostal na otoku za vse večne čase? > VESNA SIVEC POLJANŠEK

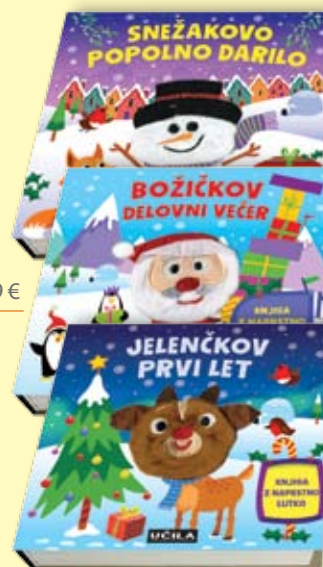
Snežakovo popolno darilo; Božičkov delovni večer; Jelenčkov prvi let

Knjiga z naprstno lutko

ilustracije: Nicola Anderson

prevod: Petra Berlot Kužner

Učila International, 2017, t. v., 12 str., 6,99 €

Tri najnovejše slikanice iz založbe Učila prinašajo veselje tako najmlajšim kot tudi tistim, ki jim jih bodo prebirali, prav vse pa so uglašene na prihajajoči decembrski praznični čas.

V slikanici *Božičkov delovni večer* se bodo najmlajši zabavali ob spoznanju, da gre gospodu Božičku še najbolj od rok razveseljevanje najmlajših z darili, saj v gospodinjskih delih, ki mu jih nalaga gospa Božičkova, niti najmanj ni spreten. V zgodbi *Snežakovo popolno darilo* spoznamo snežaka, ki se ubada s klasičnim (pred)prazničnim vprašanjem, s čim naj razveseli svojega prijatelja severnega medveda. Na pomoč pri izdelavi popolnega darila mu priskočijo najboljši prijatelji. V *Jelenčkovem prvem letu* pa bodo najmlajši lahko uživali v zgodbi, kako se eden od Božičkovih jelenčkov skupaj s »šefom« odpravi na svoje prvo razdeljevanje daril.

Vse tri zgodbe so opremljene s čudovitimi slikami, ki najmlajše doživeto popeljejo v pravljicni svet, za dodatno zabavo pa poskrbi še naprstna lutka, s katero bodo odrasli lahko najmlajšim pričarali še imenitnejše (bralno) doživetje. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Kako pomembno je vzdrževanje bralne kondicije v času poletnih počitnic, vedo povedati učitelji, ko se otroci jeseni vrnejo v šolske klopi. Še posebej pri nižji in srednji triadi, kjer so mnogi začetniki v branju in je za njih bralni projekt, ki ga že sedmo leto vodimo v Mestni knjižnici Ljubljana izredno pomemben. Poletavci so otroci med 7. in 12. letom, ki med poletnimi počitnicami 30 dni berejo pol ure na dan. Branje izbirajo sami, ugotovljamo pa, da najraje posegajo po knjigah, stripih, pa tudi članki iz časopisov in turistični vodniki se najdejo med izbranim.

Poletavci – poletni bralci / 7. sezona

RUBRIKO PRIPRAVLJA:
mestna knjižnica Ljubljana

Letos je z MKL pri projektu sodelovalo še dvanajst slovenskih splošnih knjižnic, to so: Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Knjižnica A. T. Linhartaradovljica, Knjižnica Črnomelj, Knjižnica Jurij Vega Dol pri Ljubljani, Knjižnica Litija, Knjižnica Logatec, Knjižnica Medvode, Knjižnica Miklova hiša Ribnica, Knjižnica Šentjur, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja, Lavričeva knjižnica Ajdovščina in Ljudska knjižnica Metlika, brali so tudi otroci preko slovenskih meja v BiH, Nemčiji in Italiji. Skupaj je bilo Poletavcev kar 1.692. Predvsem so dragoceni odzivi, ki jih dobimo od staršev in učiteljev, kako se pri otrocih med projektom razvijajo bralne spretnosti, pozitiven odnos do knjige ter samozavest in nekaj zdrave tekmovalnosti, saj z izpolnjenim seznamom otroci ob zaključku prejmejo priznanje in majico Poletavci ter se uvrstijo v nagradno žrebanje različnih donatorjev, ki jih vsako leto pridobimo. Morda gre ravno tekmovalnosti pripisati, da je razmerje med spoloma ravno na polovici, kajti pri Poletavcih sodeluje toliko dečkov kot deklic. Razveseljivo!

Vsi mladi, ki prerastejo Poletavce, pa se poleti lahko pridružejo NajPoletavcem, velikim bralcem, ki preberejo tri knjige in o izbranem junaku ali anti-junaku napišejo svoje mnenje. Dobivamo izjemne zapiske mladih bralcev, ki jih objavljamo na FB profilu MKL. Tako za otroke kot za mlade ob zaključku projekta pripravimo Dan za Poletavce in NajPoletavce v središču mesta, v Parku slovenske reformacije, kjer nas na delavnicah in igrah obišče več kot 400 otrok in staršev. Vse pridruženke knjižnice organizirajo svoj Dan za Poletavce v svojem kraju, tako v različnih mestih Slovenije pokažemo drugim meščanom koliko nas je, ki radi beremo!

Ilustracije Tony Ross iz knjige Vsi ti obupno brezupni otroci

Vse materialne avtorske pravice so lasti Mladinske knjige

© Mladinska knjiga

Če ste kakšno od teh knjig že kupili, jo UNIČITE! Raztrgajte jo, scefrajte na koščke, te pa zakopljite GLOBOKO pod zemljo. ZAKAJ? Zato ker ...

Odgovor za star(š)e. KVARISO MUJCE.

Odgovor za mlade. OBNORISO VSAKEGA.

Nabit humor in zabavne ilustracije

Že 6 uspešnic avtorja št. 1 za otroke in mladino na svetu tudi pri nas! V čudovitih ilustracijah Tonyja Rossa in sijajnem prevodu Milana Dekleve.

Tradicionalna goveja juha in slovenska narodna pesem z roko v roki

Slovenske narodne

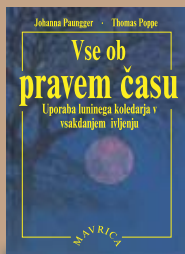
50 narodnih pesmi v žepni knjižici. Da na zabavi ne boste v zadregi, ker ne poznate besedila! Minimalno naročilo 10 izvodov.

0,99 €

Bi radi zapeli, pa vam vedno nekaj zmanjka?

V knjižici so besedila, na zgoščenki pa ob spremljavi zapetih 100 prvih kitic narodnih in ponarodelih pesmi.

13,90 €

Uporaba luninega koledarja v vsakdanjem življenju

Prva knjiga na svetu, ki daje celovite nasvete za uporabo luninih ritmov! Priloženi so lunini koledarji.

03 492 34 40 / 040 886 672
zal-mavrica@siol.net

Mavrica

KNJIGE NA VOLJO V
VEČINI KNJIGARN PO SLOVENIJI.

Zdravje iz Božje lekarne

Dragoceni napotki in izkušnje za uporabo zdravih zelišč pri najrazličnejših tegobah in boleznih.

PRODAJNI HIT

21,07 €

PRI NAROČILU PO POVZETJU NAD 25 €
VAM STROŠKA POŠTNE NE ZARAČUNAVAMO

PRODAJNI HIT

18,10 €

Koledarji luninih ritmov

V tej knjižici so zbrani lunini koledarji od leta 2017 do 2020.

5,55 €

Za zdravje in vitko linijo!

Zdravje gre skozi želodec...in kri!
Recepti in tabele z najbolj primernimi živili za posamezno krvno skupino.

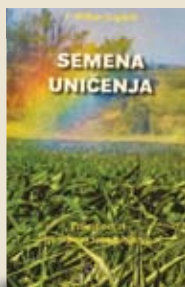
19,05 €

Uspehi pri zdravljenju

Avtorica je zbrala številna pričevanja bolnikov o uspešni rabi napotkov iz knjige "Zdravje iz Božje lekarne"

13,07 €

AKTUALNO!!!

Avtor razkriva srhljiv načrt genskega spreminjanja najpomembnejših rastlin in živali. V ozadju tega peklenkega načrta je nadzor nad človeško družbo.

19,05 €

Vaje za izboljšanje vida po metodi dr. Batesa

S preprostimi vajami lahko zadržite dober vid ali pa ga celo izboljšate.

13,96 €

Preprečevanje in zdravljenje bolezni

Avtor iz Lastnih izkušenj zagotavlja, da organizem ob daljšem postu lahko sam uniči rakaste tvorbe.

13,60 €